

തൃപുരാസ്തോത്രം

വിംശതി

രത്നസ്യകല്പതന്ത്രനാമകേരള
ഭാഷാപ്രാചീനസംഹിതം

പാലാഴി പുതിയെടത്ത ഗൊവിന്ദൻ നമ്പ്യാർ
അവതരകളുടെ ശിഷ്യനായി യോഗവിദ്യോപദേ
ഷ്ടാവായ യോഗാനന്ദസ്വാമി അവർകളിൽ
നിന്നു സിദ്ധിച്ചതായ നാമത്രയത്തൊട്ട
കൂടിയ കല്പമുഖര വാരിയത്ത
രാമവാരിയരവർകളാൽ
ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട

ശ്രീ വിദ്യാരത്നപ്രഭു അച്ചുകടം
കൊ - പ്രൊഫൈറ്റർ കൂത്തുർ പാറമെൽ
ചിത്താ ജെയിംസ് അവർകളുടെ
ചിലവിന്മേൽ ടി അച്ചുകടത്തിൽ
അച്ചടിച്ചത

പ്രിണ്ടർ മണ്ടമ്പാൽ താൻ പൌലൂസ

(പകർപ്പവകാശം സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു)

കുന്നംകുളം

൦൦൮൨

ത്രിപുരാസ്തോത്രം വിംശതി

രഹസ്യകല്പതന്ത്രനാമകകരജ
ഭാഷാപ്രാഖ്യാനസഹിതം

പ്രാഖ്യാനപീഠികാ

രവിമണ്ഡലമദ്ധ്യസ്ഥാവനെവൈഭാമകസുനീം കോമദ്രു
 നാനാഭൃന്താംകാമിതാമൊപപത്തയേ || വൈനായകമദ്രുശാ
 വിസ്താരാലപക്ഷലവനപവിധാരാ || നിരപധികുരുണാധാരാ
 ശ്രാണരമിസന്തപുഷലജലധാരാ || ഗുരവാഃ പ്രസാദഗുരവോ
 ക്ഷാന്താകാശിതാർത്ഥസുരതരവ || ഉരവശ്ചതാബ്ധന്ധയോമര
 മസുരനെത്രയൽപ്രസാദാത്വ || യന്നാമപുതനൊൽപ്രരീത
 വിധിനൈവാനന്ദനാമാംകിത || രാജേത സ്വപദപ്രസന്നരൂപ
 തന്ത്രീയോഗവദ്യാഗുര || യോഗാനന്ദമുനിഃപ്രവൃദ്ധതപയാവാ
 ഗാസ്മത്സുച്യുക്തൈ രത്നാമാഷ്ടവഭാരതീവജ്ജ്ഞായസ്യാപ
 നാമഹിയം പണ്ഡിതപാരശ്വരേന്ദ്രോന്മാദാ ഘോഷിതശിഷ്യക
 രീമനരരിത്രിപുരാസുവസ്യവിവൃതി സ്മേനക്രിയതൈരഹസ്യകല്പ
 തര || യസ്തിശ്ലൈശിവപദ്ധതിപ്രണയിനാം വണ്ണാശ്രമവൃ
 ഷ്ടന്തൈരാഖ്യാതാ സുവിശിഷ്ടകൈകാക്ഷിഗുതാപ ക്ഷോഭഗ
 ഗോമിവാൽ സോയജ്ജനീജഗദ്ഗാമിതസമുല്ലാസായസ്തണ്ണാം
 നൃപരഭീനാനാംഖനതസുചക്രിദാംശൽപകുനശംകാശ്രുകാരിയ
 പ്രേമദൃഷ്ടസുധിയഃപ്രഭവനിഞ്ചെഡ്ഢാ ബോദ്ധവ്യരത്നചിതര
 സ്മൃതീയമാശ്ഠി ലോകസുന്ദാർവിശ്വകുളിതയുക്തിശാണക്ഷീ
 ന്യാലോകാർത്ഥമണയൊനപരാഗതാസ്ത്വ || ദുരോഗാഹന്താഭാഷി
 പരിഷ്കൃതേ ചിരജ്ഞപ്രണയമുയിസ്മദതി പ്രതിനിമിത്തപ്ര
 താപിപദ്യകതാംകവിരമ്യകരൊതുമുഹൂർത്തപാ ||

ത്രിപുരാസ്തോത്രമാകുന്ന രം ഇത് പത്തൊന്ന പദ്യങ്ങ
 80 ഉണ്ടാക്കിയ ലക്ഷ്യോദകനെന്ന കവിഗുരു ദേവതാപ്രസാ
 ദം പ്രദാനായിട്ട പീഠാരുക്കുപദത്തെ പ്രാപിച്ചവനാകുന്നു എ
 ലിപ്പു സംസാരികളായ ജനങ്ങളിൽ കരുണാകലനായിട്ട അവ
 ഹകര പ്രവൃത്തികൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്തിയങ്ങുന്നവനായിട്ട രം സോ
 ഗ്ഗാഹന്താർത്ഥരൂപിച്ച ഇതിന്നതാഴെക്കുറേനാമത്തെപദ്യം മുതൽ ഇ
 ഹിപാണനാണ പദ്യങ്ങളുടെ പദ്യങ്ങളുടെ താഴെക്കുറേതാതിന്റെ
 നാമപ്രാണങ്ങളെയും ബോദ്ധവാക് ഏകീകൃതായി ബോധം സിദ്ധി

കൊണ്ടുതന്ന അനന്തപായ മാർഗ്ഗത്തെ കഴിയുന്നതെന്തൊളം അ
വലംബിച്ച വ്യക്തങ്ങളാക്കി കാണിച്ചാൻ ആരംഭിക്കുന്നു.

സ്തോത്രപ്രാരംഭഃ

ഹ. ഐന്ദ്രസ്യ വശം സനസ്തം സേനാമദ്ധ്യലലാടം പ്രഭാം
ശൈലീ-കാന്തി-നന്ദനഗാരി-വശി-സ്തോതനപതി-സമൃത്യാ ഏ
ഷാബംശത്രിപുരാമുദിച്ചു തരിമ്പൊഴ്ശാശ്വരാമസ്ഥിതാ മി
ന്ദ്രാദപ്സമസാ പദൈസ്സിദിരാമു-കജാതി-മ്മയിചാജ്ഞി||

ഐന്ദ്രസ്യ (അ-ന-ഷ-എ) ഇവ (അ) ശാസനസ്യ (അ-
ന-ഷ-എ)ദപതി (ശൈ-ലീ-പ്ര-എ) മദ്ധ്യലലാടം (അ) പ്ര-
ഭാം (ആ-ശ്ര-ദി-എ) ശൈലീ (ശൈ-ലീ-ദി-എ) കാന്തി (ഇ-
ശ്രീ-ദി-എ) അനന്തപാദഃ (ഉ-പ-ഷ-എ) ഇവ (അ) നിംസി
(സ-ന-സ-എ) ആനന്തപതി (ശൈ-ശ്രീ-പ്ര-എ) സമൃത്യാ (അ
സി-അ) ഏഷാ (എ-തജ്ജ-ശ്രീ-പ്ര-എ) അസൈ (അത
ജ്ജ-ശ്രീ-പ്ര-എ) ത്രിപുരാ (ആ-ശ്രീ-പ്ര-എ) ഏദി (ദ-ന-
സ-എ) ജ്ഞി (ഇ-ശ്രീ-പ്ര-എ) ഇവ (അ) ഉഷ്ണാശ്വരാ (ഉ-
പ-ഷ-എ) സദാ (അ) അമസ്ഥിതാ (ആ-ശ്രീ-പ്ര-എ) മി
ന്ദ്രാദ (മി-ന്ദ്ര-പ-പ-പ്ര-ദ-എ) വശി (വ-ശ-ജ്ജ-ഷ-ബ) സമസാ
(അ) പദൈ (അ-ന-ത-ബ) ത്രിഭാ (സ-ബ-ദ-ന-ത-ബ) അഖം
(അ-ന-ദി-പ്ര) കജാതി-മ്മയിചാജ്ഞി (ശൈ-ശ്രീ-പ്ര-എ)

അനന്തപാദഃ--ഐന്ദ്രസ്യ-ശാസനസ്യ-പ്രഭാം-
ഇവ-പ്രഭാം-ദപതി-മിസൈ-സമൃത്യാ-അനന്തപാദഃ-ശൈലീ-
കാന്തി-ഇവ-ശൈലീ-കാന്തി-ആനന്തപതി-ഏദി-അമസ്ഥി
താ-ഉഷ്ണാശ്വരാ-ഇവ-സദാ-ഐതിമ്മയി-വാജ്ഞി-
ത്രിഭാ-പദൈ-ഉപ-വശി-ഐഷാ-അസൈ-ത്രിപുരാ-വ-അ
ഖം-സമസാ-സദാ-മിന്ദ്രാദഃ--

അനന്തപാദഃ--ലലാടത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഐന്ദ്രമായി
രിക്കുന്ന ശാസനത്തിന്റെ പ്രഭ എന്നപോലെ ഉരിക്കുന്ന
പ്രഭയെ ദപതിയായി നിർദ്ദിഷ്ടം പ്രല്ലാപദശങ്ങളിലും അ
നന്തപാദത്തിന്റെ ശൈലീയായി വരുന്ന കാന്തി എന്നപോലെ
ഇരിക്കുന്ന ശൈലീയായി വരുന്ന കാന്തിയെ ആനന്തപതിയായി
എത്തികൾ അമസ്ഥിതയായിരിക്കുന്ന ഉഷ്ണാശ്വരന്റെ ജ്ഞി
എന്നപോലെ സ്ഥിതയായി ഐതിമ്മയിയായി വാജ്ഞിയായി
മൂന്നപദങ്ങളോളം പലക്കുത്തായിരിക്കുന്ന ശൈലീപുരാവിന്റെ
മുകളെ അഖത്തെ വെഗനെ എല്ലാകാലങ്ങളിലും കമ്മദിക്കട്ടെ

[illegible][illegible]

നാഡ്യോർജ്ജവാദ്യോരഗപൽസമം കർത്തൃഗ്രാണതിജ്ഞാക്ഷ
മന്തർദ്യുപ്രസരാനധിതാ || ആധാരപ്രഭുത്വേ ശുഭം ചതുർന്നി
മഹാമുന പ്രതിഷ്ഠിതാവിജാതീധി സ്ഥാനത്വം പാതാലമുദ്രണ
ശുഭാന്തഃ പ്രാപ്തവാദ്യുദ്ധം ഹൈന്ദവത്വപ്രാപ്തവാദ്യുദ്ധം മൂലാധാരാഥാ
യം ചക്രം ചക്രാണാം പാദ്യമാസ്മിത് || ലിംഗോദ്ധക്ഷിതൈസ്ത്വ
തൈഃ പാതിയ മേധാരയഃ | സ്വാധിഷ്ഠാനാഥായ ചക്രം സ്വാശ്ര
യശ്ചതുപ്രദൈ | മണിപുരാമാധായം ചക്രം തൃതീയം നാഭിസംസ്ഥി
തം | അനന്തം ചക്രം തന്നു സുനയൊരന്തരൈഃ ഹരി | വിശുദ്ധി
സംജ്ഞം ചക്രം തന്നു കൃത്യവേ പ്രതിഷ്ഠിതം പഞ്ചമം തത്ര ജാതീധി
ഷ്ടമാജ്ഞാഞ്ചതുർഗ്ഗാം രം ഞ്ജാകുശം പവമാനസംധി
തയിൽ ഗോഷ്ഠമാക്ഷിയെക്കരിച്ച പരമാനവചനങ്ങളാക
ന്നു ആദ്യം ഞ്ജാകുശിന്ന മനുഷ്യരുടെ ശരീരങ്ങൾ തന്റെ
തന്റെ വിഷ്ണുഭാഗ്യ അർജ്ജുനാൽ തൊണ്ണൂറ്റാറാവിരലപ്രമാണ
മുള്ളതുകൂടായി കാണപ്പെട്ടതെന്നർത്ഥമാകുന്നു | രണ്ടാമത്തെ ഞ്ജാ
കുശിന്ന മെൽപ്രകാരമിരിക്കുന്ന ശരീരങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ
നിന്ന മെല്ലെട്ടുപോയതായി സൂക്ഷ്മ എന്നപെരെടുക്കിയ
തായി ഇഡാപിംഗലകളിൽനിന്ന അത്യയായിട്ട ഒരുമമാനം
ഡിളണ്ട എന്നും അതിന്റെഗതി ഇഡാപിംഗലകളുടെ മധ്യ
മാഗ്ഗത്തുടേ ആകുന്നു എന്നും താല്പരമാകുന്നു മൂന്നാമത്തെ
ഞ്ജാകുശിന്ന മെൽപറഞ്ഞ സൂക്ഷ്മനാഡി ഇഡാപിംഗലക
ളുടെപാദങ്ങളുടെ ഏകകാലത്തിൽ പ്രാണന്റെ സ്വാപ്രമാ
ണമായ വാഹിഗ്ഗാഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായി ഉള്ളിൽപെട്ടമുഖ
ത്തൊട്ടുകൂടിയതായി ഉള്ളിൽ ഇരിക്കുന്നു എന്നർത്ഥമാകുന്നു ഇതി
നാൽ സൂക്ഷ്മാസവീകാരത്തിന്ന മതിയായ യുക്തിയുടെ കാണി
കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു നാലാമത്തെ ഞ്ജാകുശിന്ന മെൽപറഞ്ഞ
സൂക്ഷ്മനാഡിയെ അശ്രുപിച്ചിട്ട മൂലാധാരം മുതൽ ആ
റചക്രങ്ങൾ ഇരിക്കുന്നു എന്നും സ്ഥാനങ്ങൾ കൊണ്ട അ
തുടക്കമു നീ എന്നെറ മുഖത്തിൽനിന്ന അറിഞ്ഞാലും
എന്ന അർത്ഥമാകുന്നു അഞ്ചാമത്തെ ഞ്ജാകുശിന്ന മലപാ
ദത്തിൽനിന്നുണ്ടാവുന്നതുമുക്കുളിലായും ലിംഗത്തിൽ നിന്ന്
രണ്ടുവിരൽതാഴെയായും ഇരിക്കുന്നതത്തമൂലാധാരത്തിന്റെ ഇരി
പ്പിന്നും മൂലാധാരം എന്നത ഒന്നാമത്തെ ചക്രമാകുന്നു എന്നും
അർത്ഥമാകുന്നു ആറാമത്തെ ഞ്ജാകുശിന്ന സ്വാധിഷ്ഠാനമെ
ന്നും സ്വാശ്രയമെന്നും പറയപ്പെട്ടന്ന രണ്ടാമത്തെ ചക്രം ലിം
ഗത്തെടുത്ത സ്ഥാനമായ പ്രദേശത്തിൽ ഇരിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം

കുന്നു. വിശ്വമത്തെല്ലോകത്തിന്നു മണിപൂരമെന്ന പെരെടുക്കിയ
 യ മൂന്നാമത്തെ മഹാപ്രാപമാക്കി ജിഹ്വാഭസമനമായ സ്ഥാനത്തി
 കലാകുന്നു എന്നും അനാഥതമെന്ന പെരെടുക്കിയ നാലാമ
 നെക്കൂടിയും മലകളുടെനെയെ മദ്ധ്യമായ ഏകയന്തികലാകുന്നു
 എന്നും അർത്ഥമാകുന്നു. വിദ്യാമന്ദിരം ജ്ഞാനത്തിന്നു വിശുദ്ധി
 ക്കുന്ന പെരെടുക്കിയ അഞ്ചാമത്തെ മഹാപ്രാപമാക്കി ജിഹ്വാഭസമനമായ സ്ഥാനത്തി
 ന്തവിൽ കാണപ്പെടുന്ന കഴിയൊട സമമായ സ്ഥാനത്തികലാ
 കുന്നു എന്നും അർത്ഥമാകുന്നു. എന്ന പെരെടുക്കിയ ആറാമത്തെ മ
 ഹാപ്രാപമാക്കി ജിഹ്വാഭസമനമായ സ്ഥാനത്തികലാകുന്നു എന്നും അർത്ഥമാകു
 ന്നു. മദ്ധ്യലങ്കാരം—ഐന്ദ്രസ്യ—ശരാസനസ്യ—പ്രഭാം—ഇവ—
 പ്രഭാം—ദയം എന്നതിന്നു ഏകയവത്തത്തിൽ ഉപാസിക്ക
 ചെട്ടന്നു എന്നിൽ അതിൽ നിന്ന തുടങ്ങി ആഞ്ജാപകൂടിയ
 മഹാപ്രാപിച്ചതായി വെളിച്ചം ചുവപ്പും കറുപ്പും കൂടിയതൽ ഉ
 ണ്ടാകുന്ന ചിത്രരൂപത്തെടുക്കിയതിരിക്കുന്ന തെജോമാത്രത്തെ
 സ്വരൂപമാക്കി ധ്യാനിച്ച മൂന്നു അവയവങ്ങളെടുക്കിയതിരിക്കു
 ന്നു കാരാജസ്വീജംകൊണ്ടു ഉപാസ്യയാകുന്നു എന്ന അഭിപ്രാ
 യമാകുന്നു ശിരസ്സു എന്നതിന്നു മൂലാവ എന്ന കാണിക്കപ്പെ
 ട്തു പരിഭാഷക ഭാഗഭാഗത്തപരമെന്ന യോഗശാസ്ത്രങ്ങളിൽ
 പ്രസിദ്ധമായ സുഷുപ്താഗ്രാമണ താൽപര്യമാകുന്നു ശിരസി—
 സർവ്വതഃ—അനുഷ്ഠാനം—ശരളീം—കാന്തിം—ഇവ—ശരളീം—കാ
 ന്തിം ആത്മാവ്—എന്നുള്ള വിശേഷണത്തിന്നു അർത്ഥപര
 ത്തികൽ ഉപാസിക്കപ്പെട്ടന്നു എങ്കിൽ അതികൽ നിന്ന തുടങ്ങി
 ഭാഗഭാഗത്തപരമായ വ്യാപിച്ചതായി മഹാപ്രഭാവമുള്ളതാ
 യിരിക്കുന്ന തെജോമാത്രത്തെ സ്വരൂപമാക്കി ധ്യാനിച്ചശക്തി
 സ്വീജംകൊണ്ടു ഉപാസ്യയാകുന്നു എന്ന അഭിപ്രായമാകുന്നു —
 ഏതെന്നതിന്നു ഏകയെന്ന കാണിക്കപ്പെട്ട പരിഭാഷക
 അനാഥതമെന്ന താൽപര്യമാകുന്നു. ഏക—അമ്മസ്ഥി
 താ— ഉഷ്ണം—ശരീരം—ഇതി—ഇവ—സ്ഥിതാ എന്നുള്ള വിശ
 ണ്ണത്തിന്നു മൂലാധാരപരമത്തികൽ ഉപാസിക്കപ്പെട്ടന്നു എ
 കിൽ അതികൽ നിന്ന തുടങ്ങി അനാഥതമെന്നതാൽ വ്യാപിച്ച
 തായി ബാലാഭിപ്രായപോലെ ശരീരവണ്ണമായിരിക്കുന്ന തെ
 ജോമാത്രത്തെ സ്വരൂപമാക്കി ധ്യാനിച്ച വാദവസ്വീജംകൊ
 ണ്ടു ഉപാസിക്കപ്പെട്ടവൻ യോഗയാകുന്നു എന്ന അഭിപ്രാ
 യമാകുന്നു മെൽപറഞ്ഞു അഭിപ്രായം പ്രമാണമാക്കി അർത്ഥ
 അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അനുഗ്രഹകപ്രമാണം—സൈ

കാശ്യാദായം— (ശ്ലോ) യാതൊരമനകപുഞ്ജാലം ഏദിവി
 ഭൂമിഭൂമിഭൂമി | ആജ്ഞാപാപരൂപം കാശാമഹിസം കമല
 ശാലം | യാ ശ്ലോകത്തിന്നു ദൈവികഭാവസ്വരൂപമായ തജസ്സു
 മൂലാധാരത്തിങ്കൽ കനകമണ്ണാകുന്നു എന്നും അന്നാധാരത്തിങ്ക
 ൽ നാനാവണ്ണങ്ങളായകിരണങ്ങൾപിണയകളുടെ മണ്ണുപോലെയ
 നാനാപ്രകാരമായ വണ്ണത്തോടുകൂടിയതാകുന്നു എന്നും അത്താ
 ലപ്രകൃതികൾ കന്ദരശ്ശിപോലെ ദാമളമാകുന്നു എന്നും അത്ഥ
 മാകുന്നു. വിദ്യകളാ ശബ്ദകൊണ്ടു വെട്ടുത്തനിറത്തോടും ചുവ
 ന്നനിറത്തോടും കിരാലിവിറത്തോടും മാനസനിറത്തോടും കൂടി
 യ മിന്നൽ പിണയകളെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതെന്നും ചിരാലിനിറവും
 മഞ്ഞനിറവും തമ്മിലൊന്നു കലരലോടുകൂടിയയിരിക്കുന്ന തെജ
 സ്സുകളുടെ സംയോഗത്തിങ്കൽ കാശാവിന്ദുവിന്റെ നിറം
 പോലെ കർമ്മശാലനും അതമയത്തായത്ത്രിപുരാതാപ
 നീയത്തിങ്കൽ ശ്രവിപ്പടുന്ന ഇന്ദ്രധനുസ്സു മൂലം ഇതിനാൽ
 അനുവദിക്കപ്പെടുന്ന എന്നു ശാസ്ത്രാകാശം പരമ ഭാഷ്യത്തിങ്ക
 ൽ പ്രകാശമാകുന്നു. ചൈതന്യമിതി എന്നുള്ള വിശേഷണത്തിങ്ക
 ലെ ചൈതന്യ പദംകൊണ്ടു പ്രകാശഭാവസ്വരൂപനായിരിക്കു
 ന്ന സദാശിവന്റെ സ്വഭാവരൂപമായി ശാസ്ത്രം—താത്ത്വം—
 ഇത്യാദിപ്രകാരത്തോടുകൂടിയയിരിക്കുന്ന അമരമെന്നുള്ള ചിരദർശന
 വിവക്ഷിച്ച്രിക്കുന്നു— അതുതന്നെത്തോടുകൂടി സ്വസംവിശ്രിപു
 രാജവി എന്നുള്ള രമസ്യാഗമത്തിന്റെ അനുഭവതരം ശാ
 രണ്യത്തിന്നു സിദ്ധിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു— മുൻപറഞ്ഞിട്ടു വിശദ
 ണ്തിന്റെ അടിലാപകരസ്വരൂപമായി പ്രത്യാഹാരസ്തായെന്ന അകാ
 രാദിഹകാരാത്തമായി അവിദ്യാതായസാരമായിരിക്കുന്ന അമ
 രമെന്ന വാക്യവുമായി എന്നു വിശേഷണത്തിങ്കലെ വാക്യപദം
 കൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ വാച്യമായ അ
 മരം കൈവലാമെന്നാകുന്നു— ആയതിങ്കൽ പദാർത്ഥ വിശേഷ
 ണ്തിന്നു പ്രകാരത ഇല്ലാത്തതും സാമാന്യതസകലപദാർത്ഥ
 ണ്ടിം പ്രകാരമാകുന്നു. എങ്കിലും പ്രകാരതയെ പ്രാപിക്കുന്ന
 പാദാർത്ഥങ്ങൾ മധുവികൾചെന്നിരിക്കുന്ന നാനാവണ്ണസഞ്ച
 ളം എന്നപോലെ അതാതരൂപത്തോടുകൂടിയതുകൂടായിഗ്രഹിക്ക
 പ്പെടാത്തതുകൂടാകയാൽ വിശേഷ്യമായ അമരത്തെ നിരവകുപ്പിന്നു
 യാകയാൽ അതിന്നു വണ്ണമെന്നു മോഹിതചിഹ്നമില്ല. ആയ
 തന്നെത്തോടുകൂടി വാക്യപദംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതുമണ്ണാമന്താ
 ലാപകമായിരിക്കുന്ന അമരമെന്നുള്ള വാക്യമാകുന്നു. എന്നതിങ്ക

ചുമാകുന്നു. ഇതിന്നു വാച്യതാദാത്തം മൊതുവായിട്ടു പ്രോതി
 യിയാലിരിക്കുന്ന ദൈവിക മാർഗ്ഗാധിപം എങ്ങിനെ ചരമെന്ന
 സംഗതികൾ. ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ താദാത്വം ഉണ്ടെന്നു ജ്ഞാതാ
 തി. പ്രകാരം നാമാനന്തം വിനാകിനുള്ളതാദി. ഞ്ഞാൽ ശ്രീ
 പുരമി കിമമഹിയാൽ കാണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പുണ്യം മനോരമി
 യായിരിക്കുന്ന ദൈവയുടെ അഭിമാനപ്രാപ്തം. അർത്ഥസാക്ഷാൽ
 കാരം പ്രതിസാധനമാകുന്നു എന്ന അനുജനനിന്നു യശസിംകൽ
 സ്തമാകുന്നു. അനുജനനിന്നു യം. (ഏകം) പുണ്യമനന്തം
 ഭാവനകൃത്രിയാധാരയാവുന്നു. ആത്മാനന്തമാത്മാസാക്ഷാദ്യ
 പര്യതിരൂപശ്രുതി. എന്നാകുന്നു. ഏഷാ അസൈവ. നുള്ളവി
 ശേഷങ്ങൾ. തുല്യാർത്ഥമായിരുന്നാൽ പുനരുക. ദൈവാപാ
 ദന. എന്ന അവസ്ഥ. പരിക്ഷേപ്യമാണു തന്നെ. അല്ല വാ
 ക്യാനവധി. ചാതുര്യം സാധിക്കുന്നതാകുന്നു. ആയതുമെതു
 വായിട്ട ആ വിഷയങ്ങളിൽ പ്രതിപാദ്യങ്ങളായ ഭരമു
 ക്കെ ഭേദമെന്തെ കാണിക്കാം. ഏഷാ എന്ന പദം സന്നിത്യപ്ര
 ത്യക്ഷവിഷയത്തെ പറയുന്നതാകകൊണ്ടു അതിന്നു അനുരൂപതാ
 നത്തൊഴി കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചുപ്രമാണിരിക്കുന്ന ദൈവത
 പ്രപഞ്ചമാകുന്ന രൂപത്തെക്കുറിച്ച് എല്ലാവരും അനുഭവിക്ക
 പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നാൽ എന്നർത്ഥമാകുന്നു. അസൈവ എന്ന പദം വി
 പ്രകൃഷ്ടപ്രകൃഷ്ടവിഷയത്തെ പറയുന്നതാകകൊണ്ടു അതിന്നു
 തുല്യം. ത്രയത്തിന്നു തുല്യം എന്നു ചൊല്ലെ ദൈവതപ്രപഞ്ചത്തി
 ന്നു ആപദാപതിരൊരോരങ്ങളിൽ. സ്വാതന്ത്ര്യം കൈമാത്രവാ
 യിട്ടു അന്താതാദാനന്തം അന്തമെന്നും അന്തമെന്നും ഉള്ള ഭേ
 ദങ്ങളോടുകൂടാതെ അഖണ്ഡസംഖ്യഭവണത്താൽ കൂടുകൂടായി
 ിരിക്കുന്ന ഭൗതികവും എന്നാലും അനുഭവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന
 വളാകുന്നു എന്നർത്ഥമാകുന്നു. ഇതികൾക്കൊണ്ടു വിശ്വാസമാകാം
 തദന്തർദ്ദേശാദായം പരമേശ്വര. പരാദിശക്തിരൂപണസ്തര
 ന്നീം സംവിദാനാദി. എന്നുള്ളതാദി. അന്താതാദാനന്തം
 അനുഭവിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന അവിഷ്ണുക്കൊക്കെയും വെണം
 പ്രിയപ്പെട്ട ദൈവതകളെ പരാപരരൂപങ്ങൾ. ഗോരൂപീ
 തയിലും കൈക്കപ്പെട്ടു. ഭൂമിരാപാനലാമാലും. മഹാജ്ഞാ
 ന്വയിരൊമ്പി. അവിഷ്ണുക്കൾ. തീയമ്മതിനാലുതരി. രാജാ
 ദ്വാനന്തര. തസ്യാപുരാതനതര. ലാഭമെന്താ. പീവട്ടതാം
 മോബാദായം. ദൈവതങ്ങളെ. എന്ന ഏകാദത്തെ
 പ്രാപ്തത്തിൽ കൈക്കപ്പെട്ടു. ഇതിനെക്കാൾ അധികം

യപ്രാമാണ്യം ശ്രുതികൾക്കു ഇല്ലാത്തതുമെത്രവായിട്ടു ഉക്തം
 ത്തികൾ ഉപനിഷത്തുകൾ പ്രമാണമാക്കി കാണിക്കാത്തതുകൊ
 ണ്ണ ആർക്കു ചിത്രാസമാനിഭവിക്കയില്ലെന്നൊൻവിചാരിക്കു
 ന്നു. ത്രിഭിഃ-പദൈഃ-ഉപലക്ഷിതാ- എന്നവിശേഷണങ്ങൾമൂ
 ലാധാരാ നാമതാക്കുകയാകുന്നതുകൊണ്ടു ഉപാസനാസ്ഥാ പങ്ങളൊട്ട
 കൂടെയവലോകനം എന്നതിനെ വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന അധിഷ്ഠാ
 നവാദികളുടെ പക്ഷമാകുന്നു. അവധിവാദികളുടെമതം അനാഥ
 തം ആജ്ഞാപത്രം ദ്വാദശാന്തം ഇതിനെ മൂന്നു ഉപാസനാസ്ഥാ
 പങ്ങളൊട്ടുകൂടിയവലോകനം എന്നതിനെ വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു
 എന്നാകുന്നു. അധിഷ്ഠാനവാദികളും അവധിവാദികളും ഇന്നവ
 രാകുന്നു എന്ന ശൈവാഗമരഹസ്യത്തിങ്കൽ നിന്ന അറിഞ്ഞുകൊ
 ളുകയും ചെയ്താൽ പരകുലപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു പങ്ങളൊട്ടുകൂടിയവലോ
 കനം എന്നുള്ളതും ത്രിപുരാ എന്നുള്ളതും മായതകല്പനക്കു കാര
 ണമാകുന്നു. പുരോഹിതഭിഃ എന്നായിരുന്നാൽ മെൽപറകളെട്ട
 അർത്ഥത്തിന്നു അധികമായ ചെച്ചുള്ളതുതന്നെ എന്നാലും സ്ഥാ
 നവിശേഷണീഭാവത്തെക്കാൾ സ്ഥാനോപലക്ഷിതത്വത്തിങ്ക
 ല് അധികമായിരിക്കുന്ന അഭിനിവേശം മെത്രവായിട്ടും ഉപലക്ഷ
 കസ്ഥാനങ്ങൾക്കു പുരശബ്ദം കൊണ്ടുള്ള പ്രാധാന്യമില്ലാത്ത മെത്ര
 വായിട്ടും പദൈഃ എന്ന പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പുരശാ
 സ്ഥാനവിശേഷണങ്ങളാകുകയാണു സ്ഥാനത്തെ മെത്രമല്ല
 എങ്കിലും സ്ഥാനങ്ങൾക്കുമെത്രമതില്ലാത്ത ഇല്ലാ എന്നൊർമ്മവെ
 ച്ചുകൊൾകയും ചെയ്താൽ. വർണ്ണനതിന്നുതന്നെ ഉപാസിക്കുന്ന
 നീങ്ങളുടെ എന്ന താല്പര്യമാകുന്നു. ഇതിന്നു ശ്രോതൃസാമാന്യം
 വ്യാപ്യാമായി വിവക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകൊണ്ടു ചെവി സർവ്വാ
 പാസ്വയാകുന്നു എന്നതിനെ ചാനിച്ഛിച്ചിരിക്കുന്നു. സർവ്വാ
 താനിശ്ചയം സർവ്വാപാസ്വതാബ്ദ്ധിയാകു കാരണമാകുന്നു ആ
 യതിനെ ഇതരന്മാരെക്കുറിച്ചു പ്രണയമാക്കിയത ആത്മശ്യാദിക
 ള് തമൊലോകത്തെ പ്രാപിക്കുമെന്നും സർവ്വാപാസ്വതാബ്ദ്ധി
 യാകുന്ന ദൈവിയെ ഉപേക്ഷിച്ചു ഇന്ദ്രാഗ്നിപ്രഭൃതികളായിരി
 കുന്ന ദൈവന്മാരെ ഉപാസിച്ചവരായാലും അവർ മൺമതരി
 കൾപൊലൊപുത്രാദിവസ്യക്കളൊട്ടുണ്ടുള്ള സമ്മാവാസാർത്ഥം
 ബന്ധത്തിൻ്റെ മതിയെ പ്രാപിച്ചു ഇഹലോകത്തെ ഇരിക്കുപൊ
 ള് തന്നെ ഒരുത്താനൊരാളെത്തൻ ചൊന്നിരിക്കുന്ന വിധത്തിലാ
 കുമെന്നും പരലോകത്തിങ്കൽ യാവാഃ ഞ്ജിലകളെടുക്കെന്നും
 നിശ്ചയിച്ചു അവരെ എല്ലാവരെയും ഉഭയലോക ഭൂഷാമായി

[illegible]

ഐന്ദ്രൻ - ഉര - ശരാ - ആസനന്ദ - ദധരീകൈ - ല
 ലാഭം - പ്രഭം - എന്നു ചുരുക്കമായി പറയപ്പെട്ടതിൽ
 അല്ലാതെ ഉള്ളതെല്ലാം സിദ്ധിക്കാൻ ശരം ഉള്ളതെല്ലാം
 അർത്ഥം ഉള്ളതായി പറയുന്നതാകുന്നു ശരാ എന്ന പദം
 പുഷ്പം മുതലായവയെല്ലാം സൗകര്യം എന്നുള്ളതാ
 കാണാം നല്ല സകലിനും യജ്ഞം ചെയ്തവർക്കു
 ദധരീ

[illegible]

അത് ആകട്ടെ - ഭയതികളെ - ലഭിക്കും - ശരാ - സ്ഥിതി -
 ക്ഷേമസ്വ - ചരസ്വസ്വ - പ്രകാരം - ഉപ - പ്രകാരം അതാ - പരി -
 ശീരസി - ഭരത - ഭരത - ചരസ്വസ്വ - കാനതി - ഉപ - ഭരത -
 കാനതി - ആതാ - സ്വസ്വ - ഹരി - ഉപ - ഭരത -
 വ - സ്ഥിതി - ത്രി - ചരസ്വ - അതാ - വ - സ്ഥിതി -
 ക്ഷേമസ്വ - ഭരത - അതാ - ത്രി - വ - അതാ -
 സ്വസ്വ - സ്വ - മിസ്വ -

[illegible][illegible][illegible]

ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ പറക്കുക: തിരികുമാർ കാരപത്മയത്തിന്റെ അ
പ്രയോഗം ബഹു: പ്രമാണത്താൽ അനുമാനമുണ്ടുണ്ടാകുന്നു.
പ്രകാശമാർപരമപ്രകാശം അനുപ്രസാദം മനുഷ്യകുലമുണ്ടാക്കി
ന്നത്യാ) അടിയം പ്രാപിക്കും (മറക്കുക: പ്രാണത്താൽപയ്യം) അ
വയവമായ ശരണിയെ മായവിട്ട ലോകപദത്തെ, അധാരമെ
ന്നാർക്കും ലക്ഷണമകുന്നു അധാരപരീകൽ നൃസിമകളെഴുന്ന
അക്ഷരമെന്നുള്ള അർത്ഥത്തെ ഇവിടെ ഗ്രഹിക്കുകയും വാചനം
അധാരത്തിങ്കൽ നൃസിമകളെഴുന്ന അക്ഷരം രണ്ടായിട്ടുണ്ടു ഉ
ത്തരമൊഴുകുക: നൃസിമകളെഴുന്ന പ്രകാരമാകുന്നു അധ
രൊഴുകിയിൽ നൃസിമകളെഴുന്ന പ്രകാരമാകുന്നു ഇതത്യാ
സ്വരംകാനനവൃത്തം ഉപകൃതമെന്നാണു സാധാരണമെഴുതി
പ്രാദിതത്ര പ്രകാരത്തിങ്കൽ പ്രകൃതമാകുന്നു ചെർപറമ്പാരുടെക്കു
ടുംകളിൽവെച്ചു മലരീ: മലയാത്തിലാ പ്രകാരത്തന്നെ മരിക്കയി
ല്ലല്ലാ അതുകൊണ്ടു മായവിട്ട പ്രകാരമെന്നർത്ഥം പ്രകാരസമ്പ്ര
ക്ഷരമാകുവാൻ അതിന്റെ അന്തരംകിൽ മെന്തിരിക്കുന്ന പ്ര
കാരം ദ്രാവിഡമാകുന്നു ഇപ്രകാരം കൊണ്ടു സമ്പ്രക്ഷരമാക
യാൽ അതിന്റെ ആദിയിൽമെന്തിരിക്കുന്ന അക്ഷരവ്യക്തി
യാകുന്നു ഇതു കളുടെ മദ്ധ്യഭാഗത്തിലാ പ്രകാരത്തിന്നു സ്പ
കാകുന്നു മർദ്ദിതമാകുന്ന പ്രകാരം അങ്ങനെയിരിക്കുന്ന പ്രകാര
സ്വാഭാവിസമൃദ്ധിയാ മൂലമായാ പ്രാദിതത്ര പ്രകാരമാകുന്നു
സ്വാഭാവികമായിട്ടു അനുസാരത്തെ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു അ
നുസാരമായിട്ടല്ലാതെ ഇത്രാസനപ്രകാരം വാചനത്തിങ്കൽ ഉപ
യോഗിച്ചിട്ടുള്ളതായാ മിട്ട ഇതങ്ങനെയൊന്നായിട്ടു സാരി
താ=മെന്നാ. പ്രകാരം = ഇത്രാസനപ്രകാരമായിരിക്കുന്ന പ്ര
കാരം. അനുസരംപ്രകാരം (ഇത്രാസനപ്രകാരമാകുന്നു)
(൧൨) വൃത്തസ്തം ശ്രുതിയുണ്ടാകുന്ന പ്രകാരത്തിങ്കൽ
മിട്ട മായശ്രുതികൊണ്ടു കളാദികളാലായിട്ടുണ്ടാകുന്ന പ്രകാര
മെന്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം അങ്ങനെയായിരിക്കുന്ന പ്രകാരം
ത്തി-(ഉത്തരയിരിക്കുന്ന അനുസാരപ്രകാരമായിരിക്കുന്ന പ്രകാരം
ത്തിൽപയ്യം) (൧൩) തന്റെ പ്രാണത്തിലാകുന്ന പ്രകാരം
പ്രാപരാജാവിൽ മനുപ്രാണനാശം ഉപാധിയാ മായകളെഴുന്ന
പ്രാപരാജാവിൽവെത്തി പ്രാണനാശമുണ്ടാകുന്നു അതത്യാ
ഷ്ടപ്രാണനാശമുണ്ടാകുന്ന പ്രകാരമായിട്ടുണ്ടാകുന്നു സാക്ഷാർത്ഥമാകുന്ന
പ്രകാരം ഇത്രാസനപ്രകാരമായിട്ടുണ്ടാകുന്നു തത്യാസനപ്രകാരമായിട്ടുണ്ടാകുന്നു
പ്രകാരം പ്രകാരത്തിലാ പ്രാണ പദ്ധതിയാസനപ്രകാരത്തിൽ അനുസാര

രണ്ടുതനിനിയുപന്നപ്രകാരത്തിൽ പറകളുട്ടിരിക്കുന്നു) ആ
 തനപരിഷത്തെന്ന ചിത്രം ആനന്ദം - ആനന്ദം കഷ്ടമാവാൻ
 ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. (അതല്ല ഇതിനാൽ അതിനേയും
 ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന കഷ്ടതയെന്നതും അതിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന
 വെളിച്ചം മെൽപ്രകാരമാണ്) അതായത് ഉപദേശം - ശ്രദ്ധ
 ക്ഷിപ്രകൃതസ്വരൂപം സ്വീകരിക്കുന്നവർ - ഇതിൽ = ഇതിനേയും
 അതിനേയും ബന്ധിക്കേണ്ടത് - (കഷ്ടതയെക്കൊണ്ട് കഷ്ടതയെ
 മാനിക്കേണ്ടതാണ്. അതായത് അതിനേയും ബന്ധിക്കേണ്ടതാണ്)
 അതായത് അതിനേയും ബന്ധിക്കേണ്ടതാണ്. അതായത് അതിനേയും
 ബന്ധിക്കേണ്ടതാണ്. അതായത് അതിനേയും ബന്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

[illegible]

[illegible]

മാവിദ്വിത്രിപുരാ യഥാപദാനിതൈഃ എന്ന ശൈലവാഗ്മരമന്യ
 കാനം.) അഥസ്ഥിതാ = അഥങ്ങളിൽ സ്ഥിതാ. അഥം = അ
 കാരകാരങ്ങൾ (അഥങ്ങളിൽ) എന്നു പറയപ്പെട്ട അകാരമഹാ
 ങ്ങൾ മദ്ധ്യക്ഷരങ്ങളുടെ സഹധാരികളാകയാൽ അഥാ എന്ന
 പദം അതു കല്പിത ഉപലക്ഷ്യമാകുന്നു അത മെരുവായിട്ട അ
 കരാദികളാദി മഹാകാരങ്ങളായ സകലാക്ഷരങ്ങളെ സംഗ്രഹി
 ക്കുന്നത എന്ന താല്പര്യമാകുന്നു. സർവാക്ഷരസംഗ്രഹപ്രകാരം
 അകാരാദികൾ വന്ന യുകാരം പശായൽ സംധിതാകാ
 യ്ക്കു റ്റൊണ്ടു വിചാരമായി തീരും അകാരാദികൾ നിന്ന ഏ
 കാരം പശായൽ പ്രകാരം പശായീരും രേ അഥസ്ഥാ ഭൂസ്ഥ
 ത്തിന്നും ദർശ്യമേനമുള്ളതാകുന്നു. അത മെരുവായിട്ട അ
 ആ. യു. രേ. യു. ഹി. രേ. അ. രാ. ക്ഷരങ്ങളാ അനുസ്വാഭവോ
 പ്രാപ്തമാകുന്നതിനാൽ അനുഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. അകാരാദികൾ
 നിന്നുള്ളതും പശായൽ കാരാമാത്രീതന്നും അകാരാദികൾ
 നിന്നു പശായ പശായാൽ ഏകാരമായി തീരുന്നു. രേ അഥ സ്ഥ
 യം ഇസദീർഘങ്ങളും സമാധാനം അത മെരുവായി
 ട്ടു ഉ. ഉ. ഓ. രേ. നാലക്ഷരങ്ങളും വിസർഗ്ഗവും അനുബ്ധി
 ക്കുന്നതിനാൽ അനുഭവിച്ചു ന്നു ഐ ഐ എന്ന അക്ഷരങ്ങൾ മെരു
 വാനിന്നു രൂപമാകേണ്ടതും അ. ഓ. ഐ എന്ന അക്ഷരങ്ങൾ ല
 കാരത്തിന്നു രൂപമാകേണ്ടതാകുന്നു. മേ. ണ. ഭ. ത. ക. ല. ക. കാ
 രലക്ഷരങ്ങളും മോണ്ട ക. ഉ. ഞാ. താ. ക്ഷരങ്ങളും സംഗ്രഹിക്കുകയാ
 ല് ചലപ്രധാരമുള്ള ഐ. ഐ. ഞ. മേ. യു. എന്ന നാലു ക്ഷരങ്ങൾ മ
 ധ്യസ്ഥിതതികൾ അനുഭവിച്ചിരിക്കുന്നു മദ്ധ്യസ്ഥിതതികൾ ല
 ക്ഷരലക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടു കാരാദികളു കാരം നാലായ അക്ഷ
 രങ്ങളും കാരാദികളാണിതും അകാരാദികൾ അ. ഐ. യി. ചി. ട്ട. സം
 ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുകയാൽ ഉ. കാരത്തിന്നു അ. മ. ശ്വാ. ഉ. പ. ക്ഷരത്തിന
 ത് അക്ഷരങ്ങൾ മഹാകാരങ്ങളാകുന്നു എന്നു തിന്ന ബധി
 ങ്കയ്ക്കു മെരുവായിട്ട അഥസ്ഥിതാ എന്നുള്ള വിവരമനുസരി
 ക്കു പാടപ്പെട്ട സിദ്ധാന്തത്തിന്നു വിശദമായിട്ടല്ല വിവര
 വിചാരകാരികളും വെണം.) മാതൃയം = മാതൃപാപശ്വാതിതം
 മൈ. തി. പ. രൂപ - (മാതൃപാപാദനുവദമാകുന്നു ചന്ദ്രാർണ്ണവ
 രൂപപാ. സ്വപി. യ. മ. ത. ക. വാസ്യ. യ. ര. നി. ക. രേ. പ. ച. ക.
 വ. ച. ക. ഹി. ക. - അ. സ. എന്നുള്ളതു കല്പിക്കാൻ മന്ത്രപ്രാ
 ന പ്രാണത്തിന്നു മേ. യ. ക. വ. രേ. വ. രാ. ത. ത. പ്രാ. ണ. തി.
 ന. ദണ്ഡ. ത. യ. പ്രകാശിച്ചിരിക്കെട്ടിരിക്കുന്നു.) - ത്രിപുരാ =

ത്രിപുനാമത്രവിദ്യാ— (ശേഷം മുൻപറകപ്പെട്ടതുപോലെ ആകുന്നു ത്രിഭുവി- പദങ്ങളെ എന്ന ഉപലക്ഷണ രൂപീകരണമാകുന്നു ഉപലക്ഷിതാ എന്ന രം പക്ഷത്തിങ്കലും അദ്ധ്യാത്മവിദ്യാസ്വരൂപസ്ഥിതാ എന്നുള്ളതനുസാരം-സമസ്ഥിതാ-എന്നപക്ഷത്തിങ്കൽ സ്വീകരിച്ചു സർവ്വതഃ സമസ്ഥിതാ-എന്നും അന്യയികാരം വിശേഷണത്തിന്നു സർവ്വബീജങ്ങളിലും മകാരത്തെ അടിച്ചു വർത്തിക്കുന്നത എന്ന അർത്ഥം രം പക്ഷത്തിങ്കൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടേണ്ടതുമാകുന്നു ത്രിപുരാപദത്തിന്നു ത്രിപുരാവാസിനി എന്നർത്ഥം രൂപഭേദം ഉണ്ടെങ്കിലും വാസ്തവമായ ഭേദം ത്രിപുരകം ത്രിപുരാവാസിനിക്കുമില്ല എന്നാകുന്നു സിദ്ധാന്തം ത്രിപുരപ്രാസിനിമത്രവിദ്യാ എന്നതാൽപര്യം മുൻപറകപ്പെട്ടതന്നു ബീജങ്ങളുടെ ആദിയിൽ മകാരത്തെ ചെർത്താൻ ത്രിപുരാവാസിനീ മന്ത്രമാകയും ചെയ്യും സർവ്വതഃ-സമസ്ഥാ എന്ന അന്യയിക്കുകയും ത്രിപുരാ പദത്തിന്നു ത്രിപുരാശ്രീ എന്ന അർത്ഥത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും രം പക്ഷത്തിങ്കൽ സമസ്ഥാ എന്ന ആകാരം സ്ത്രീവിംശം പ്രഥമമൈകവചനം അതിന്റെ അർത്ഥം മകാരസങ്കാരങ്ങളോടു കൂടിയത എന്നാകുന്നു മുൻപറകപ്പെട്ട ബീജങ്ങളുടെ ആദിയിൽ മകാരസങ്കാരങ്ങളെ ചെർത്താൻ ത്രിപുരാശ്രീ മന്ത്രമാകയും ചെയ്യും സർവ്വതഃ- സമസ്ഥാ- സദാമസ്ഥിതാ എന്ന അന്യയിക്കുകയും ത്രിപുരാപദത്തിന്നു ത്രിപുരാദേവി എന്ന അർത്ഥത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും രം പക്ഷത്തിങ്കൽ സദാമസ്ഥിതാ എന്ന ഏകപദമാകുന്നു അതിന്നു സദാമകൽ സ്ഥിതാ എന്നർത്ഥമാകുന്നു) സദാമകം=അഗ്നി- (അഗ്നിബീജമെന്നതാൽപര്യം മുൻപറകപ്പെട്ട ബീജങ്ങളുടെ ആദിയിൽ മകാരസങ്കാരത്തെ ചെർത്താൻ ത്രിപുരാദേവി മന്ത്രമാകയും ചെയ്യും ദേവതീമദ്ധ്യത്തിങ്കലെ ലലാടമായി ശരോടസ്ഥിതയായിട്ടു ഐശ്വര്യമായിരിക്കുന്ന ആസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രഭയായി ശിരസ്സിങ്കൽ ഇത്യാദി മെൽപറകപ്പെട്ട പ്രകാരം സർവ്വബീജങ്ങളിലും സമസ്ഥയായി സദാമസ്ഥിതയായി എന്നു കഴിഞ്ഞാൽ അംശം-ക്ലീം-കുന്തിം എന്ന ആവൃത്തി സിദ്ധമായ പദത്രയത്തെ സർവ്വതഃ-അംശം-ക്ലീം-കുന്തിം-ആത്മപതി എന്ന അന്യയിച്ചാൽ ഉദ്യോഗം എന്ന ഏകാബീജങ്ങളുടെയും അംശവികൽ ക്ലീയായിരിക്കുന്ന മാനുഷിയ ആത്മപതിയായി വാജിയായി യുക്താഭിമേൽ പ്രകാരം തന്നെ അന്യയാർത്ഥം അംശം എന്നതിന്നു സൂര്യസോമാഗ്നിബീജാനുമാകൈകസ്യാഥവാദായാഃ 1 ത്രയാണാം വാത്സ്യ

വിജയയോഗംഗംഗുസ്തമനരംഗം എന്നുള്ള ശൈവാഗമരച
 സ്താനുരാഗംഗം മഹാസുകാരമൊത്ത കമായവണ്ണത്രയത്തി
 ന്നെയും മുൻപറകപ്പെട്ട ബീജങ്ങളുടെയും മദ്ധ്യമെന്നർത്ഥം)
 ങ്ഗീ=കകാരലകാരങ്ങളെ ഗമിച്ചത കകാരലകാരങ്ങൾക്കു
 മേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്നത എന്നർത്ഥം കകാരലകാരശബ്ദങ്ങൾക്കു
 പസംസാസത്തിങ്കൽ ക്കേരുന്ന രൂപമാകുന്നു ഉടകിടകടീഗ
 തെ എന്നുള്ളതും രം എന്ന ധാതുവിങ്കൽനിന്ന പരമായി
 ടകർത്തൃത്വത്തിൽക്കൊണ്ടാദികമായതുപ്രത്യയംവരമ്പൊൾ രം
 എന്നരൂപം ബഹുലഗ്രഹണംമേതുവായിട്ട ഗുണയങ്ങൾ
 ഭവിക്കയില്ല എന്ന ചിലതുകടപക്ഷം അന്യന്മാരും ശാഭിയാമി
 നിരായാജം സമ്പദ്യപിപദ്യശ്ചൈരംവശ്ചിരപിപദ്യശ്ചഭൂതി
 ശ്ചൈതിചതുഷ്ടയം എന്നുള്ള രത്നകൊശത്തെഅനുസരിച്ച ക
 കാരലകാരങ്ങളുടെ രം എന്നും, രം=ശാഭം എന്നും, ങ്ഗീ എന്ന
 പദത്തിന്ന അർത്ഥത്തെപറയുന്നു രം പക്ഷത്തിൽ അന്യയ്
 ത്തിങ്കൽപ്പോലും എന്നാകാതുംചൊൽത്തരംഗതി രണ്ടുംകൂടിസമാസി
 ച്ചാൽ ങ്ഗീ-എന്നരൂപം (രം- ങ്ഗീ- പ്ര- എ) ഇതിന്റെ ദിതി
 യൈകവചനം ങ്ഗീ എന്നാകുന്നു ത്രിപുരാവാസിനീസിദ്ധാ ഏ
 ന്നരംപക്ഷത്തിങ്കൽ ത്രിപുരാപദത്തിന്ന അർത്ഥമാകുന്നു മേൽ
 പറകപ്പെട്ടതു നബീജങ്ങളുടെ അഭിധിത്ഥകാരസുകാരമൊക്ക
 കാരലകാരങ്ങളെചെത്താൽ ത്രിപുരാവാസിനീസിദ്ധാമന്ത്രമാക
 യുംചെയ്യുംസംഗ്രഹം-സമസം-സദാമസ്ഥിതം-അംശം- ങ്ഗീം.
 കാന്തിം-ആതന്വരീ-അനുഷ്ഠഗോ-ശിരസി-കാന്തിം-ആതന്വ
 തീ-എന്നുംഅന്വയിക്കാം അനുഷ്ഠഗോ-ശിരസി- എന്നതിന്ന
 അനുഷ്ഠഗിന്റെ ശിരസ്സു സമിതമായിരിക്കും വിഷയത്തിങ്ക
 ല് എന്നർത്ഥം (അനുഷ്ഠഗം=കാരം ശിരസ്സു=ഉപസ്ഥിതാക്ഷ
 രം-(ഡകാരമെന്നർത്ഥം) ത്രിപുരാപദത്തിന്നത്രിപരാംബികാഘി
 ന്നർത്ഥം മുൻപറകപ്പെട്ട ബീജങ്ങളുടെ ആദിയിൽ മഹാസ
 കാരമൊക്കകാരലകാരങ്ങൾക്കുമെത്താൽത്രിപുരാംബികാ
 മന്ത്രമാകയുംചെയ്യും രംമന്ത്രങ്ങൾക്കൊക്കയുംസാകാരാദികളായി
 ടും ആചാരമെന്നിരിക്കുകൊണ്ടു സമസാവിത്തുപദത്താൽ പറക
 പ്പെട്ട മഹാസുകാരങ്ങളുടെ യോഗത്തിങ്കൽമുമ്പെമകാരംപി
 ന്നെ സുകാരമെന്നുള്ള നിയമത്തിങ്കൽ താല്പര്യമില്ലെന്നആഗമ
 സിദ്ധാന്തമാകുന്നു ഇങ്ങിനെ മന്ത്രപരങ്ങളായ അർത്ഥങ്ങളുടെ
 വിസ്മയംപറകപ്പെട്ടു എംകിലും ആയത ലക്ഷ്യമാകുന്നു എന്ന
 അറികയുംവേണം ഇതിനെക്കാൾ അധികമുള്ള പരപ്പുകളെ

അറിവാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നവര സർവ്വാർത്ഥ ചിന്താമണി എന്ന സംസ്കൃത വ്യാഖ്യാനത്തിൽനിന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും ചെയ്യും

പ്രഥമതാപരമായ അർത്ഥത്തിന്റെ സംക്ഷേപം— ഭന്നസൈവിഷ്ണുവരൻ കണ്ഠപരികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വെളിച്ചം പുറപ്പെട്ടു, കരളം എന്നീ മൂന്നു വണ്ണങ്ങളോടുകൂടിയ തെജസ്സായിട്ടും മൂലാധിരൻ (പവളവണ്ണത്തോടുകൂടിയ തെജസ്സായിട്ടും) മൃദയത്തിൽ അരുണവണ്ണത്തോടുകൂടിയ തെജസ്സായിട്ടും ധ്യാനമുണ്ടായി കൊണ്ടു കാണപ്പെടുന്നവരായി വാഗ്വചനമായി ജ്യോതിസ്സത്രപയായി മൂന്നുസ്ഥാനങ്ങളോടുകൂടിയവരായിരിക്കുന്നതിപുരാണങ്ങളുടെ പാപത്തെവെഗന നശിപ്പിക്കട്ടെ എന്നാകുന്നു

൨. യാമാത്രാ രൂപസീലതാതരലസത്തന്മിതിസ്തർലിനീവാഗ്വിഷ്ണുപ്രഥമസ്ഥിതാവസ്ഥാതാമസമൈവയം ശക്തിഃ കണ്ഡലിനീതിവിശ്വജനനന്യാപാരബലോദ്യമാം ജ്ഞാതൊത്ഥം നപുനസ്രശന്തിജനനീഗർഭകൃതം നരാം

രൂപം—യാ(യ-പു-സ്മി-പ്ര-എ) മാത്രം (അ-സ്മി-പ്ര-എ) രൂപസീലതാതരലസത്തന്മിതിസ്തർലിനീ (ഐ-സ്മി-പ്ര-എ) വാഗ്വിഷ്ണുപ്രഥമ (അ-ന-സ-എ) സ്ഥിതാ (അ-സ്മി-പ്ര-എ) തവ (യ-പു-ഷ-എ) സദാ(അ)താം(യ-പു-സ്മി-ദി-എ) മനഃമ (ലട്ട-അ-ഉ-പ-ബ) തെ (യ-പു-ഷ-എ) വയം (അ-സ്മ-പ്ര-ബ) ശക്തിഃ(യ-സ്മി-പ്ര-എ) കണ്ഡലിനീ(ഐ-സ്മി-പ്ര-എ) ഇതി (അ) വിശ്വജനനന്യാപാരബലോദ്യമാം (അ-സ്മി-ദി-എ) ജ്ഞാതൊ (കൃപ-അ) ഇത്ഥം (ന-പു-നഃ) (അ) സ്രശന്തി (ലട്ട-വ-പ്ര-പു-ബ) ജനനീഗർഭ(അ-പു-സ-എ) അർകൃതാ (അ-ന-ദി-എ) നരാം (അ-പു-പ്ര-ബ)

അ— ഫെദേവി— തവ— പ്രഥമ— വാഗ്വിഷ്ണു— രൂപസീലതാതരലസത്തന്മിതിസ്തർലിനീ— യാ— മാത്രാ— സ്ഥിതാ— വിശ്വജനനന്യാപാരബലോദ്യമാം— താം— കണ്ഡലിനീ— ശക്തിഃ— ഇതി— സദാ— തെ— വയം— മനഃമ— നരാം— ഇത്ഥം— ജ്ഞാതൊ— പുനഃ— ജനനീഗർഭ— അർകൃതാം— ന— സ്രശന്തി

അനന്ദ— അല്ലയോ ദേവിയായുള്ളൊരെ നിന്നിരുപതിയുടെ പ്രഥമമായിരിക്കുന്ന വാഗ്വിഷ്ണുവിൽ രൂപസീലതാതരലസത്തന്മിതിസ്തർലിനിയായിരിക്കുന്ന യാതൊർമാത്രാസ്ഥിതയായി ഭവിക്കുന്നു വിശ്വജനനന്യാപാരബലോദ്യമായായിരിക്കുന്ന ആ മാത്രയെ കണ്ഡലിനിയെന്നു ശക്തി എന്നു

ന്ന ഏല്പാജ്ഞാഴം തിന്നിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ മനനം ചെയ്യുന്നു നരന്മാർ ഇപ്രകാരം അറിഞ്ഞിട്ട പിന്നെ ജനനീഗർഭത്തിങ്കൽ അർക്കതപത്തെ സ്പർശിക്കുന്നില്ല—

പരി— ദേവീ=ദൈവനം ചെയ്യുന്നവൾ. ദൈവനം ചെയ്യുക=ക്രീഡിക്ക. (ജഗൽസൃഷ്ടി-ജഗദക്ഷാ-ജഗൽസംഹാരം-തിരോടാവം-അനുഗ്രഹം എന്നിപ്രകാരമിരിക്കുന്ന പഞ്ചാക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടു തങ്കൽതന്നെ കളിക്കുന്നവൾ എന്നതാൽപര്യം) പ്രഥമം=ആദ്യം (ഒന്നാമത്തെ ഏകാന്തികൾ പറകപ്പെട്ട മൂന്നു ബീജങ്ങളിൽവെച്ചു ഒന്നാമത്തെ എന്നതാൽപര്യം) വാഗ്=ബീജം=വാശവമായിരിക്കുന്നബീജം. വാശവം=വാശവമെന്നു പെരെടുക്കിയത. ബീജം=വണ്ണവിശേഷം. (അഭിഷ്ഠോപാസ്യദൈവതാപ്രതിപാദകമായിരിക്കുന്ന അക്ഷരമെന്ന താൽപര്യം ആയതതുവിടെ അനുസ്ഥാന സമിതമായിരിക്കുന്ന ഐകാരമാകുന്നു) രൂപസീലതാതനുലസത്തന്മിതിസ്സർവ്വം=രൂപസീലതാതനുവികൽനിന്നു ലസന്തിയായിരിക്കുന്ന തന്മിതിയൊടുള്ള ഒരു സർവ്വം എന്നത രൂപസീലതാതനു രൂപസീലതയുടെ തനു. രൂപസീലതാ=രൂപസിയാകുന്നവതാ. രൂപസീ=വെള്ളരി. ലതാ=വള്ളി. തനു=അഗ്രഭാഗം. ലസന്തി=ലസിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു. ലസിക്ക=പ്രകാശിക്ക. തന്മിതി=തന്മിതിന്റെ ഉത്ഥിതി. തന്മിതി=തന്മിതിപോലെ ചെറുതായിപുറപ്പെടുന്നചെറുവള്ളി. ഉത്ഥിതി=ഉദയം. (ഉദിതമായിവർദ്ധിക്കാതെ ഇരിക്കുന്ന തന്മിതി എന്ന താല്പര്യം) സർവ്വം=കലമിക്ക (ഉദിതമായിരിക്കുന്ന തന്മിതിനോടു സദാശി എന്ന താൽപര്യം) മാത്രം=കലം. (അംശമൊഴിഞ്ഞുവെന്നതാൽപര്യം) സ്ഥിതാ=സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത സ്ഥിതിചെയ്ത=പ്രകാശിക്ക. വിശ്വജനനവ്യാപാരബലോദ്യമാ=വിശ്വജനനവ്യാപാരത്തിങ്കൽ ബലോദ്യമാ. വിശ്വജനനവ്യാപാരം=വിശ്വജനനമാകുന്ന വ്യാപാരം. വിശ്വജനനം=പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടി. വ്യാപാരം=ക്രിയാ. ബലോദ്യമാ=വേഗമായിരിക്കുന്ന ഉദ്യമത്തെടുക്കിയവൾ. ബലം=ബന്ധിക്കപ്പെട്ടത. ബന്ധിക്ക=ഉറപ്പിക്ക. ഉദ്യമം=ഉത്സാഹം. കണ്ഡലിനീ=കണ്ഡലാകൃതിയായിരിക്കു മെത്തുവായിട്ട കണ്ഡലിനീ എന്നപെരെടുക്കിയവൾ. ശക്തി=പരമേശ്വരി. മനനം ചെയ്യുക=വിചാരിക്ക. (അറിക എന്ന താൽപര്യം) നരന്മാർ=മനുഷ്യർ. ജനനീഗർഭം=ജനനിയുടെഗർഭം. ജനനീ=മാതാവ്. ഗർഭം=ഉദരാനുഭാഗം. അർക്കതപം=അർക്കന്മാരാധ്യ എന്നുള്ളതു. അർക്കന്മാ

ർ-ശിശുക്കൾ. സിരിക്കു=പ്രാപിക്ക

സാ-ആദ്യശ്ലോകത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ട മൂന്നബീജങ്ങളിൽ
 വെച്ച ഒന്നാമത്തതിന്ന ഐകാരവും വിദ്യവും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു
 ഭാഗങ്ങളുണ്ട്. ആ ഭാഗങ്ങളിൽവെച്ച ഐകാരം ആ ഏ എന്നാ
 യ രണ്ടുഭാഗങ്ങളോടു കൂടിയതാകുന്നു. ആഭാഗങ്ങളിൽവെച്ച ആ
 എന്നത മൂലാധാരത്തോടു അഭേദത്തെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ആ
 ധാരശക്തിയെ പ്രതിപാദിക്കുന്നതാകുന്നു. ഏകാപിഭേദംധത്തെ
 ശ്ലേഷ്യാമാദാലാഭാദിഭിഃ | ആധാരശക്തിരവ്യവംശരീരേഷുശ
 രീരിണാം || അമേയാപരിമേയാലവഞ്ചനാമഹേശ്വരി വ്യാ
 പ്തമന്താൽസ്വരേഷ്വപ്താദിതീയൈനാഭിധീയതെ എന്നശൈ
 വാഗമ രഹസ്യത്തിങ്കൽ ആകാരംആധാരശക്തിപ്രതിപാദകമാ
 കുന്നു എന്നതാൽപര്യത്തോടു കൂടിയതായിപറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
 ഏ എന്നുള്ളത ആ റം എന്നരണ്ടുഭാഗങ്ങളോടുകൂടിയതാകുന്നു.
 ആഭാഗങ്ങളിൽവെച്ച ആ എന്നുള്ളത അ ആ ഇങ്ങിനെ രണ്ടു
 ഭാഗങ്ങളോടുകൂടിയതാകുന്നു. റം എന്നുള്ളത ഇ-റം-റം ഇ
 ങ്ങിനെ മൂന്നക്ഷരങ്ങൾതമ്മിൽചെന്നിരിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇ
 തിൽവെച്ച അ ആ ഇ റം ഇവനാലും ഭോത്തകങ്ങളാകുന്നു അ
 വശിഷ്ഠമായ റംകാരം ത്രികൊണാത്മകമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഈ
 വണ്ണങ്ങൾ വിഭജിക്കപ്പെട്ടിട്ടു അതാതിന്റെ ആകൃതിയായിത്തീര
 ന്നതുകൾകുന്നു. ഇതുകൾക്കു കൈയുംഅന്ത്രോന്ത്രയോഗംകൊ
 ണ്ടുള്ള ഐക്യംഅനുസാരസാധ്യമാകുന്നു. അപ്രകാരം ശൈവ
 ഗമരഹസ്യമുണ്ട്. ആധാരശക്തിരാകാരശ്രുതപാരംപ്രഥമേശ്വരഃ |
 ദ്വാത്വകാശ്വതൃത്വമാന്ത്രോയോതിഃപഞ്ചമശ്ചതൈ | ബീരുസ്
 ദൈക്യസിദ്ധ്യർത്ഥമിതിശാസ്ത്രസ്യതിശ്രുതഃ | സൂലസുക്ഷ്ണാവി
 മേഷഭവി ഭാഗാവൈകാരവൈഷമ്യം!! എന്നബാലാബീജ
 സ്വരൂപനിരൂപണത്തിങ്കൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു- അതാഹ
 ഇവായിട്ടപ്രഥമമായിരിക്കുന്ന വാണീജമെന്നതുകൊണ്ടുമൂലാധാ
 രത്തിങ്കലുള്ള നാലിതളുകളോടുകൂടിയതായ പത്മത്തിന്റെ നടു
 ക്കിൽ ഉള്ള ത്രികൊണ ചക്രമെന്നുവിളക്കുന്നതുംഗ്രാമികപ്പെട്ടക
 ണ്ടിണിതാകുന്നു. ആധാരകലംതത്രവതുഭിസ്സഹിതംദൈവൈ
 സ്വകുലബ്രഹ്മമാഭാഗയോ നിസ്സിദ്ധനമസ്തതാത്സ്യമേഷ്യത്വഭിവൃ
 ഹ്വിമന്തയ്യാഗൈമഹേശ്വരീ! എന്നപവമാന സംഹിതയും അന്ധീ
 കന്ധലിനീ നാമശക്തിരാധാരപങ്കജൈ കണ്ണികാമല്യഭാഗസ്ഥ
 ത്രികൊണസപ്തസിദ്ധിദാ! എന്നശൈവാഗമരഹസ്യവുമുണ്ടത്ര
 പാപീലതാതരലസത്തന്മിതിസ്സലിനീ എന്നുള്ളവിശേഷണ

ത്തിങ്കലെ തൃപുസീപദംഗതാഗ്രഭാഗത്തിങ്കൽനിന്നുപറപ്പെടുന്ന ചെറുവള്ളിയുടെ കെട്ടിലൂടെ ത്രിപുറ്റിട്ടിട്ടത്തുയതിനെ ഉപമയ്ക്കുന്നതിങ്കൽ ഫലിച്ചിടുന്നു— അഷ്ടധാകടിലാസേത്യ നളിനീനാമുതനുവൽ | തന്മീശ്വരതാപയന്തേന മനീഭീഷ്യാനഭ്യതേ | എന്നുള്ളപവമാനസംഹിതാ വചനത്താൽ മേൽപറകപ്പെട്ട കണ്ഡലിനീശങ്കിക എട്ടവിധത്തിൽ കെട്ടിലൂടെയെന്നപറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു— മാത്രാ എന്നപദംകൊണ്ടു നാമത്തെടുക്കിയ വിന്ദവാകുന്നസ്വരൂപത്തെടുക്കിയകലയ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അങ്കലപശ്യന്തീ എന്നവെരെക്കെട്ടെടുത്തുടനീളംഗമങ്ങളിൽ പറകപ്പെടുന്നതായി അങ്കരാവസ്ഥയിങ്കൽ ഇരിക്കുന്ന മാഗ്യകനിയായ്കുന്നു. ഈ കലയുടെ ബീജമായ പരയെത്രിപുര എന്നപറയുന്നു— അതെന്തെങ്കിലും തവ എന്നുള്ളപദത്താൽ പറകപ്പെട്ട യഷ്ടദർശനത്തിന്റെ സംബന്ധം പ്രഥമബീജത്തിങ്കൽ യാതൊരു പ്രകാരംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടുവെങ്കിലും അപ്രകാരംമാത്രാപദാർത്ഥത്തിങ്കലുംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടുകി വെണ്ടതാകുന്നു. മേൽപറകപ്പെട്ടതുകൾക്കു ബലാധായകമായിരിക്കുന്നപ്രമാണം— സന്ദാദവിന്ദുരൂപാദ്യൈവിജൈതസ്യാകലാസ്ഥിതാ എന്നും കലാപ്രഥമബീജസ്ഥാപശ്യന്തീത്വവധാരയ എന്നും ഇയമവപരാശങ്കിച്ഛാപായോനിസ്സനാതനീ എന്നും ഉള്ള ശൈവാഗമരഹസ്യമാകുന്നു. പരാ എന്നും ത്രിപുരാ എന്നും പറകപ്പെടുന്നത ഏകമായ അർത്ഥത്തെകുറിച്ചാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞതെന്തെന്നുവായിട്ടുതന്നെ പരയുടെരൂപം പൂണ്ണാമന്തയാകുന്നു എന്നു സിദ്ധമായി— പശ്യന്തിയുടെരൂപം ദൈവാദിപരികൃതിനായിവർത്തിക്കുന്ന അമന്തയാകുന്നു. സർവ്വാന്തരാത്മമനോവിജിശിവസ്വരൂപരാമനെ | അഹന്താമനവക്സിന്നാം സർവ്വഗാം സർവ്വതോമുഖീം || ശരീരാദിപരികൃതിന്നാം പശ്യന്തീം വിജിതാമിഥ || എന്നപവമാനസംഹിതയിൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വിശ്വജനനവ്യാപാരബലോദ്യമാം എന്നതുകൊണ്ടു അകാരാദ്യക്ഷരക്രമത്തെ ശബ്ദപ്രപഞ്ചത്തെ സൃഷ്ടിച്ചാനായികൊണ്ടുള്ള ഉത്സാഹശങ്കിയെവിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു— മേൽപ്രകാരമിരിക്കുന്ന കലക്കു കണ്ഡലിനീശങ്കി എന്നും വ്യവഹാരമുണ്ടു— ഏഷാകണ്ഡലിനീശങ്കി പശ്യന്തിക്കൈശ്വിദൃപ്യതേ എന്ന ശൈവാഗമരഹസ്യം ഉണ്ടു. വയം എന്നുള്ളപദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെ തെളിയിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വിശേഷിച്ചിട്ടുതന്നെ നിന്തിരുവടിയുടെ ഭക്തന്മാരല്ലാത്തവർക്കു ഈകലയുടെരൂപം ദുർഗ്ഗമാകുന്നു എന്നതിനെ ധ്വനിപ്പിച്ചാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു അതെന്തെന്നുവായിട്ടു കണ്ഡലി

നിസംഗബാപ്രകാരകമായിരിക്കുന്ന വിചാരമാത്രം വാക്യത്താൽ പറയപ്പെട്ടിരുന്നാലും ആയതനുസരണമെന്ന ഭാവിയാസം സാക്ഷാത്കാരത്തിനകൽ വക്യതാല്പര്യത്തെ പ്രകാശമാക്കുന്നു— ഇതഥൈതുര്യമായിട്ടു നരന്മാർ രംവണ്ണമറിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ മാതാവിന്റെ ഉപദേശത്തിന്റെ അനുഭാവത്തിൽ ശിശുവെന്നുള്ള വ്യവഹാര യോഗ്യതയെ പ്രാപിക്കയില്ലെന്ന പിന്നെ പറയപ്പെട്ട വാക്യാർത്ഥത്തിന്നു ഉപപത്തി സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. രംവണ്ണകംകൊണ്ടു സനാദവിന്ദുപംസതത്തിന്റെ ഫലവും മൊക്ഷമാകുന്നു എന്നതിനെ പരമകാരണികനായിരിക്കുന്ന കവി ദർശിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ആഗമവും ഉണ്ടു— (ഏറ്റം) സനാദവിന്ദുരൂപം താമസമായ ഉപാസതേ । അർച്ചാമീനാംകലാംതസ്മാസ്മുവിമകാസ്സുപരഞ്ജസാ ॥ എന്ന ശൈവാഗമരഹസ്യമാകുന്നു മഹാവിഷ്ണുവിനെ ഉപാസിച്ചാലും രാമകൃഷ്ണാദൃവതാര മുതലികളെ ഉപാസിച്ചാലും മൊക്ഷം ലഭിക്കപ്പെടാമെന്ന വൈഷ്ണവന്മാരാൽ സിദ്ധിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ ആദ്യശക്തിയായ പരയെ ഉപാസിച്ചാൽ പശ്ചാത്താദികളെ ഉപാസിച്ചാലും മൊക്ഷം ലഭിക്കപ്പെടുമെന്ന ശാക്തന്ത്രസിദ്ധാന്തത്തെ അറിഞ്ഞവരാൽ സിദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഏറ്റംകാത്മസംക്ഷേപം— നിന്തിരുവടിയുടെ ബീജങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ട ആദ്യബീജത്തിൽ വെള്ളരിയുടെ വളളിയുടെ അഗ്രത്തിൽ നിന്ന പുറപ്പെട്ട അല്പംനീണ്ട വൃത്താകാരത്തിൽ പലവളളവാഴകൂടിയ തന്തു എന്നപോലെ യോഗികൾക്കു അനുഭവയോഗ്യതയെ പ്രാപിച്ചും കണ്ഡലിനീശകുറിപ്പെന്നുള്ള വ്യവഹാരയോഗ്യതയെ പ്രാപിച്ചും നാദത്തെ ഓടുകൂടിയ വിന്ദുവാകുന്ന രൂപത്തെ ഓടുകൂടിയതായുൾക്കൊള്ളുന്ന കലയാണെന്നു. ശബ്ദപ്രപഞ്ചബീജമായ ആ കലയെ അറിഞ്ഞാൽ നരന്മാർ മകന്മാരായി ഭവിക്കുമെന്നാകുന്നു.

നവ. ദൃഷ്ടാസംഭവകാരിവസ്തുസമസാ ഐ ഐ ഇതിവ്യാപ്തതയെന്ന കൃത്യശാദപീഠവരദൈവിനും വിനാപ്യക്ഷരം । തസ്മൈപ്രിയവമൈവദൈവിതരസാ ജാതൈവാനുഗ്രഹം വാചസ്പതിസിദ്ധാരസദ്രവമഹാനിർമ്മാണിവക്ത്രാദമാൽ ॥

രൂപം— ദൃഷ്ടാ (കുപാ-അ)സംഭവകാരി(ന-ന-ദി-എ)വസ്തു (ഉ-ന-ദി-എ) സമസാ (അ) ഐ-ഐ-ഇതി (അ) വ്യാപ്തം (അ-ന-പ്ര-എ) യെന്ന (യജ്ഞ-പ-തൃ-എ) ആകൃത്യശാൽ (അ-ന-പ-എ) അപി-ഇഥ (അ) വരദൈ (അ-സ്മി-സം

പ്ര-എ) വിന്ദം (ഉ-പ-ദി-എ) വിനാ- അപി (അ) അക്ഷരം (അ-ന-പ്ര-എ) തസ്യ (തജ്ജ-പ-ഷ-എ) അപി-ധ്രുവം-എവ (അ) ദേവി (ഓം-സ്രീ-സം-പ്ര-എ) തരസാ (അ) ജാതെ (അ-പ-സ-എ) തവ (യുഷ്ജ-ഷ-എ) അനുഗ്രഹം (അ-പ-സ-എ) വാചാ- സൂക്തിസുധാരസദ്വമുചഃ (വ-സ്രീ-പ്ര-ബ) നിത്യാന്തി (ലട്ട-പ-പ്ര-പ-ബ) വക്ത്രാദരാൽ (അ-ന-പ-എ)

അ-—-ഹം-വരദ-ദേവി-ഇഹ-യെന്ന-സംഭരകാരി-വസ്യ-സഹസാ-ദൃഷ്ടാ-ആകൃതവശാൽ-അപി-ഐ-ഐ-ഇതി വിന്ദം-വിനാ-അപി-അക്ഷരം- വ്യാഘ്രം-തസ്യ-അപി-തവ അനുഗ്രഹം-ജാതെ-തരസാ-സൂക്തിസുധാരസദ്വമുചഃ- വാചാ-വക്ത്രാദരാൽ-നിത്യാന്തി-ധ്രുവം-എവ-

അന-—- അല്ലയോ വരദയായുള്ളോവേ ദേവി ഐലോകത്തിൽ യാവതൊരുത്തനാൽ സംഭരകാരിയായിരിക്കുന്ന വസ്യവിനെ നിനവുകൂടാതെ ഇരിക്കുന്ന സമയത്തിൽ ദർശിച്ചിട്ട ആകൃതവരം ഹൈവായിട്ടെങ്കിലും ഐ ഐ എന്നീപ്രകാരം വിന്ദുവിനോടു കൂടാതെ ഇരുന്നാലും അക്ഷരം വ്യാഘ്രമായി- അവനാ നിന്തിരുവടിയുടെ അനുഗ്രഹം ജാതമായിരിക്കും വിഷയത്തിൽ വേഗെന സൂക്തിസുധാരസദ്വമുചഃകളായിരിക്കുന്ന വാക്കുകൾ വക്ത്രാദരത്തിൽനിന്ന നിത്യാണം ചെയ്യുന്ന നിശ്ചയം തന്നെ-

പരി-—- വരദാ=വരങ്ങളെ ദാനംചെയ്യുന്നവൾ- വരങ്ങൾ= സാധകാഭിമതവസ്തുക്കൾ- (സേവിക്കുന്നവനാൽ അപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട പാദാർത്ഥങ്ങൾ-) സംഭരകാരി=സംഭരത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നത- വസ്യ=പദാർത്ഥം-ദർശിക്കുക=കണ്ടെത്തുക ആകൃതത്തിന്റെ വരം-ആകൃതം=അഭിപ്രായം-വരം=അധീനതാ=വിന്ദം=അനുസാരം-അക്ഷരം=ആദ്യബീജം- (അക്ഷരമെന്നപേര അകാരാദികൾക്കുതന്നെ എങ്കിലും ഇവിടെ വക്ത്രാൽപത്യാനുരോധന ആദ്യബീജത്തെ അക്ഷരപദം കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കുകയുണ്ടെന്നും-) വ്യാഘ്രം=വ്യാർത്തിക്കപ്പെട്ടത- വ്യാഘ്രം=പറക-അവൻ= ഐ ഐ എന്ന അക്ഷരത്തെ ഉച്ചരിച്ചവൻ-ജാതം=ഉണ്ടായത- സൂക്തിസുധാരസദ്വമുചഃകൾ= സൂക്തിസുധാരസദ്വമുചഃകളെ മോലിക്കുന്നവ- സൂക്തിസുധാരസേവങ്ങൾ= സൂക്തികളാകുന്ന സുധാരസദ്വമുചഃകൾ- സൂക്തികൾ=ശോഭനകളായിരിക്കുന്ന ഉക്തികൾ-ഉക്തികൾ=ഉച്ഛ്വ

രണകരം - സുധാരസദവഞ്ചം=സുധാരസത്തിന്റെ ദവഞ്ചം. സുധാരസം=സുധയാകുന്നരസം. സുധാ=അമൃതം. രസം=വ്യാമൃതം. ദവം=ലഘുപ്രവാഹം. കിന്തിവ=മൊചിക്ക. (പുറപ്പെട്ടപ്പിന്നെ) വക്ത്രാദരം=വക്ത്രത്തിന്റെ ഉദരം. വക്ത്രം=മുഖം. ഉദരം=ഉച്ചി. തിന്യാണം=വൈകം=പുറപ്പെട്ടുക-

സാ—മുൻപറക്കപ്പെട്ട ഏകംകൊണ്ടു 'ആദ്യബീജത്തിൽ' ഇരിക്കുന്ന ശക്തിയുടെ ഉപാസനമൊക്കെത്തന്നെ ദാനമൊഴിയുന്നതാകുന്നു എന്നതിനെന്യോപിച്ചു റോ ഏകത്തിൽ ആദ്യബീജോപാസനയുടെ ഫലത്തെ കുറിച്ചുള്ള വിചാരം അവസരപ്രാപ്തമായിരിക്കയാൽ ആയതിനെ പറയാനായി താൽപര്യത്തോടുകൂടിയ കവി വെറൊരുവഴിയെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു മുതിർന്നൊരു അതിനെ റോ ഏകംകൊണ്ടു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു ഇവിടെ വരദെ എന്നുള്ള പദത്തിങ്കലെ വരശബ്ദംകൊണ്ടു സാധകാഭിമതസകലവസ്തുക്കളെ വിവക്ഷിച്ചിരിക്കയാൽ അകാമനായിരിക്കുന്നവനാലും പൂണ്ണകാമനായിരിക്കുന്നവനാലും ഉപാസ്യയാകുന്നു എന്നതിനെന്യോപിച്ചിരിക്കുന്നു ദൈവി എന്നുള്ള പദംകൊണ്ടു വരദാനസാമർത്ഥ്യവും സർവ്വാപാസ്യത്വവും ആദോപിതമല്ല വാസ്യവംതന്നെ ഭരതന്നു എന്നതിനെ ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു ഇഹ എന്ന പദംകൊണ്ടു അവിശേഷണസർവ്വകർമ്മശൃംഗാരാനം മൊതുവായിട്ടു നാത്തരിക്കെ ജപതീത്യാദി വാക്യങ്ങൾ പറക്കപ്പെട്ട നിഷേധങ്ങൾ ഇതിനെ സ്പർശിക്കയില്ലെന്നതിനെ ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു റോ അർത്ഥം നാത്തരിക്കെ ജപതീത്യാദിമന്ത്രാനുകൂലമണികുവാക്യശേഷത്തിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു യെന്ന എന്നും തസ്യ എന്നും ജനപരമാകുന്നു യാതൊരു ജനമെന്നും ആ ജനത്തിന്നു എന്നും അതുകൂടെ നിഷ്കൃഷ്ടാർത്ഥമാകുന്നു അതമൊതുവായിട്ടു സ്ത്രീകൾ ഇല്ല എന്നു ശങ്കിക്കരുതെന്നു കൊണ്ടു സപത്നീകസ്യപത്നീമുപദിശതീത്യാദിമന്ത്രാനുകൂലമണികുവാക്യത്തിന്റെ പരമാനുകൂലത സാധിക്കപ്പെട്ടു എന്നറിഞ്ഞുകൊൾകയുംവെണം സംഭവകാരി എന്നുള്ള വസ്തുവിശേഷം അനുസാരരഹിതമായ ആദ്യബീജത്തിന്റെ ഉച്ചാരണത്തിൽ ദൈവീപ്രസാദൊദഭ്യക്തമില്ലെന്നതിനെ സ്പഷ്ടമാകുവാൻ ശ്രമിക്കപ്പെട്ടമറ്റതുപദാർത്ഥത്തിന്റെ ഉപപാദകമാകുന്നു സമസാ എന്നതുകൊണ്ടു സംഭവമൊൽപത്തിക്കു മതിയായ അവസരത്തെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു അതുതപദംകൊണ്ടു ഐഹികവും എന്നവാക്കിനെ ഉണ്ടാക്കുന്ന യോഗികളെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു

കുന്നു ഐ ഐ ഇതിഹിനുള്ള അനുകാണനിട്ടേഴും കൊണ്ടു ഐകാരോച്ചാരണത്തിങ്കലും ദൈവതാപരമായ ഒരു അർത്ഥത്തിന്റെ വിവക്ഷ അനുകരണത്തിങ്കൽ സംഭവിക്കാത്തതുപോലെ അനുകാൽത്തിങ്കലും അതജ്ഞായാലും എന്നതിനെ ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവിനും—വിനാ-അവി-എന്നുള്ള ടത്തെ അവിശ്വവും കൊണ്ടു ബീജവൈകല്യമാകുന്നവിരോധത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു ഇതബീജാഭേദമായാണയമാകുമ്പോൾ സംഭവിക്കുന്ന ഉപപാദനയെ വിരോധിക്കുന്നു വ്യാപ്തമെന്നതുകൊണ്ടു ഉച്ചാരണവിനാശിന്റെ ജപബുദ്ധിശൂന്യതത്തെ ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു അനുഗ്രഹം-ജാതമെന്നതുകൊണ്ടു വാസ്തവത്തിന്റെ രാലത്തെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു അനുഗ്രഹത്തിന്നു വൈകര്യവസ്തുവിനെ സ്വാതന്ത്ര്യണകാരണമാക്കി കല്പിച്ചാൽ അനുഗ്രഹസമകാലികവാസ്തവമെന്നതിന്നു ബീജൈകദൈവോച്ചാരണംകാരണമാകുന്നു എന്നതവൈരാജ്യയാൽ ബീജൈകദൈവോച്ചാരണംതന്നെ കാരണമാകുന്നു എന്നറിയും വെണം അനുഗ്രഹത്തിന്റെ സ്വരൂപാപ്രദർശനംകൊണ്ടു മെൽപറകപ്പെട്ട ആദിബീജോപാസന വാക്സിലിയാകുന്ന മുഖ്യഫലത്തെപ്പോലെയതാകുന്നു എന്നതിനെ ധ്വനിപ്പിക്കുന്നു ആയത മെത്രവായിട്ടു ഫലസംഗല്പനയായിരുന്നാൽ ഇച്ഛാനുരോധന ഫലങ്ങൾക്കുകയും സിദ്ധിക്കുമെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വെണം സൂക്തിസുധാരസഭവമുവാ എന്നുള്ള വിശേഷണം വാക്സകൾക്കുവെണ്ടുന്ന സകലഗുണങ്ങളുടെ സംപത്തിയെ ധ്വനിപ്പിക്കുന്നു വക്ത്രാദരത്തിങ്കൽനിന്നു നിത്യാണം ചെയ്യുന്നു എന്ന പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു വക്ത്രാക്ഷന്മാർക്കുദത്തതിന്റെകുറിച്ചുവൈകര്യത്തെയും വെണ്ടുന്ന ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു ഇതുകൊണ്ടു വാസ്തവത്തിങ്കൽ ഗംഗാപ്രവാഹാദികളിൽ എന്ന പോലെ നിരർത്ഥതെന്നപ്പെടുന്നു

സ്തോകാർത്ഥസംക്ഷേപം—അല്ലയോ സർവ്വാഭീഷ്ടഫലപ്രദയായുള്ളവയെവിരോധം ലോകത്തിങ്കൽയാതൊരു ജനംസംഭ്രമമനുഭവിക്കുകയായിരിക്കുന്ന സപ്താദിവസങ്ങളിൽവെച്ചു ഒന്നിനെതിന്നു വ്യക്തമാക്കി ഇരിക്കുംസമയത്തിങ്കൽക്കണ്ടിട്ടു ഭയാദിനിമത്തമായിട്ടു ഐ ഐ എന്നുപറയുന്നുവൊരുവന്റെ ആ വാക്സ അനുസ്മരണത്തോടുകൂടാത്തതായ ആദ്യബീജമായതിനാൽ അവനെ കുറിച്ചു നിന്തിരുവടിയുടെ അനുഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നിതിൽമായിട്ടതാ മസംഭൂതമാക്കി അപരന്റെമുമ്പത്തിങ്കൽനിന്നു മാധുഷ്യാദിഗുണങ്ങളെ

മുഖം പാശ്ചിമോദകൂടിയ വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുന്നു. രംഭവസ്ഥ
ജന്മകാര്യങ്ങളിലിരിക്കുമ്പോൾ പ്രഥമബീജത്തെ ലോപിക്കുക
ലോപിക്കുന്നവർ വാക്സിലി ഫലമാകുന്നു എന്നു പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു
തദ്യേഷാ എന്ന ഭേദപ്രായമാകുന്നു.

അ. യനിത്രൈതവകാമരാജമപരം മന്ത്രാക്ഷരം നിഷ്കളം തൽസം
സാധകമിത്യാദൈതിവിരളഃ കശ്ചിത്ത്വധൗശ്വേദേവീ । ആഖ്യാ
തം പ്രതിപദ്യ സത്യതപസായൽ കീർത്തയന്താദിഭാഃ പ്രാരം
ഭപ്രണവാസ്സദപ്രണയിനീം തീതൊച്ചരന്തിസ്സം ।

തവം-യൽ (യജ്ഞ-ന-പ്ര-ഏ) നിത്യേ (ആ-സ്മി-സം-
പ്ര-ഏ) തവ (യജ്ഞ-ഷ-ഏ) കാമരാജം-അപരം-മന്ത്രാക്ഷരം
(അ-ന-പ്ര-ഏ) നിഷ്കളം (അ-ന-ദി-ഏ) തൽ (യജ്ഞ-ന-
പ്ര-ഏ) സാരസ്വതം (അ-ന-പ്ര-ഏ) ഇതി (അ) അദൈ
വി (ലട്ട-പ-പ്ര-പ-ഏ) വിരളഃ (അ-പ-പ്ര-ഏ) കശ്ചിത്ത്വധൗ
ശ്വേദഃ (അ-പ-പ്ര-ഏ) ചൈൽ (അ) ഭൂമി (ഉ-സ്മി-സ-ഏ)
ആഖ്യാനം (അ-ന-ദി-ഏ) പ്രതിപദ്യ (അ) സത്യതപസഃ
(സ-പ-ഷ-ഏ) യൽ (യജ്ഞ-ന-ദി-ഏ) കീർത്തയന്തഃ (ത-പ-
പ്ര-ബ) ദിഭാഃ (അ-പ-പ്ര-ബ) പ്രാരംഭഃ (അ-പ-സ-ഏ)
പ്രണവാസ്സദപ്രണയിനി (ന-പ-സ-ഏ) ഇതം- (അ) നീത്വാ
(ക്തവാ-അ) ഉച്ചരന്തി (ലട്ട-പ-പ്ര-ബ) സ്സം (ക്രി-വി)

അ-ഘെ-നിത്യേ-കാമരാജം-അപരം-തവ-യൽ-മന്ത്രാക്ഷ
രം-നിഷ്കളം-തൽ-സാരസ്വതം-ഇതി ഭൂമി-വിരളഃ-കശ്ചിത്ത്വ-
ദൈതി-ചൈൽ-ബുധഃ-ഭവതി-പ്രതിപദ്യ-സത്യതപസഃ-ജ
ഷഃ-ആഖ്യാനം-കീർത്തയന്തഃ-ദിഭാഃ-പ്രണവാസ്സദപ്രണ
യിനി-പ്രാരംഭഃ-യൽ-ഇതം-നീത്വാ-സ്സം-ഉച്ചരന്തി-

അനപ- അല്ലാത്ത നിത്യയായുള്ളൊരുവ കാമരാജമായി അ
പരമായിരിക്കുന്ന നിന്തിരുപടിയുടെ യാതൊരു മന്ത്രാക്ഷരം ഭ
വിക്കുന്നുവോ നിഷ്കളമായിരിക്കുന്ന അതിനെ സാരസ്വതമെന്ന
രൂപികൽ വിരളനായിരിക്കുന്ന കരുത്തൻ അറിയുന്നു എങ്കിൽ
ബുധനായി ഭവിക്കുന്നു പദ്യത്തിൽ പദ്യത്തിൽ സത്യതപ
സ്സഭകുന്നളച്ചിയുടെ ആഖ്യാനത്തെ കീർത്തയത്തുകൾ ഉയിരികു
ന്ന ദിഭന്മാർ പ്രണവാസ്സദപ്രണയിനായിരിക്കുന്ന പ്രാരംഭത്തി
ൽ യാതൊന്നിനെ ഇതം എന്നാക്കി നയിച്ചിട്ടുണ്ടുമാകുംവണ്ണം
ഉച്ചരിക്കുന്നു.

പരി- നിത്വാ-നാശത്തെ ഉള്ളാത്തവർ. കാമരാജം-കാമരാ
ജമെന്ന പെരെട്ടുകൂടിയത-അപരം-അന്യം- മന്ത്രാക്ഷരം-മ

നൂത്തിന്റെ അക്ഷരം—അക്ഷരം=ബീജം— നിഷ്കളം=നിർഗുണം.
 ഉയിരിരിക്കുന്ന കളങ്ങളോടുകൂടിയത=നിർഗുണം=നിർഗമിച്ചവ.
 നിർഗമിപ്പം=പൊകുക. കളങ്ങൾ=കകാരളകാരങ്ങൾ. അത=കാമരാ
 ജബീജം— സാരസ്വതം=സരസ്വതീപ്രസാദകരം— (സരസ്വതി
 യെ പ്രസാദിച്ചിരിക്കുന്നത—) ഭൂ=ഭൂമി— വിരളൻ=ബോധശൂന്യ
 ന്. (അറിവില്ലാത്തവൻ) ബുധൻ=വിദ്വാൻ—പദ്യം=വാവ (ക
 രുത്തവായെന്ന ഇവിടെ അർത്ഥം. സത്യതപസ്സ എന്ന ജ്ഞിയുടെ
 പെരുകുന്നു.) ജ്ഞി=മഹർഷി—ആദ്യാനം=ചരിതം. കീർത്തയത്ത
 കൾ=കീർത്തിച്ചിട്ടുള്ളവർ. കീർത്തികു=പറിക്കു. ദിജന്മാർ=
 ബ്രാഹ്മണർ. പ്രണവാസ്തവപ്രണയി=പ്രണവാസ്തവത്തിങ്കൽപ്ര
 ണയി. പ്രണവാസ്തവം=പ്രണവമാകുന്ന ആസ്തവം. പ്രണവം=
 അനുസ്മാരത്തോടു കൂടിയ പതിമൂന്നാമത്തെ സ്വരമാകുന്ന സ്വ
 രൂപത്തെത്തോടുകൂടിയ മന്ത്രവിശേഷം. ആസ്തവം=അധിഷ്ഠാനം. പ്ര
 ണയി=പ്രണയമുള്ളത. പ്രണയം=അപെക്ഷ. പ്രാരംഭം=ആരം
 ഭം. യാതൊന്നും=കാമരാജബീജം. നയികു=പ്രാപിക്കു. സ്തംഭം=വൃ
 ക്കണം. ഉച്ചരിക്കു=പൊല്ലക.

സാ—രം ഏകാന്തികൻ ദൈവിയുടെ അപരസ്വരൂപത്തെ
 വിട്ട കാലത്രയാബാധ്യമായിരിക്കുന്ന ചിദ്രൂപത്തെ അനുസ്മരി
 ച്ചു നിത്യേനുള്ള സംബോധനം ദർശിച്ചിരിക്കപ്പെടുകയാൽ,
 ദ്വിതീയബീജോപഹിതവൈതന്യത്തിനും പ്രഥമബീജോപഹി
 തവൈതന്യങ്ങളെത്തൊട്ടെ വ്യക്തമാക്കി മെൽപറകപ്പെട്ട ദൈവത
 ന്നമാകുന്നരൂപത്തോടുകൂടിയ ദൈവിയുടെ ഉപാസനം മൊക്ഷഫ
 ലപ്രദമാകുന്നു എന്ന സാധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശേഷം കൊ
 ണ്ട ദ്വിതീയബീജോപാസനഫലത്തെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. കാ
 മരാജമെന്നുള്ള വിശേഷണോപാദാനം തൃതീയബീജവ്യാവൃ
 ത്തികായിക്കൊണ്ടാകുന്നു. കാമരാജപദംകൊണ്ടു ഇതരവ്യാവൃ
 ത്തിയെ ദർശിച്ചു തസാരസ്വതമായിരുന്നാലും രം ബീജംജഗ
 ദാശികരണശക്തിയോടുകൂടിയതാകുന്നു എന്നതിനെ ധ്വനിപ്പി
 ച്ചാനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു. കാമദൈവന്റെ രാജാവാകുന്നു എന്നു
 ഈ അവയവാർത്ഥം അതിനായിക്കൊണ്ടു സഹായിക്കുന്നു. മെൽ
 പറകപ്പെട്ട അവയവാർത്ഥം ശൈവാഗമരഹസ്യസിദ്ധമാകുന്നു.
 (ഏറ്റം) യഥാരാജാനമാശ്രിത്യപ്രജാവിന്ദത്തിസംപദം ദ്വിതീയം.
 ബീജമാശ്രിത്യതമാപാപ്തമിഹമഹി അവിന്ദസഹസാവിശ്വ
 വശികരണപാടവം കാമസ്വരാജാതൈതദംകാമരാജംതദുപ്യ
 തേ|| എന്ന ശൈവാഗമരഹസ്യത്തിങ്കൽപറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

അപരം എന്നുള്ളവിശേഷണം സൃഷ്ടപ്രതിപത്തിയായിരിക്കാം
 ആകുന്നു. ആയത ഇല്ലാപ്പിന്നിൽ കാമരാജമെന്നുള്ളസംജ്ഞാ
 മിത്യാദിബീജങ്ങൾക്കുണ്ടാകയാൽ അതുകൂടെവെച്ചു ഒന്നിനെ
 ഗ്രഹിക്കാൻ അവസരം ലഭിക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു. ദാമിത്യാദി
 ബീജങ്ങൾക്കു കാമരാജസംജ്ഞ ഉണ്ടെന്നും അതുകൾക്കു ത്രി
 പുരയവതയാകുന്നു എന്നും ആഗമസിദ്ധമാകുന്നു. (ഭഗ്വദ്) അ
 നപുംസകദീർഘാണാംയോഗാഭാസപുഷ്പാർച്ചതീ. സുജനസു
 വർണ്ണിതാനിത്രിപുരായാമതാനിമലി കാമരാജാമാധായെവതാ
 നിസർപ്പാണിസുന്ദരി । ക്ലീംകാരണസമൈതേഷാംവർഗ്ഗാ
 മാഷ്ടകാമാധയി എന്നശൈവാഗമരഹസ്യത്തിൽ പറയപ്പെ
 ട്ടിരിക്കുന്നു. അപ്രകാരവിരിക്കുംപൊൾ കാമരാജപദംകൊണ്ടുദി
 തീയബീജത്തെ ഗ്രഹിക്കണമെങ്കിൽ പ്രകരണ സാധാര്യം
 വെണ്ടിവരും അപരമെന്നുംകൂടെഇതുന്നാൽ എന്തിനാൽനിന്ന
 എന്നുള്ള ആകാംക്ഷയ്ക്കു ഉത്തരമുണ്ടെന്നു നിശ്ചിതമാകുന്നു.
 ആ ആകാംക്ഷ ഉണ്ടാകുംപൊൾപ്രത്യാസത്തിഹൈതുവായിട്ടു
 ദൃബീജത്തിനാൽ നിന്നുന്ന ലഭിക്കപ്പെടുന്നതാകയാൽ അതു
 തപാദിതീയതൃതീയങ്ങളിൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടും അതുകൂടെവെച്ചു
 തൃതീയപ്രാപ്തി കാമരാജപദംകൊണ്ടുസിദ്ധിക്കുകയുംവെയ്യും.
 ഇങ്ങിനെ ഒരു ലാഘവമുണ്ടു നിഷ്കളമെന്നുള്ള വിശേഷണം
 ഏകദേശ വൈകല്യത്തിൽ ഫലപ്രദതാർത്ഥ സാധിച്ചു
 കൈമുതിർന്നതായ സമഗ്രതാപത്തിൽ ഫലസമുദായമവ
 സരത്തെ സ്ഥിരമാക്കേണ്ടതിനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു. ഏകദേശ
 വൈകല്യത്തിലും അവശിഷ്ടാക്ഷരശക്തിയുടെ വിദ്യാസംപാ
 ദനപശ്ചാത്താപം സാധകപ്രതിപത്തിക്കു അധീനമാകുന്നുഎ
 ന്ന മഹദ്യോഗംകൊണ്ടു കാണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഉൽകൃഷ്ടഫല
 ത്തെദാനംവെയുന്നവസ്തുവിന്നു അപകൃഷ്ടഫലപ്രദതാമാത്രം ക
 ളിക്കപ്പെട്ടവാനുമതിയായ ബോധശൂന്യതാർത്ഥ വിരളപദം
 കൊണ്ടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു— അതഹൈതുവായിട്ടു സാരസ്വതം
 യുക്തി എന്നതിന്നു സാരസ്വതം എന്നാണെന്നു. എന്ന അവധാര
 നശിരസ്സതാസിദ്ധിയുണ്ടു— സത്യതപസ്സാകുന്ന ദൃഷ്ടിയുടെ
 ചരിതത്തെ പറയുന്ന ആപ്യാനത്തിന്റെ അദ്ധ്യയനം കരുത്ത
 നാപവിവസമാകയാൽ പര്യപദം ഉഭയസാധാരണമാകുന്നുഎം
 കീഴും അമാവസീവാചകമാകുന്നു എന്ന ഒരുചിത്രാനുരോധന
 കല്പിക്കപ്പെട്ടുകയംവെണം. ഇതും എന്നുള്ളപദത്തിന്നു വ്യർത്ഥ
 ത്തിപക്ഷത്തിൽ മകാരാന്തമായിരിക്കുന്ന ഒരു കൃൽപ്രത്യയ

ത്തെ കളിക്കപ്പെടുകയെന്നതാകുന്നു. അപ്രകാരമായാൽ അദ്ധ്യയനങ്ങളുടെ അദ്ധ്യയനത്തിലുള്ള ക്ഷമയിൽ മകരാനന്ദനും സകലം ദുരിതങ്ങളെയും വിട്ടുമാറ്റുന്ന പരമേശ്വരനെ നമിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ഒറ്റുകാര്യം സംഭവം - അല്പയൊതിയായുള്ളൊരുവെവെവി
നിന്നിരവടിയുടെ മന്ത്രത്തിൽ കാരാജമെന്നപെരാട്ടുകുടിയര
ണ്ടാമത്തെ ബീജത്തെ കകാരലകാരങ്ങളൊട്ടുകൂടാതെ അവരിഷ്ട
മായിരിക്കും. സ്വരൂപത്തെപ്പോലെയായിരിക്കി അതിനെ വൈധര്യ
സ്വരായിരിക്കുന്ന ഒരുത്തൻ സരസ്വതീപ്രസാദത്തെ ഇത ഉ
ണ്ടാക്കുമെന്ന തന്നെ വിചാരിക്കുന്നു എങ്കിൽ അവൻ വി
ചാനായി ഭവിക്കുന്നു. ആയതിന്നു പ്രണവതുല്യമായിരിക്കു
ന്ന മാധാത്മ്യമുണ്ടെന്ന അറിയുന്നവൻ മോക്ഷത്തെ പ്രാപി
ക്കുന്നു. എന്നുമൊതുവായിട്ട് ഞ്ഞിരിക്കുന്നവനാൽ കരുതവാ
വിന്നാൽ സത്യതപസ്സു എന്ന മഹദ്വിദ്യയുടെ ആഖ്യാനത്തെ അ
ദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്ന പ്രാമുഖ്യം അദ്ധ്യയനാരംഭത്തിൽ പ്രണ
വത്തിനപകരം യാതൊരു കാരാജബീജത്തെ കകാരലകാരങ്ങ
ലൊത്തളിപ്പെന്തെല്ലെപ്പോലും വന്നുചേർന്നു മെൽപറഞ്ഞ ആ
ഖ്യാനത്തെ അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്ന അതഥെതുവായിട്ട് കകാര
ലകാരങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ ആയതിന്നു പ്രണവതുല്യമാകുന്നു
എന്നു സിദ്ധമായിരിക്കയാൽ അതിന്നു മോക്ഷ പ്രദായമുണ്ടാ
കുന്നുള്ളതുകൊണ്ടാകുന്നു. യസ്മിത്പ്രാദിശബ്ദത്തെ പ്രമാണമാക്കി
വ്യാകരണത്തിൽ ഞ്ഞു കവി നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ഇതുവാ
കുന്നു. അതിന്റെ അഭിപ്രായം മഹത്തകളാൽ പ്രാപ്തമാകുന്നു.

3. യത്സദ്യോവചസാം പ്രവൃത്തികരണദൃഷ്ടാവാഞ്ച
 ധൈന്യോന്തിയന്തേഹംനമാമിനസാത്പൽവീമിനപ്രഭം । അ-
 സ്തേപര്യോപിസരസ്വതീ മനഗതൊജാസ്യാംബുവിചിത്തയ-
 നേശ്ശുഞ്ജാഗിരിവത്തതേ സന്ധിതംയോഗംവിനാസിമി-
 തഃ॥

രൂപം—യൽ (യച്ഛ-ന-പ്ര-ഏ) സദ്യഃ (അ) വച
സാം (സ-ന-ഷ-ബ) പ്രവൃത്തികരണേ (അ-ന-സ-ഏ) ഉ
ഷ്ണപ്രഭാവം (അ-ന-പ്ര-ഏ) ബുദ്ധ്യഃ (അ-പു-തു-ബ) താ
ന്തിയഃ (അ-ന-ദി-ഏ) അൽ (തച്ഛ-ന-ദി-ഏ) അഹം (അ
സു-പ്ര-ഏ) നമാമി (ഛട്ട-പ-ഉ-പ-ഏ) മനസാ (സ-ന-തു-

എ) താൽമീജം-ഇന്ദ്രപ്രഭം (അ-ന-ദി-എ) അന്നു (ലോ-
 ദ-പ-പ്ര-പ-എ) ഞഃ (സ-പ-പ്ര-എ) വഃ (യുഷ്ട-ഷ-എ)
 അപി (അ) സരസ്വതീം (രം-സ്രീ-ദി-എ) അനുഗതഃ (അ-
 പ-പ്ര-എ) ജാഡ്യാംബുവിഷ്ണുതയൈ (ഇ-സ്രീ-പ-എ) ഗൌഃ
 (സ-പ-പ്ര-എ) ശബ്ദഃ (അ-പ-പ്ര-എ) ഗീരി (രം-സ്രീ-സ-
 എ) വർത്തൈ (ലട്ട-ആ-പ്ര-പ-എ) സഃ (തപ്ത-പ-പ്ര-എ) നിയ-
 തം (ക്രി-വി) യഃ (യപ്ത-പ-പ്ര-എ) ഗം (അ-പ-ദി-എ) വി-
 നാ (അ) സിദ്ധിദഃ (അ-പ-പ്ര-എ)

അ-ഘ-നിത്യ-യത്-സദ്യഃ-വചസാം-പ്രവൃത്തികര-
 ണൈ-ബുദ്ധൈഃ-ദൃഷ്ടപ്രഭാവം-താത്ത്വീയം-ഇന്ദ്രപ്രഭം-തൽ-
 താൽമീജം-അഥം-മനസാ-നമാമി-യഃ-ഗൌഃ-ശബ്ദഃ-ഗീ-
 റിവർത്തൈ-യ-ഗം-വിനാ-സിദ്ധിദഃ-ഭവതി-വഃ-സരസ്വ-
 തീം-അനുഗതഃ-സഃ-ഞഃ-അപി-ജാഡ്യാംബുവിഷ്ണുതയൈ-
 നിയതം-അന്നു-

അനപ-അല്ലയോ നിത്യയായുള്ളൊരവ യാതൊന്ന താക
 സംകൂടാതെ വചസ്സുകളുടെ പ്രവൃത്തികരണത്തിങ്കൽ ബുധന്മാരാ
 ദൃഷ്ടപ്രഭാവമായി ഭവിക്കുന്നുവോ താത്ത്വീയമായി ഇന്ദ്രപ്രഭ
 മായിരിക്കുന്ന ആ താൽമീജത്തെ ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ടു ന
 മിക്കുന്നു. യാതൊന്ന ഗൌ എന്നുള്ള ശബ്ദമായിട്ടു ഗീരികൾവ
 ർത്തിക്കുന്നുവോ യാതൊന്ന ഗത്തൊട്ടു കൂടാതെ സിദ്ധിദമായി ഭ
 വിക്കുന്നുവോ നിങ്ങളുടെ സരസ്വതിയെ അനുഗതയായിരിക്കു
 ന്ന ആ ഞഃ എന്നതും ജാഡ്യാംബുവിഷ്ണുതയായിക്കൊണ്ടുനി
 യമെന്ന ഭവിക്കും.

പരി-നിത്യാ=നാശത്തൊട്ടുകൂടാത്തവർ-യാതൊന്ന=യാതൊരു
 നൃതീയമീജം-വചസ്സുകൾ=വാക്കുകൾ-പ്രവൃത്തികരണം=പ്രവ
 ത്തനം--ബുധന്മാർ=അറിവുള്ളവർ-ദൃഷ്ടപ്രഭാവം=ദൃഷ്ടമായിരി
 ക്കുന്നപ്രഭാവത്തൊട്ടുകൂടിയത-ദൃഷ്ടം=ദർശിക്കപ്പെട്ടത-ദർശിക്കു
 കാക്കെ-പ്രഭാവം=സാമന്ത്ര്യാം-താത്ത്വീയം=തൃതീയം-(അൺപ്ര
 ത്യായംസ്വാർത്ഥികമാകുന്നു-മൂന്നാമത്തതെന്നർത്ഥം) ഇന്ദ്രപ്രഭം-ഇ
 ന്ദ്രവിഭൻപ്രഭവോലേലുള്ളിരിക്കുന്നപ്രഭവോടുകൂടിയത-ഇന്ദ്ര=വ
 ദ്രന്ദൻ-പ്രഭം=കാന്തി-(ചന്ദ്രപ്രഭാധവളയായിരിക്കുന്ന ദൈവത
 യെപറയുന്നത എന്നതാൽപര്യം)-താൽമീജം=നിന്തിരവടിയു
 ടെമീജം-നമിക്കു=നമസ്കരിക്കു യാതൊന്ന=യാതൊരുനൃതീയ
 മീജത്തിങ്കലേക്കുകാരം-ഗീര=സരസ്വതീ-വർത്തിക്കു=സ്ഥിതി
 ചെയ്തുക-ഗം=ഗകാരം-സിദ്ധിദം=സിദ്ധിയെദാനമെന്നുനത-

സിദ്ധി=വിദ്യ മുതലായവലം-സരസ്വതി=മന്ത്രാത്മകഭാരതി-അനുഗതം=അനുഗമിച്ചത- അനുഗമിക്ക=അനുസരിക്ക- (തൃതീയബീജത്തെപ്പോലെപ്പറയുന്നത എന്ന താൽപര്യം.) ജാഡ്യാംബുവിചിത്തി=ജാഡ്യാംബുവിന്റെവിചിത്തി- ജാഡ്യാംബു=ജാഡ്യാകുന്നഅംബു. ജാഡ്യാം=അജ്ഞാനം- അംബു=ജലം- വിചിത്തി=വിനാശം--

സാ—നിത്യ എന്നപദത്തെ പൂർവ്വശ്ലോകത്തിൽനിന്ന എടുത്തവർത്തിന്റെഫലം മുൻപറകപ്പെട്ടതിനെ അനുസരിച്ചു അറികപ്പെടുകയുണ്ടവണം. വചസാം എന്നുള്ള പദത്തിന്നു ണസംപന്നകളായിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ എന്നതിന്നു ഷ്ടാത്മമാകുന്നു. പ്രവൃത്തികൾക്കു എന്നുള്ളപദത്തിൽ വൃത്തിപദം നിഷ്പത്തിയെ പറയുന്നതാകുന്നു. പ്ര എന്നുള്ള ഉപസ്ഥം നിഷ്പത്തിയുടെ പ്രകൃഷ്തത്തെ പറയുന്നതാകുന്നു. ആയതുകൊണ്ടു ണസംപന്നകളായിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ നിഷ്പത്തിക്കു വെണ്ടുന്ന കാലദേശാദ്യനുരോധിത്വം വിവക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബുദ്ധ്യഃ ദൃഷ്ടപ്രഭാവം എന്നതുകൊണ്ടു തൃതീയബീജത്തെ ഗ്രഹിക്കാത്തവർല്ലാതെ വെറും ഔത്തരംഇതിൽ വിപ്രതിപത്തിയെ പ്രാപിക്കയില്ല എന്ന ധ്വനിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അത്രയും പ്രജ്ഞാറിയാത്തവർക്കു അന്യഥാപ്രതിപത്തി ഉണ്ടായാലും ഉപകാരശൂന്യം സൂര്യമണ്ഡലത്തിന്റെ സ്വയംപ്രകാശതാനഭവത്തിന്നു എന്നപോലെ ആയത അറിവുള്ളവരുടെ അനുഭവത്തിന്നു വിരോധി അല്ലായ്കയാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു തന്റെ ഉദാസിനതെയും കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. മെൽപറകപ്പെട്ട പ്രകാരമിരിക്കുന്ന ബീജത്തെ മനസ്സുകൊണ്ടു നമസ്കരിക്കുന്നു എന്നു പറകപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു കദാചിത്ഫലദർശനാഭാവം ചിലർക്കു കാണപ്പെടുന്നു. എങ്കിൽ ആയത മനോവിക്ഷേപം ഹേതുവായിട്ടാകുന്നു എന്ന നമസ്കാരത്തിൽ മനസ്സിനെ സ്വാതന്ത്ര്യേണ കാരണമാക്കിയത ഹേതുവായിട്ടു വ്യക്തമാക്കി വൈകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സകലകർമ്മങ്ങളും മനസ്സുകൊണ്ടു കൃതങ്ങളായാൽ അതുകൾ കൃതങ്ങൾ തന്നെ എന്നു ശാസ്ത്ര സമ്മതി ഉണ്ടു. (ശ്ലോ) മനഃകൃതംകൃതംരാമനശരീരകൃതംകൃതം യൈവൈവാലിംഗ്യതൈകാന്താതൈവൈവാലിംഗ്യതൈസ്താ|| എന്ന ജ്ഞാനവാസിയുത്തിൽ കാണപ്പെടുന്നു. ഉത്തരാധം തൃതീയബീജൈകദേശമായ ഒരു എന്നതിന്നു തന്നെ അജ്ഞാന സമുദേശാഷണ സാമർത്ഥ്യത്തെ കാണിച്ചു തദൈകദേശിയായ തൃതീയബീജത്തിന്നു അപ്രകാരം

കുന്നു. ചന്ദ്രപ്രഭാ ദവളയാചരിക്കുന്ന ദൈവതയോടു കൂടിയ
കാഴ്ചനിന്നിരുവടിയുടെ മന്ത്രസ്തീജങ്ങളെ ഉൾവെച്ച മൂന്നാമത്തെ
തീയിരിക്കുന്ന ആ ബീജത്തെ ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ടു നമസ്കരി
ക്കുന്നു. യാതൊരു ഭയം എന്നശബ്ദം ഗൌര്യം എന്നുള്ള ശബ്ദമാ
യിട്ടു സരസ്വതിയെ പറയുന്നു. ഗൗരവത്തെ അടുക്കുകയാണത്രെ സിദ്ധിയെ
ദാനം ചെയ്യുന്നതുമാകുന്നു. നിന്നിരുവടിയുടെ മന്ത്രത്തിന്റെ മൂ
ന്നാമത്തെ ബീജത്തിങ്കലെ ആ ഭയം എന്നുള്ള ശബ്ദവും അജ്ഞാ
ന സമുദയത്തെ ശോചിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

അ. ഏകൈകൈതവദവദ്വീജമനഃസംവൃണ്ണനാപൃണ്ണ
നം കൂടസ്ഥം യദിവാപ്യഥ ക്രമഗതം യദാസ്ഥം തത്ത്വം ക്രമാൽ
യം യം കാമം പൈഷ്ഠ്യം യനധിനം നാകൈനാപ വാചിന്തിതം ജ
പം വാസഫലികരോതി തരസാത്സംതം സമസ്മാ നൃണാം ||

രൂപം—ഏകൈകം (അ-ന-പ്ര-ഏ) തവ. (യ-ഷ്ട-ഷ-ഏ)
ദേവി (ഐ-ഐ-സം-പ്ര-ഏ) ബീജം-അനഃ-സംവൃണ്ണ
നാപൃണ്ണനം-കൂടസ്ഥം (അ-ന-പ്ര-ഏ) യദിവാ-പ്യഥക്രമം (അ)
ക്രമഗതം (അ-ന-പ്ര-ഏ) യദാ (അ) സ്ഥിതം (അ-ന-
പ്ര-ഏ) വ്യക്തമാൽ (അ-പ-പ-ഏ) യം-യം (യ-ഷ്ട-പ-ദി-
ഏ) കാമം (അ-പ-ദി-ഏ) അപൈഷ്ഠ്യം (പ്ര-അ) യന (യ-
ഷ്ട-പ-ഏ) വിധിനാ (പ്ര-പ-ഏ) കൈന (കി-പ-
ഏ) അപി-വാ (അ) മിന്തിതം-ജപം (അ-ന-പ്ര-ഏ)
വാ (അ) സഫലികരോതി (പ്ര-പ-പ്ര-പ-ഏ) തരസാ (അ)
ത്സംതം (യ-ഷ്ട-പ-ദി-ഏ) സമസ്മാ (അ-പ-ദി-ഏ) നൃ
ണാം (പ്ര-പ-പ്ര-പ-ഏ)

അ-ഐദേവി-തവ-അനഃ-ബീജം-ഏകൈകം സംവൃ
ണ്ണനാപൃണ്ണനം-കൂടസ്ഥം-പ്യഥക്രമഗതം-യദിവാ-യദാ-
വ്യക്തമാൽ-സ്ഥിതം-യം-യം-കാമം-അപൈഷ്ഠ്യം-യന-കൈ
ന-അപി-വിധിനാ-വിന്തിതം-വാ-ജപം-വാ-നൃണാം-ത്സം
തം-സമസ്മാ-തരസാ-സഫലികരോതി.

അനപ-അല്ലായാദേവി നിന്നിരുവടിയുടെ അനഃപമായി
രിക്കുന്ന ബീജം ഏകൈകമായിട്ടോ സംവൃണ്ണനാപൃണ്ണനമായി
ട്ടോ കൂടസ്ഥമായിട്ടോ പ്യഥക്രമഗതമായിട്ടോ വ്യക്ത
മാൽ അത്രയെ സ്ഥിതമായിട്ടോ യാതൊരു യാതൊരു കാമ
ത്തെ അപൈഷ്ഠ്യമായിട്ടോ വിധിയെ അടുക്കുക മിന്തിതമാ
യായിട്ടോ ജപമായിട്ടോ ഭവിക്കുന്നു. നരന്മാരുടെ ആ ആകാശത്തെ
സമസ്മാദി ഉടനെ സഫലീകരിക്കുന്നു

പിരി അനവം = ഇലാം - ഏകൈകം = ഒന്നാം സമ്യജ്ഞ
 നാപ്യന്യം = സമ്യജ്ഞ മായം അപ്യജ്ഞനാപ്യന്യം = രിക്കുന്ന
 സ. സമ്യജ്ഞം = പ്യജ്ഞനത്തൊടു കൂടിയത പ്യജ്ഞനം = ഫലക്ഷ
 രം അപ്യജ്ഞനം = പ്യജ്ഞനത്തൊടു കൂടാതെ - ഇം സ്ഥം = കൂടാതെ
 വിശ്വതിയിൽ ചെയ്യുന്നത - കൂടാതെ = ഫലക്ഷവിശ്വതി - (ഏറ്റം)
 അഗതയായാ ഫലം കൂടാ സൈയ്യുക്താശ്വതിജാസുമാ പ്യന്ന
 ജ്ഞം ശവാഗമരഹസ്യത്താൽ മന്ത്രബീജങ്ങളെ ചിന്നെ വന്നു
 വെരുന്ന ഫലക്ഷരങ്ങൾക്കും സംയുക്തങ്ങളായി മന്ത്രബീജങ്ങ
 ലിൽ കെൾക്കപ്പെട്ടത ഫലക്ഷരങ്ങൾക്ക് പിന്നെ വന്നു
 വെരുന്ന ഫലക്ഷരങ്ങളുടെ യോഗത്തിങ്കലും കൂടമെന്ന പെർ
 വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ വന്നവെരുന്ന ഫലക്ഷരങ്ങ
 കള കൂടപടംകൊണ്ട വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു പൂർവ്വം = വെറുവെ
 വെറുരിക്കുന്നത - ക്രമഗതം = ക്രമത്തെ പ്രാപിച്ചത - പൂർവ്വം = ക്ര
 മം വെവെരിതം - സ്ഥിതം = സ്ഥിതി ചെയ്തത - കാര്യം = അഭിലാഷം -
 സാധപക്ഷിക്ക = ആശ്രയിക്ക - വിധി = വിധാനം - ചിന്തിതം = ചി
 ന്തിക്കപ്പെട്ടത ചിന്തിക്ക = ഗ്രാഹിക്ക. ജപം = ജപിക്കപ്പെട്ടത - നര
 നാർ = മനുഷ്യർ - അത = അഭിലാഷം - സമസ്യം = സമലം - സമ
 പീകരിക്ക = സമലമാക്കുക - സമലം = ഫലത്തൊടു കൂടെ വത്തി
 കുന്നത.

സാ - ആദ്യഏറ്റംകൊണ്ട സാകല്യോവാസനയുടെ മുഖ്യ
 പദത്തെ വ്യക്തമാക്കിയതിന്റെ ശേഷം പ്രത്യേക ഫലത്തെ
 കാണിച്ചതുകൊണ്ടുതന്നെ മിക്കതും സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട അർത്ഥ
 ത്തെ രം ഏറ്റംകൊണ്ട വിശദമാക്കി വെത്തിരിക്കുന്നു. രം
 ഏറ്റംകത്തിൽ അനവംകൊണ്ട പടംകൊണ്ട അവിശ്വേഷണ ഇ
 ന്നാകൊണ്ട പടംകൊണ്ട അറിയിക്കപ്പെട്ട അധികാരത്തിന്റെ
 ഉപപാദകമായ ധർമ്മത്തെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ ഏറ്റംക
 കൊണ്ട പദത്തിന്ന സമസ്യമായിട്ടും ഒരൊന്നായിട്ടും എ
 ന്നതിന്നു പാകുന്നു. സമ്യജ്ഞതാപ്യജ്ഞനെന്ന പദത്തിങ്ക
 ക്കെ അപ്യജ്ഞനമെന്നുള്ള അവാന്തര പദത്തിന്നു പൂർവ്വ ഫലോട്
 പൂർവ്വം അഗതം എന്നും ഒരൊന്നിലൊ രം മന്ത്രബീജലോഫലോടു കൂടാത്തത
 എന്നും അർത്ഥത്തെ വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. കൂടസമ എന്ന പദം
 എന്നാൽ ആദ്യഏറ്റംകത്തിന്റെ മന്ത്രപരമായ അർത്ഥത്തിന്റെ പൂർ
 വ്വം എന്നതിൽ ഫലസ്ഥിതാ എന്ന പദംകൊണ്ട പരകപ്പെട്ട ഫലകാര
 കയാഗമരഹിതമായിട്ടും സമസാ എന്ന പദംകൊണ്ട പരകപ്പെട്ട
 പരകാരസകാരങ്ങളുടെ യോഗം ചെയ്തതായിട്ടും സമാധിതാ

[illegible]

ഛോട്ടുഭട്ടാരെയൊ അതുകുളൊട്ട കൂടിട്ടൊ മെൽപറകപ്പെട്ട ബീജ
ങ്ങളൊട്ടചെത്താൽ വരുന്ന ഭദ്രങ്ങൾ കൂടി ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ
സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യശ്ലോകത്തിങ്കലെ അനന്ധി
നാ എന്നപദത്തിന്ന അകാരാദികാരാന്തങ്ങളായ അക്ഷരങ്ങ
ളൊട്ട കൂടിയതാണെന്നും അത്ഭുതാദികയാൽ ഇത അതുകൊണ്ടുത
ന്നെ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതിന്നു് അനുവാദമാകുന്നു എന്ന അറി
കപ്പെടുകയും വെണം. അനുസ്വാരിസ്യങ്ങൾക്കു സ്വരങ്ങ
ളിൽ അന്തർഭാവമുണ്ടു എങ്കിലും അതുകുളെ വ്യഞ്ജനത്തെപ്പറ വ്യവ
ഹരിപ്പാൻവിരോധമില്ല എന്ന താത്ത്രികസിദ്ധാന്തമാകുന്നു- ഇത
മെരുവായിട്ട അവ്യഞ്ജനമുസൃതത്തിങ്കൽ അനുസ്വാരിസ
്യങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചു ശേഷിച്ചിരിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങളെ താ
ത്ത്രികന്മാർ കാണിച്ചുവരുന്നത അക്ഷമാകുന്നു എന്ന അറികപ്പെ
ട്ടതുംവെണം. പ്രമാണമുണ്ടു (ഒറ്റാ) അനുസ്വാരിസ്യം
ദ്വാവുഭയോത്തമകതാഗതം എന്ന ശൈവാഗമരഹസ്യത്തിൽ
കാണപ്പെടുന്നു. ഇവിടെവണ്പുറമെന്ന പറകപ്പെട്ട കൂട
വ്യാപ്തമാർഗ്ഗംകൊണ്ടു അകാരാദികാരാന്തങ്ങളായ അക്ഷരങ്ങ
ളെയും ഉകാരത്തെയും ക്ഷ എന്ന അക്ഷരത്തെയും ഗ്രഹിക്കപ്പെടുക
വെണ്ടുതാകുന്നു അതമെരുവായിട്ട മെൽപറകപ്പെട്ട ഭരതൂറി
ത്തോണ്ണറാരവപ്രകാരമുള്ള ബീജങ്ങൾക്കു സംപ്രദായസിദ്ധമാ
യ അമ്പത്തൊന്നക്ഷരങ്ങളുടെ യോഗഭേദങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള
ഭേദങ്ങളെ സാക്ഷ്യന ഗ്രഹിക്കുകയുംവെണം. അമ്പത്തൊ
ന്നക്ഷരങ്ങളുടെ യോഗമയ്യാദാ- (ഒറ്റാ) ശുദ്ധാഭിഞ്ചാതുകാഭിദ്വാ
സാനുസ്വാരിഭവേവാ 1 വിസൃതാത്താഭിരഥവാ യോഗപ്ര
കൃതിമിഷ്ഠ തെ 11 എകൈകപദ്ഗാഭിദ്വാതാഭിഭിരനെകശഃ
ക്രമേണവൃൽക്രമാദായം സദ്വാഭിദ്വാവരാനനെ 11 എന്നുള്ള
ശൈവാഗമരഹസ്യത്താൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു- മെൽപറക
പ്പെട്ട ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം ശുദ്ധങ്ങളായ അകാരാദ്യക്ഷരങ്ങ
ളൊട്ടം അനുസ്വാരിസ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന അകാരാദ്യക്ഷരങ്ങളൊ
ട്ടം വിസൃതങ്ങളായിരിക്കുന്ന അകാരാദ്യക്ഷരങ്ങളൊട്ടം യോഗം
വിശിതമാകുന്നു എന്നും എകൈകപദ്ഗങ്ങളിൽ മെന്ന് അ
ക്ഷരങ്ങളെ ഒന്നായി ഗ്രഹിച്ച മെൽപ്രകാരം വെക്കുകയും അ
വിടെതന്നെ വിചരിതക്രമങ്ങളാകുന്നു എന്നിൽ അലങ്കാരമാ
ക്കിവെക്കുകയും മാതൃകാദ്യമത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കൽ
അനുസ്വാരത്തെയോ വിസൃതത്തെയോ ചെത്തിട്ടൊ ചെക്കാ
ത്തെയോ ക്രമത്തോടുകൂടിട്ടൊ ക്രമത്തിന്ന വിചരിതങ്ങളായിട്ടൊ

കലകാശനെന്നാകുന്നു. അവിടെ ശുദ്ധമാതൃകകളുടെ പ്രത്യേക
 യോഗ്യതകളുള്ള ആദ്യംപറയുന്നു മുമ്പാകെപ്പട്ടയെന്തറി
 തൊന്നുപോലെയുള്ളതെങ്കിലും അതിൽ അല്ലെന്നു ചൊല്ലാൻ
 (൧൦ ലക്ഷ്യം ക്ലിം സെതേ) ഇത്യാദി ക്രമങ്ങൾ വെറും വെറുതറി
 തൊന്നുപോലെയുള്ളതെങ്കിലും ഉണ്ടാകാം. അല്ലെന്നു പറയുന്നതിന്റെ
 പ്രാധാന്യം സാധിതമാകാത്തതൊട്ടുകൂടാതെ ആകുന്നു എന്നതൊ
 വാഗ്മരഹസ്യത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സാധാരണ പ്രഥ
 മബീജസ്യസംഹിതാതത്വത്തെപ്പറ്റിയൊന്നു ചൊല്ലുന്നു. മെൽപറയപ്പെട്ട
 സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ. ഇതിൽ സാധാരണയായ ഏ
 നപറയപ്പെട്ടിരിക്കുമെന്നുവായിട്ട ആ ഇ ഇത്യാദി അക്ഷരങ്ങളുടെ
 യോഗത്തിലൊക്കെ ഇപ്രകാരമാകുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടുക
 യുംവെന്നും. മെൽപറയപ്പെട്ടപ്രകാരം എങ്കിലൊക്കെയൊന്നു
 അതിൽ തെന്തറിതൊന്നുപോലെയുള്ളതെങ്കിലും അതിൽ
 കൾത്തുകെ (൯, ൯൯) ൾ സംഖ്യ അനുസാരത്തിലായ അ
 കാലാദികളുടെ ആദിയിലുള്ള യോഗത്തിലും വിസ്തൃതങ്ങളായ
 അകാലാദികളുടെ ആദിയോഗത്തിലും ഉണ്ടാകുന്നു. അ
 വിടെ അം എന്നത അനുസാരവ്യഞ്ജകലിപിയായും അം എ
 ന്നത വിസ്തൃതവ്യഞ്ജകലിപിയായും ഇരുകൂടാൽ അതുകൾക്കു
 ഭരണസ്വഭാവം വിസ്തൃതം പരമായി ചെന്നാൽ അനുസാര
 വിസ്തൃതങ്ങൾക്കു ചിതാപരമത്തിൽ ഉപപാലെ ആവുന്നതുകൂടാ
 തെ ഉച്ചാരണത്തിൽ വിശേഷം ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടയാൻ പ്രയാ
 സമുള്ളതാകുന്നു. എന്നാലും അനുസാരചിതാദികളെപ്പോലെ
 അതി ശാസ്ത്രവിചിതമാകുന്നു. ലെഖനത്തിൽ (അം) (അഃ)
 ഇങ്ങിനെ ചിത്രീകര്യം ആയതിന്നു സംപ്രദായസിദ്ധമായ ഉച്ചാ
 രണത്തെ വൈകല്യംവെന്നും എന്നു സിദ്ധാന്തമാകുന്നു. അതി
 മെന്നുവായിട്ട ആകെ (൨൯, ൯൨) മെൽപറയപ്പെട്ട വെറുതറി
 തൊന്നുപോലെയുള്ളതെങ്കിലും ശുദ്ധവ്യഞ്ജകളുടെ ആദിയോഗ
 അതിൽ വരുന്ന സംഖ്യ (൧, ൨൨) ൾ ആയിത്തീർന്നുതീരുന്ന
 പരമതമങ്ങളായ സംഖ്യ അനുസാരത്തിലുള്ളതെങ്കിലും ആദിയോഗത്തി
 ലും വിസ്തൃതങ്ങളുടെ ആദിയോഗത്തിലും പ്രാപ്തം ഉ
 പാകുന്നതാകുന്നു. എന്നാൽ ആകെ (൧, ൧൧) ൾ നാലാം ചിത്രത്തിൽ
 വെറുതറിപരിനാദസംഖ്യ വിചിത്രമെന്നുള്ളതാകുന്നു. അതി
 മെന്നുവായിട്ട ആകെ (൧, ൨൨) സമസ്തവ്യഞ്ജകയോഗത്തി
 ലും മെൽപ്രകാരം ശുദ്ധവിസ്തൃതവ്യഞ്ജകങ്ങളെക്കൊണ്ടു
 വരുന്ന സംഖ്യ (൧൧) എന്നാൽ ആകെ പട്ട സംഖ്യ (൧, ൨൨)

പ്രത്യേകയോഗത്തിൽ മെൽപറകപ്പെട്ട ഇരുപത്തൊമ്പതിന് യിരത്സി തെരാജ്ജായിരത്തെണ്ണത്തെട്ടാട്ട കൂടിയാൽ ആകെ (൩൨,൨൨൩) ൦൦൦൦൦൦൦ മെൽപറകപ്പെട്ടപ്രകാരംലിപികളെ ബീജാവാസാനത്തികൾ ചെയ്താലും ആദിയിലും അവസാനത്തിലും കൂടെ ഒരുമിച്ചുചെയ്താലും ഉണ്ടാകും അതമൊതുവായിട്ട ആകെസംഖ്യാ (൯൩,൩൭൨) മുൻമൂലസംഖ്യാ കരുതുന്നതിനെ ഏറ്റുറാരൊട്ടുകൂടി (൯൩,൨൭൨) ഇതിനെ മെൽപറകപ്പെട്ട പ്രകാരം പരിശോധിച്ച സൂക്ഷ്മമാക്ഷി അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വെണം. വിഷമപ്രസ്താവത്തിന്റെ വഴിയും ഇവിടെ ഗ്രന്ഥകത്താവിനാൽ പ്രാഖ്യാതാകുമ്പോൾ കാണിക്കപ്പെട്ടവൻ തക്കതായവിധത്തിൽ സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന ഞാൻ അറിയുന്നു. എന്നാലും അതിവിസ്മയത്തിന്നു മൊതുവായി വരുമെന്ന വിചാരിച്ചിട്ട നിവൃത്തിക്കുന്നു. യെന്നകൈനാപിവിപ്രിനാപിനാ തുകൊണ്ടു സകളമായും നിഷ്കളമായും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുപ്രകാരത്തിലുള്ള ധ്യാനങ്ങളെ തുല്യങ്ങളാക്കി കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ജപപക്ഷത്തിൽ അംഗന്യാസാദിപുഷ്പകമായിട്ടോ ശ്രീഗുരുപാദകാമാത്രസ്തരണക്രമസഫിതമായിട്ടോ ഒന്നിനെയും വെച്ചാതെയൊ ജപിക്കാമെന്നതിനെയും സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയെന്നപദം കൊണ്ടു അവിശ്വൈയെന്ന അപ്രികാരത്തെ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. തരസാ എന്നതുകൊണ്ടു അഭീഷ്ടസിദ്ധിക്കു മന്ദാന്തരാപെക്ഷാവിരഹത്തെ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. സഫലീകരൊതിഎന്നുള്ളവർത്തമാനലകാരംകൊണ്ടു അനുഭവപ്രാമാണ്യത്തെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു ഇതിനെകാലം അധികമായവിസ്മയംസർവ്വാത്മവിനാമണിയിൽ നൊക്കിഅറികപ്പെട്ടുകയുംവെണം. വിസ്മയംമൊതുവായിട്ടവിലകം ഉപയോഗമുണ്ടായിരുന്നാലും അതിനെഞാൻ ഇവിടെ കാണിച്ചാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നില്ല.

ഏറ്റുകാൽസംക്ഷേപം— അല്ലയോ ദൈവിനിന്ദിതവഴിയുടെ നിദ്രാഞ്ജനമായബീജം സമസ്തമായിട്ടോ ഒന്നൊന്നായിട്ടോ ഫലകളൊട്ടുകൂടീട്ടോ കൂടാതെയോ മകാരാലികളായ കൂടങ്ങളൊട്ടുകൂടീട്ടോ കൂടാതെയോ ക്രമത്തൊട്ടുകൂടീട്ടോ ക്രമത്തിന്നു വിപരീതമായിട്ടോ വല്ലൊരു വിധിയൊട്ടുകൂടെ ധ്യാനിക്കപ്പെട്ടാലും ജപിക്കപ്പെട്ടാലും ധ്യാനിക്കയൊ ജപിക്കയൊ ചെയ്യുന്ന സകല ജനങ്ങളുടെ സർവ്വകാമങ്ങളെയും താമസമുദാതെ സഫലമാക്കിവെക്കുന്നു.

൭— വാമമുഖസൂക്ഷ്മാരിണീമുഖമാംസാക്ഷസുമാംഭക്തിഭംഗ

ഭക്തജ്യോത്സവദാനപെശലകരാം കർമ്മദൈവജപലാം ഉജ്ജ്വലാം
ഭാഷാജപത്രകാന്തിനയനസ്തിശ്വപ്രഭാലോകിനീം യെത്യാമം
ബന്ധശീലയന്നിമനസാതെഷാംകവിതാകൃതഃ।

രൂപം - വാമെ(അ-ന-സ-എ) പുസ്തകധാരിണീം(രം-സ്മി-
ദി-എ) അഭയദാം (ആ-സ്മി-ദി-എ) സാക്ഷാത്കരം (ജ-
സ്മി-ദി-എ) ദക്ഷിണ (അ-ന-സ-എ) ഭക്തേഭ്യഃ (അ-
പ-പ-ബ) വരദാനപെശലകരാം - കർമ്മദൈവജപലാം
• (അ-സ്മി-ദി-എ) ഉജ്ജ്വലാം ഭാഷാജപത്രകാന്തിനയനസ്തിശ്വപ്ര
ഭാലോകിനീം (രം-സ്മി-ദി-എ) യെ (യുക്ത-പ-പ്ര-ബ)
ത്യാം (യുക്ത-ദി-എ) അംബ (അ-സ്മി-സം-പ്ര-എ) ന
(അ) ശീലയന്നി (ലട്ട-പ-പ്ര-പ-ബ) മനസാ (സ-ന-ത-
എ) തേഷാം (തക്ത-പ-പ്ര-ബ) കവിതാം (അ-ന-പ്ര-എ)
കൃതഃ-രൂപി (അ) -

അ - ഫെ-അംബ-വാമെ-പുസ്തകധാരിണീം-അഭയദാം-
ദക്ഷിണ-സാക്ഷാത്കരം-ഭക്തേഭ്യഃ-വരദാനപെശലകരാം-
കർമ്മദൈവജപലാം-ഉജ്ജ്വലാംഭാഷാജപത്രകാന്തിനയനസ്തി
ശ്വപ്രഭാലോകിനീം-ത്യാം-യെ-മനസാ-ന-ശീലയന്നി-
തേഷാം-കവിതാം-കൃതഃ-ഭവതി-

അനപ-— അല്ലെങ്കിൽ അംബയായുള്ളവെ വാമത്തിങ്കൽ
പുസ്തകധാരിണിയായി അഭയദയായി ദക്ഷിണത്തിങ്കൽ സാ
ക്ഷാത്കരായി ഭക്തന്മാർക്കായിക്കൊണ്ടു വരദാനപെശലകരയാ
യി കർമ്മദൈവജപലയായി ഉജ്ജ്വലാംഭാഷാജപത്രകാന്തിനയ
നസ്തിശ്വപ്രഭാലോകിനിയായിരിക്കുന്ന നിന്നിരുവടിയെ യാവ
ചിലരമനസ്സുകൊണ്ടു ശീലിക്കുന്നില്ലെന്നു അവർ കവിതാം എ
തൊരുകാലത്തിങ്കൽഭവിക്കുന്നു-

പരി-— അംബാ=മാതാവ്. വാമം=ഇടത്തഭാഗം. പുസ്തക
ധാരിണീ=പുസ്തകത്തെ ധരിക്കുന്നവൾ. അഭയദാ=അഭയത്തെ
ദാനംചെയ്യുന്നവൾ. അഭയം=ഭയനീവൃത്തി. (അഭയമുദയെ
രിക്കുന്നവൾ എന്ന താല്പര്യം) ദക്ഷിണം=വലത്തഭാഗം-
സാക്ഷാത്കരം=സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നവൾ. അക്ഷാത്കരം
ജപമാല. വരദാനപെശലകരം=വരദാനത്തിങ്കൽ പെശലകാ
യിരിക്കുന്ന കുഞ്ഞൊട്ടുകിയവൾ. വരദാനം=വരത്തിന്റെ ദാ
നം. പെശലം=സാമർത്ഥ്യമുള്ളത. കരം=കയ്യ്. (വരമുദയെ ധരിക്കു
ന്നവൾ എന്ന താല്പര്യം) കർമ്മദൈവജപലാം=കർമ്മദൈ
വജപലം ഉജ്ജ്വലാം - കർമ്മദൈവം=കർമ്മവും കന്ദവും

കന്ദം=മുല്ലപ്പൂ— ഉജ്ജ്വലം=ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നവൻ— ഉജ്ജ്വലി
 ക്ഷം=പ്രകാശിക്കു— ഉജ്ജ്വലം=ബലപരകാന്തിനയനസ്തിഷ്ഠപ്രഭാ
 വേഷ്കിമ്പീ= ഉജ്ജ്വലം=ബലപരകാന്തികളായിരിക്കുന്ന നയന
 ണ്ഡംകൊണ്ടു സ്തിഷ്ഠപ്രഭോകംവണ്ണം ആലോകനംചെയ്യുന്ന
 വൻ. ഉജ്ജ്വലം=ബലപരകാന്തികൾ= ഉജ്ജ്വലമായിരിക്കുന്ന
 അംബുജത്തിന്റെ പത്രങ്ങളുടെ കാന്തിപൊലെ ഇരിക്കുന്ന കാ
 ന്തിയൊട്ടകൂടിയവ. ഉജ്ജ്വലം=ഉജ്ജ്വലിച്ചത— ഉജ്ജ്വലിക്കു=വി
 ദഗ്ദ്ധക— അംബുജം=താമരപ്പൂവ— പത്രങ്ങൾ=ഇതുകളും. കാന്തി=
 ശോഭം. നയനങ്ങൾ=കണ്ണുകൾ. സ്തിഷ്ഠപ്രഭം=സ്തിഷ്ഠയായിരി
 ക്കുന്ന പ്രഭയൊട്ടകൂടിയത. സ്തിഷ്ഠം=സ്തോമാർ. പ്രഭം=കാന്തി
 ആലോകനംചെയ്യുകയാകയാകുന്നു. ശീലിക്കു=ധ്യാനിക്കു. അവർ=
 ധ്യാനിക്കാത്തവർ. കവിത്വം=കവികളായു എന്നുള്ളത. കവി
 കൾ=വിദ്വാന്മാർ.

സാരം—അല്ലയോ അംബയായുള്ളോവെ എന്നുള്ള സംബോ
 ധനം കൊണ്ടു മാത്രമല്ലമായിരിക്കുന്ന വാത്സല്യത്തെ ജനങ്ങ
 ുളിൽ അവിശേഷണ ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ വാത്സല്യം
 ധ്യാനവിഷയമായിട്ടു മാതാവിന്റെ വാത്സല്യം ശുശ്രൂഷയെ
 ചെയ്യുന്ന പുത്രൻ യാതൊരു പ്രകാരം പ്രബലമായിരിക്കു
 മൊ അപ്രകാരം ഭക്തന്മാരിൽ പ്രബലമായിരിക്കുന്നതാകയാ
 ൽ തന്നെസെവിക്കുന്നവൻ വെറൊരു അഭീഷ്ടാനം ചെയ്യു
 ന്നവളാകുന്നു എന്നുള്ളതിനെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. മാതൃത്വവി
 ബന്ധനം ഫലമുണ്ടായിട്ടു സർവ്വാപാസ്യതയെയും വ്യക്തിയെ
 പ്രാപിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വാമേ എന്നതുകൊണ്ടു ഭാഗവിശേഷ
 മാത്രം ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതായിരിക്കിലും പുസുകപ്രാദണ്യദികൾ
 കൈകൾകൊണ്ടു വെണ്ടതാകുകൊണ്ടു കൈകൾകൊണ്ടു എന്നുള്ള
 അർത്ഥം താനെലഭിക്കപ്പെടുന്നു. അഭയമുണ്ടയെ ധരിക്കു എന്നു
 ജ്ജ്വലം മെൽപ്രകാരമാകുകൊണ്ടു അഭയദാം എന്നുള്ളതും മെ
 ൽപറകപ്പെട്ട അർത്ഥം താനെ ലഭിക്കപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങിനെരണ്ടു
 വ്യാപാരങ്ങളെ കുറിച്ചു കരണതൊന്ന ലഭിക്കപ്പെടുന്ന കൈക
 ൽ രണ്ടാപുന്നതിന്നു ബാധകമില്ലായ്മയാൽ രണ്ടുതന്നെ എന്ന
 ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ കൈകൾകൊണ്ടു എന്നു ലഭിക്കപ്പെട്ട
 ന തദക്ഷിണൈസാക്ഷസ്രജം എന്നുള്ളതും സാധാരണമാ
 കുന്നു. ഇതൊഴിയെ വാമഭാഗത്തിൽ ഉൽപാദയാഭാഗവത്തി
 കളായ കൈകളിൽവെച്ചു ഉൽപാദയാഗവത്തിയായകൈകൊണ്ടു
 പുസുകത്തെയും അധാഭാഗവത്തിയായ കൈകൊണ്ടു അഭയ

മുദ്രയെയും ധരിച്ചുവളാകുന്നു എന്നും ദക്ഷിണഭാഗത്തിൽ ഉപഭോഗവർത്തിയായ കൈകൊണ്ട അക്ഷപാലയെയും അധോഭാഗവർത്തിയായ കൈകൊണ്ട വരമുദ്രയെയും ധരിച്ചുവളാകുന്നു എന്നുള്ള താൽപര്യവിഷയമായ അർത്ഥത്തിന്നു അധികാരം വെണ്ടിവരുന്നത കൈയും പ്രസിദ്ധിഗുണമാകുന്നു. വരദാനവേശലകരം എന്നുള്ള വിശേഷണാന്തർഗ്ഗതമായ കരപരംകൊണ്ട ദക്ഷിണഭാഗത്തിൽതന്നെ വർത്തിക്കുന്നതായി അക്ഷസ്രക്കിനെ ധരിച്ചാൻ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടതല്ലാതെ വെറെ ഉള്ള ഒരു കയ്യിനെ ഗ്രഹിക്കുകയുംവെന്നും.

ഏകാർത്ഥസംക്ഷേപം—ഇടത്തെ കൈകൾകൊണ്ട പുസ്തകാദിയമുദ്രകളെയും വലത്തെ കൈകൾകൊണ്ട സ്റ്റികമാലയെയും വരമുദ്രയെയും ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നവളായി ധവളവസ്ത്രമായി താമരപ്പൂവിന്റെ ഇതളുകൾപൊലെ ഇരിക്കുന്ന കണ്ണുകൾകൊണ്ട കൃപയോടു കൂടാതെ തൊക്കുന്നവളായിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയെ ധ്യാനിക്കാത്തവരായും നിന്തിരുവടിയുടെ ബീജത്തെ ജപിക്കാത്തവരായും ഇരിക്കുന്നവർ ഒരു കാലത്തിങ്കലും കവിത ഉണ്ടാകയുമില്ല— മെൽപറകപ്പെട്ട ധ്യാനപ്രകാരം ബീജത്രയൊപാസനത്തിങ്കൽ വിചിതമാകുന്നു.

൮. യെത്പാംപാണ്ഡരപുണ്ഡരീകപടലസ്സഷ്ടാഭിരാമപ്രഭാം സിഞ്ചന്തിമമുതദവൈരിവശിരൊധ്യായന്തിമുല്ലിസ്ഥിതാം । അശ്രാന്തംവികലസ്സുടാക്ഷരപദാനിർജ്ഞാതിവക്ത്രോദരാ നെഞ്ചാംഭാരതിഭാരതീസുരസരിൽകല്ലൊലലൊലൊമ്മിവൽ ॥

ത്വം— യെ(യ-പു-പ-ബ-) താം (യ-ഷ്ട-ഭി-എ) പാണ്ഡരപുണ്ഡരീകപടലസ്സഷ്ടാഭിരാമപ്രഭാം (അ-സ്രീ-ഭി-എ) സിഞ്ചന്തിം (രം-സ്രീ-ഭി-എ) അമുതദവൈ(അ-പ-ത-ബ) ഇവ (അ) ശിരഃ (സ-ന-ഭി-എ) ധ്യായന്തി (ലട്ട-പ-പ്ര-പ-ബ) മുല്ലി (ത-പ-സ-എ) സ്ഥിതാം (അ-സ്രീ-ഭി-എ) അശ്രാന്തം (ക്രി-വി) വികലസ്സുടാക്ഷരപദാ(അ-സ്രീ-പ്ര-എ) നിർജ്ഞാതി(ലട്ട-പ-പ്ര-പ-എ) വക്ത്രോദരാ(അ-ന-പ-എ) നെഞ്ചാം(ത-പ-പ-ബ) ഭാരതീ(രം-സ്രീ-സം-പ്ര-എ) ഭാരതീ(രം-സ്രീ-പ്ര-എ) സുരസരിൽകല്ലൊലലൊലൊമ്മിവൽ (അ)

അ—പാണ്ഡരപുണ്ഡരീകപടലസ്സഷ്ടാഭിരാമപ്രഭാം—അമുതദവൈ-ശിരഃ-സിഞ്ചന്തിം-ഇവ-മുല്ലിസ്ഥിതാം-താം-യെ-ധ്യായന്തി-മെ-ഭാരതീ-നെഞ്ചാം-വക്ത്രോദരാത്-വികലസ്സുടാക്ഷര

പദം- ഭാരതീ-സുരസരിൽകല്ലൊലലൊലൊമ്മിവൽ- അത്രാ
ന്തം=നിയ്യാതി-

അഥ- പാണ്ഡരപുണ്യരീകപടലസ്തഷ്ടാഭിരാമപ്രഭോ=പാ
ണ്ഡരപുണ്യരീകപടലംപൊലെ സ്തഷ്ടയായി അഭിരാമയായി
രിക്കുന്ന പ്രഭോയാഴുകൂടിയവർ- പാണ്ഡരപുണ്യരീകപടലം=
പാണ്ഡരപുണ്യരീകങ്ങളുടെ പടലം- പാണ്ഡരപുണ്യരീകങ്ങ
ൾ=പാണ്ഡരങ്ങളായിരിക്കുന്ന പുണ്യരീകങ്ങൾ- പാണ്ഡരങ്ങ
ൾ=ധവളങ്ങൾ-പുണ്യരീകങ്ങൾ=താമരപ്പൂക്കൾ- പടലം=സമു
ഹം- സ്തഷ്ടാ=സ്തോ. (പ്രകാശിച്ചിരിക്കുന്നത)-അഭിരാമം=മനോ
ഹരം- പ്രഭോ=കാന്തി- അമൃതദവങ്ങൾ=അമൃതപ്രവാഹങ്ങൾ.
സിഞ്ചനീ=സെചിച്ചിയങ്ങുന്നവർ- സെചിക്കു=നനയ്ക്കു- മൃ
ദ്ധാവ=ശിരസ്സ്- സ്ഥിതാ=സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവർ- സ്ഥിതിചെയ്
കു=ഇരിക്കു- ഭാരതീ=സരസ്വതി- അമർ=മെൽപ്രകാരം ധ്യാ
നിക്കുന്നവർ- വക്ത്രാദരം=വക്ത്രത്തിന്റെ ഉദരം- വക്ത്രം=മു
ഖം- ഉദരം=അന്തർഗം- വികചസ്തോക്ഷരപദം=വികചസ്തോ
ങ്ങളായിരിക്കുന്ന അക്ഷരപദങ്ങളൊഴുകിയത- വികചസ്തോങ്ങ
ൾ=വികചങ്ങളായി സ്തോങ്ങളായിരിക്കുന്നവ- വികചങ്ങൾ=വൃ
ക്ഷങ്ങൾ- സ്തോങ്ങൾ=സ്തോത്രങ്ങൾ- അക്ഷരപദങ്ങൾ=അ
ക്ഷരങ്ങളും പദങ്ങളും- ഭാരതീ=വാക്കു- സുരസരിൽകല്ലൊല
ലൊലൊമ്മികൾ=സുരസരിത്തിന്റെ കല്ലൊലലൊലങ്ങളായി
രിക്കുന്നഉമ്മികൾ- സുരസരിത=ഗംഗാ-കല്ലൊലലൊലങ്ങ
ൾ=കല്ലൊലങ്ങൾ ഹെതുവായിട്ടു ലൊലങ്ങൾ- കല്ലൊലങ്ങൾ=
വലിയതിരമാലകൾ-ലൊലങ്ങൾ=ഇളകിഇരിക്കുന്നവ-ഉമ്മി
കൾ=പ്രവാഹങ്ങൾ- അത്രാന്തം=നിത്യം-നിയ്യാണംവെയ്ക്കു=
പറപ്പെടുക-

സാ- ശിരസ്സ് എന്നപദംകൊണ്ടും മൃദ്ധാവെന്നപദംകൊ
ണ്ടും സാധകന്റെ ശിരസ്സിനെ ഗ്രഹിക്കുകയാവെണം. സി
ചനീമിവ എന്നുള്ളതുവശമുടം വാക്യലംകാരത്തിനായിക്കൊ

ണ്ടും സാധകന്റെ ശിരസ്സിനെ ഗ്രഹിക്കുകയാവെണം. സി
ചനീമിവ എന്നുള്ളതുവശമുടം വാക്യലംകാരത്തിനായിക്കൊ

ഭാഷണം. അതുതദ്വയം ഒരുവിധമെ ശരീരത്തിൽ നിന്ന പുറപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് പ്രഭുത്വപഞ്ചകമാകുന്നു. ചുസ്സുകാരായോടുകൂടെ ശരീരത്തിൽനിന്ന നാലു കൈകളോടുകൂടിയവർ എന്നുള്ളതിന്റെ അപേക്ഷ ഇവിടെയും ഉണ്ട്. ഇത ശക്തിവീര്യോപാസനത്തിൽ വിധിക്കപ്പെട്ട ധ്യാനപ്രകാരമാകുന്നു.

ഔഷാദിസംക്ഷേപം—അല്ലയോ യാഗദേവി യാവചിലര പത്മപ്രഭാധവയായി തന്റെ ദൈവത്തിൽ നിന്ന പുറപ്പെട്ടതെല്ലാ പ്രവാഹങ്ങൾ കൊണ്ടു ഉപാസകന്റെ ശരീരത്തിനെ നന്മിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുവരികെന്നു നിന്തിരുവടിയെ ദാദശാന്ത പത്മത്തിൽ ധ്യാനിക്കുന്നുവോ അയാളുടെ മുഖത്തിൽനിന്നു വെണ്ടുന്ന ഗുണങ്ങളൊട്ടുകൂടിയവർക്കകൾ ഗംഗാപ്രവാഹംപോലെ എല്ലാസമയങ്ങളിലും പുറപ്പെടുന്നു.

നം. യേശുദേവരാഗപുഞ്ജപിഫിതാംതപത്തെജസാദ്യാമി മാമുച്ഛിത്വാപിവിഹീനയാവകരസപ്രസാരമഗ്നാമിവാ പശ്യന്തി ക്ഷണമപ്യന്തമനസ്സനുഷാമനംഗജപര ക്ലാന്താസ്തസുകരംഗശാഖകളശാഖശാഖേന്തിധ്രുവം

രൂപം—യെ (യജു-പ-പ്ര-ബ) സിന്ദുരപരാഗപുഞ്ജപിഫിതാം(ആ-സ്മീ-ദി-എ) തപത്തെജസാ (സ-ന-ത്ര-എ) ദ്യാം (ക-സ്മീ-ദി-എ) ഇമാം(ഇദം-സ്മീ-ദി-എ) ഉച്ഛിം(ഓം-സ്മീ-ദി-എ) ച-അപി (അ) വിഹീനയാവകരസപ്രസാരമഗ്നാം- (ആ-സ്മീ-ദി-എ) ഇവ (അ) പശ്യന്തി (ലഭ-പ-പ്ര-പ്ര-ബ) ക്ഷണം(അ-പ-ദി-എ) അപി (അ) അന്തസ്തസു (സ-പ-പ്ര-ബ) തേഷാം (യജു-പ-പ്ര-ബ) അനംഗജപരക്ലാന്താഃ (ആ-സ്മീ-പ്ര-ബ) തസുകരംഗശാഖകളാഃ (ശ-സ്മീ-പ്ര-ബ-) വശ്വാഃ (ആ-സ്മീ-പ്ര-ബ) ഭവന്തി (ലഭ-പ-പ്ര-പ്ര-ബ) ധ്രുവം (അ)

അ—യെ-അന്തസ്തസു-തപത്തെജസാ-ഇമാം-ദ്യാം-സിന്ദുരപരാഗപുഞ്ജപിഫിതാം-ഇവ-ഉച്ഛിം- വിഹീനയാവകരസപ്രസാരമഗ്നാം-ഇവ-അപി-ച-ക്ഷണം-അപി-പശ്യന്തി-തേഷാം-തസുകരംഗശാഖകളാഃ- അനംഗജപരക്ലാന്താഃ-വശ്വാഃ-ഭവന്തി-ധ്രുവം-

അനംഗ—യാവചിലര അന്തസ്തസുകളായിട്ടു തപത്തെജസുകൊണ്ടു ഈ ദ്യാപിനെ സിന്ദുരപരാഗപുഞ്ജപിഫിതയൊഴിച്ചു തന്നെത്തുടങ്ങുന്നതായിട്ടും ഉച്ഛിതെ വിഹീനയാവകരസപ്രസാരമെന്നൊഴിച്ചു തന്നെത്തുടങ്ങുന്നതായിട്ടും അല്ലകൊ

മംകിലും ഭരിക്കുന്നുവോ അവർക്കു ത്രാസകരംഗശാഖകളുടേകൾ
 അനംഗജപരക്രാന്തകളായിട്ട വശ്യകളായി ഭവിക്കുന്നുനിശ്ചയം
 പരി—അനന്യമനസ്സുകൾ=അനന്യമനസ്സുകൾ ഉല്പാത്തവർ.
 അനന്യമനസ്സുകൾ=മറൊന്നിങ്കൽ പൊയ മനസ്സോടുകൂടിയവർ.
 തപഞ്ചജസ്സു=നിന്തിരുവടിയുടെ തെജസ്സു ലോ
 വ=ആകാശം— സിന്ധുരപരാഗപുഞ്ജപിഫിതാ=സിന്ധുരപരാ
 ഗങ്ങളുടെ പുഞ്ജത്താൽപിഫിതാ. സിന്ധുരപരാഗങ്ങൾ=സിന്ധുര
 ണ്ണിന്റെ പരാഗങ്ങൾ. പരാഗങ്ങൾ=പൊടികൾ. പിഫിതാ=
 മറയ്ക്കപ്പെട്ടത. ഉച്ഛി=ഭൂമി. വിലീനയാവകരസപ്രസാരമഗ്നാ=
 വിലീനയാവകരസപ്രസാരത്തിൽ നഗ്നം— വിലീനയാവ
 കരസപ്രസാരം=വിലീനയാവകരസത്തിന്റെ പ്രസാരം. വി
 ലീനയാവകരസം=വിലീനയാവകരസമായിരിക്കുന്ന രസം= വിലീ
 നയാവകരം=വിലീനമായിരിക്കുന്ന യാവകത്തോടുകൂടിയത വി
 ലീനം=വിലയിച്ചത. വിലയിക=അലിഞ്ഞപെരുക. യാവകം=
 അരകം. രസം=ജലം. പ്രസാരം=പ്രവാഹം. മഗ്നം=മജ്ജിച്ചത.
 മജ്ജിക്ക=മജ്ജിക്ക— ഭരിക്കം=കാക്ക അവരം=മെൽപ്രകാരംകാണ
 ന്നവര— ത്രാസകരംഗശാഖകളുകൾ=ത്രാസമായിരിക്കുന്ന ക
 രംഗശാഖകളിന്റെ ഭക്തകൾപൊലെ ഇരിക്കുന്ന ഭക്തക
 ളോടുകൂടിയവർ. ത്രാസം=ത്രസിച്ചത. ത്രസിക്കം=ഭയപ്പെടുക. ക
 രംഗശാഖകൾ=ബാലകൾ. ഭക്തകൾ=കുറ്റുകൾ. (സർവ്വവ്യയ
 വസുന്ദരിമാരായ സ്രീകൾ എന്നു താൽപര്യം.) അനംഗജപരക്രാ
 ന്തകൾ=അനംഗജപരക്രാന്തകളായിട്ട ക്ലാപ്തകൾ. അനംഗജപ
 രം=കാമജപരം. ക്ലാപ്തകൾ=തളന്നവർ. പശ്യകൾ=അധീനക
 ള്ൾ.

സാ—അം ഞ്ഞാകം ആധാരബ്ബധനബ്ബാണവരദായേല
 ക്ഷിതാംധ്രായേൽ ബന്ധുകപുഷ്പാഭാം കാമരാജാത്തികാംശിവാം
 എന്നുള്ള ആഗമത്താൽവിധിക്കപ്പെട്ടതായ ധ്വനത്തിന്റെ സു
 ചകമാകുന്നു. മൂലാധാരപത്മത്തിൽ ധനബ്ബാണവരദായേലമുദക
 കളോടുകൂടിയനാലകൈകളോടും ചെമ്പരത്തിയുടെപൂപൊലെ
 ചുവന്നിരിക്കുന്നതിരഞ്ഞോടുകൂടിയ ദേവിയെധ്വനിക്കെന്നമെ
 ന്ന മെൽപറകപ്പെട്ടആഗമത്തിന്റെ അർത്ഥം— അനന്യമന
 സ്സ എന്നുള്ളപദം വിധിക്കുകയെന്നും ചൈകപ്പെട്ടആസന
 ബന്ധത്തോടുകൂടിയെന്ന പ്രാണായാമങ്ങളെക്കൊണ്ടു മനോ
 ഭോധങ്ങളെ സംഹരിച്ചിട്ട മനസ്സോടുകൂടെ ബാഹ്യേന്ദ്രിയങ്ങളെ
 വിഷയങ്ങളിൽനിന്നു നിവർത്തിച്ചിട്ടവർ എന്നുള്ള അർത്ഥം

1

അനന്ത-അല്ലയോ തന്റെ ഗതമായുള്ളൊരു യാത്ര കിഴക്കു ചെ
തസ്തികൾ ചെലുത്തുകയാണുണ്ടാകാതെ ഗതമായായിത്തീർന്നു

സാരം—രണ്ടിട്യാകം നാൽപ്പത്തൊമ്പതുകൊണ്ടു നാലായി പെരുതുകൊണ്ടു നകുണ്ടാലാ. രണ്ടാഗ്രഥപ്രദാനം ചെയ്തതാലാ പെരിയ്ക്കുതാ. സൗഖ്യമണ്ണരണ്ടൊമ്പതാം പാശാങ്കര വരാമെന്നു. ശൊഭോ നകരം ദ്രവീപ്യായ ചോരവഞ്ചിജഗാ. എന്ന ചെറുവാഗമം. ഹസ്ത്യത്തിൽ വിവികളെപ്പട്ട വാഴവഞ്ചി ജോപാസനത്തിൽ ഉപിതമായ പ്രാണപ്രകാരത്തിന്റെ സൂചകമാകുന്നു. തൽഗത എന്നു തുകൊണ്ടു മുഖത്തന്നെ സാധകഹൃദയത്തിൽ വസിക്കു ന്നവളാകുകൊണ്ടു സുരിരീകരണമാത്രത്തെ അധർ പെണ്ണാൽ മ തി എന്നതിനെ ധ്വനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഒറ്റാകാത്മസംക്ഷേപം—അല്ലയോ സർവ്വഗതയായുള്ളൊരുവ
 ഓവി യാവുമറിവര ഹൃദയപത്മത്തിൽ ഇളകിയിരുത്തുന്ന സുവ
 ണ്നകന്ധലഞ്ജരോടും വളകളോടും ചൊന്നാമരമാലയോടും ചൊ
 ന്നരത്താളോടും കൂടിയ നിന്തിരുവടിയെ സ്ഥിരയാക്കി ചെയ്തിട്ട
 അല്ലകാലമെങ്കിലും ധ്യാനിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഗൃഹങ്ങളിൽ
 സംപത്തുകൾ സംപൂർണ്ണകളായിട്ട വളരെകാലം സ്ഥിരതയെ
 പ്രാപിക്കുന്നു

[illegible]

ரூபம்-அஷ்டத்ரா (ஓம்-ஸ்ரீ-ஹ்ரு-யை) ஸகிவஸ்யமஸ்யிதஃ
 ஸாஹஸம் (அ-ஸ்ரீ-பி-யை) துஷஸ்யஸாஹம் (ஈ-ஸ்ரீ-பி-யை)
 மெஸ்யுகிபுஸவாஸாஸம்வஸயஸம் (அ-ஸ்ரீ-பி-யை) ப்ர
 ஸஸுநாப்யாஸிநிஃ(ஓம்-ஸ்ரீ-பி-யை)தாம்(அ-ஸ்ரீ-பி-யை)
 ய்யாயநி (பு-ப-பு-ப-வ) பஹுஜ்ஜாம்-த்ரிநயநாம் (அ-
 ஸ்ரீ-பி-யை) ஸாபிததும்ஸுநிம் (ஓம்-ஸ்ரீ-பி-யை)மெயு
 (அ-பு-ஸ-யை) நித்யவலித்யாம்கிததநம் (உ-ஸ்ரீ-பி-யை)
 தாஸுபஸம்விதயை (ஹ்ரு-ஸ்ரீ-பி-யை)

சா-மொக்சாத்மியஃ. ஸத்ஜா-புரோஸநாய்யாஸிநி-
 சிவஸ்யமாஸிதஜாஜீகாம்- றுடிஸ்யஸூக்ஷ்- மெஸூக்ஷஸ
 வாக்ஷாம்ஸெஸ்யாம்- பதுஜாம்-த்ரிநயநாம்- ஸ்பீநதூ-
 ரூயீ- மல்ய- நிதிவலித்யாம்கிதநஸ-தாம்- தாஜப
 ஸம்விணயை-ய்யாயஸி.

அனப-மொகாம்திகம் அந்திக்கொண்ட வெள்ளையர்
 சிறியாயி ஸ்ரீவல்லபமஸித்தாபூதாயி ஐயுமஸு

കായി ബന്ധുകപ്രസവാദണ്ണാംബരധരയായി ചതുർജയായി
 ത്രിനയനയായി ആപീനതുംഗസുനിയായി മധ്യത്തിങ്കൽ നിത്യ
 വലിത്രയാംകിതതനുവായിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയെ താഴ്വ
 സംവിത്തിക്കായിക്കൊണ്ടു ധ്യാനിക്കുന്നു.

പരി - മൊക്ഷാർത്ഥികൾ = മൊക്ഷത്തെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ -
 ആർട്ടി=ആർട്ടി എന്ന ആസനം (തടകളുടെ ഉപരിഭാഗത്തിങ്ക
 ൽ തടകളെ വെത്തിട്ടുള്ള ഇരിപ്പിന്ന ആർട്ടി എന്ന പെരാകുന്നു
 പ്രമാണം - ഉരുദായന്നിധൗരയാജ്ഞാസമിതിഭാട്ടികാസനം
 എന്നുള്ള യോഗശാസ്ത്രമാകുന്നു) പ്രേതാനസാധ്യാസിനീ=പ്രേ
 താസനത്തിങ്കൽ ഇരിക്കുന്നവർ. പ്രേതാസനം = പ്രേതനാക
 ന്ന ആസനം - പ്രേതൻ = പരമശിവൻ (പ്രകുഞ്ചെന്ന ഇതനെ
 ന്നും പ്രകുഞ്ച അതിശയമെന്നും ഇതൻ മെളനത്തെ പ്രാ
 വിച്ചവനെന്നും അക്ഷരാർത്ഥമാകുന്നു - പ്രേതാസനപദം വാസ്യ
 കിശയ്യയിങ്കൽ സുഖത്തൊടു കൂടുംവണ്ണം കിടക്കുന്ന പരമശിവ
 നെ പറയുന്നതാകുന്നു ശശിഖണ്ഡമണ്ഡിതജടാഭ്രുകാംശശിഖ
 ണ്ഡാകൊണ്ടു മണ്ഡിതമായിരിക്കുന്ന ജടാഭ്രുകത്തൊടു കൂടിയവർ
 ശശിഖണ്ഡം = മാന്ദ്രകുലം. മണ്ഡിതം = അലംകരിക്കപ്പെട്ടത. ജടാ
 ഭ്രുകം = ജടാസമൂഹം - നൃണ്ഡസ്രകം = നൃണ്ഡമാകുന്ന സ്രക്കോ
 ടു കൂടിയവർ. നൃണ്ഡം = മല്ലികാകന്ധം (മല്ലപ്പൂവു വലുതായ
 മുത്തൂന്നി എന്ന ചിലരുടെപക്ഷം മറുവില്ലര ചൊമ്പകപ്പൂവു
 എന്നു പറയുന്നു) സ്രകം = മാലാ. (മല്ലമാലയെ ധരിച്ചവർ ഇ
 ത്യാദിതാൽപര്യം) ബന്ധുകപ്രസവാദണ്ണാംബരധര = ബന്ധു
 കപ്രസവംപൊലെ അരുണമായിരിക്കുന്ന അംബരത്തെ ധരി
 ച്ചവർ. ബന്ധുകപ്രസവം = ബന്ധുക്കളുടെ പ്രസവം - ബ
 ണ്ടുകൾ = ചെമ്പരത്തി. പ്രസവം = പൂവ്. അരണം = ചുവന്നി
 രിക്കുന്നത. അംബരം = വസ്ത്രം. ചതുർജ = നാലുഭുജങ്ങളൊടു കൂടി
 യവർ. ഭുജങ്ങൾ = കൈകൾ. ത്രിനയനാ = മൂന്നുനയനങ്ങളൊ
 ടു കൂടിയവർ. നയനങ്ങൾ = കണ്ണുകൾ. ആപീനതുംഗസുനീ =
 ആപീനങ്ങളായിതുംഗങ്ങളായിരിക്കുന്നസുനങ്ങളൊടു കൂടിയവ
 ൽ. ആപീനങ്ങൾ = തടിച്ചവ്. തുംഗങ്ങൾ = ഉയർച്ചയൊടു കൂടിയവ.
 സുനങ്ങൾ = മുലകൾ. മധ്യം = ശരീരമധ്യം. നിത്യവലിത്രയാം
 കിതതനു = നിത്യയായി വലിത്രയാംകിതയായിരിക്കുന്ന തനുവി
 നൊടു കൂടിയവർ. നിത്യം = അവനതാ. വലിത്രയാംകിതാ = വലി
 ത്രയം കൊണ്ടു അംകിതാ. വലിത്രയം = വലികളുടെ ത്രയം. വലി
 കൾ = നാഭിപ്രദേശത്തിങ്കൽനിന്ന മൊർഭാഗത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്ന

ത്തിൽ അല്പം താഴ്ന്നൊട്ടുവെച്ചിട്ടുള്ളതായിട്ടു ഉത്തമസ്രീകൾക്കു
 കാണപ്പെടുന്നുമെങ്കിലും. $\text{പ്ര. ൧൦} = \text{മൂന്നാം അംകിതം} = \text{അടയാളപ്പെ}$
 $\text{ട്ടത. ൩൯} = \text{൧൪൪൦}$. $\text{പ്ര. ൧൧} = \text{സംവിത്തി} = \text{പ്ര. ൧൧} = \text{സംവി}$
 ത്തി . $\text{പ്ര. ൧൧} = \text{സംവിത്തി}$ എന്നിവയുടെ രൂപം സംവിത്തി = സത്യ
 ധർമ്മം.

സാരം—രം ഏകം ദിനീയബീജത്തിന്റെ ക്കാരലകാ
രങ്ങളെ തള്ളിയാൽ പ്രണവതുല്യമായ ശിഷ്ടാക്ഷരത്തിന്റെ
വരയുടെ ധ്യാനപ്രകാരത്തെ പറയുന്നതാകുന്നു. ചതുർജാമെ
ന്ന പദംകൊണ്ടു പറകപ്പെട്ടവകളിൽ കരിമ്പിൻവില്ലും വെ
ണ്ണാമരപ്പൂവാകുന്ന ശരവാ കയറും തൊട്ടിയും ധരിച്ചിയിട്ടു
വളാകുന്നു എന്ന ഭൗമമാനുശാസന അറികപ്പെടുകയും വെ
ണം. ഇക്ഷുവാപ്രസൂനേഷപാശാംകശവിരാജിതാം ധ്യാ
നൈർകാമകലാംദൈവീംകാമശാംകതിവംസിനീം എന്നശൈ
വാഗമരത്നസൃത്തികൽ പറകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഒറ്റാകാത്മസംക്ഷേപം—മൊക്കുമാർത്തികൾക്കു നിന്തിരുവടി
യുടെ സ്വരൂപസാക്ഷാൽക്കാരത്തെപ്പോലെയെങ്കിലും മൊക്കുമാർക്കു
മാകുകയോണ്ടു അവർ നിന്തിരുവടിയുടെ സ്വരൂപസാക്ഷാൽക്കാ
രത്തിനായിക്കൊണ്ടു വാഴുകി ശയനത്തിങ്കൽ സുഖത്തോടു കൂ
ട്ടുവണ്ണം കിടക്കുന്ന പരമശിവന്റെ മടിയിൽ ഇരിക്കുന്നവളാ
യി ചന്ദ്രന്റെ കലകൊണ്ടുലകുതിക്കപ്പെട്ട ജടാഭാരത്തെപ്പോലെയെ
യവളായി മുല്ലമാലയെ ധരിച്ചിരുങ്ങുന്നവളായി വെമ്പരത്തി
യുടെ പൂവുപൊലെ ചുവന്നിരിക്കുന്ന വസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചിരുങ്ങ
ുന്നവളായി കരിമ്പിൻവില്ലാ വെന്താമരപ്പൊക്കുന്ന ശരവും ക
യറും തൊട്ടിയുമാകുന്ന നാലു ഭയയുണ്ടാകുന്ന മുടിയിരിക്കുന്ന
നാലു കൈകളോടുകൂടിയവളായി മൂന്നു കണ്ണോടുകൂടിയവളായി
സപ്താവയവസുരരിയായിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയെ ധ്യാനി
ക്കുന്നു.

**உத. காவையுலுபரிசுகைகிதிடினா சாமாந்யுதானக
லெ திஜ்ஜையநியகுயந்திபரவீம் ஸுபாபுதாவொரு
து! யதியூபமவு பருமிதபஸூரீயஸகாயாவேடுயித
புரணாம்ஸுஹுளநிஜஸூரயம்புநாகோடைய!**

(ருபம்-ஜாதம் (அ-ப-பு-ஹி) அபி (அ) அஜபரிதத்தெ
 (அ-ந-ஸ-ஹி) க்ஷிதிஜாதம் (ச-ப-பு-ஹி) சாமாந்யதரதம்.
 கலெ. (அ-ந-ஸ-ஹி) நிஜேயாவநிபக்தவந்நிபவீ. (மம்
 ச்ரீ-பி.ஹி) உபநிப (அ-ப-அ) ப்ரதாவாநதம் (அ-ப-பு-

എ) യൽ (യ-ജ-ന-പ്ര-എ) വിദ്യാധരവൃന്ദവന്ദിതപദഃ- ശ്രീ
വത്സരാജഃ (അ-പു-പ്ര-എ) അഭവൽ (ല-ഭ-പ-പ്ര-പു-എ) ദൈ
വീ (ഠ-ഠ-സ്രീ-സ-പ്ര-എ) തപച്ചരണാംബുജപ്രണതിഭഃ (അ-
പു-പ്ര-എ) സഃ (ത-ജ-പു-പ്ര-എ) അ യം (ഇ-ഠ-പു-പ്ര-എ)
പ്രസാദോദയഃ (അ-പു-പ്ര-എ).

.. അ-ഘ-ദൈവി-ശ്രീവത്സരാജഃ-ക്ഷിതിഭൂഷാം-സാമാന്യമാ
ത്ര-അല്ലപരിമളദൈ-കല-ജാതഃ-അപി-പ്രതാപൊന്നതഃ-നി
ശ്ശേഷാവനിമക്രവത്തിപദവിഃ-ലബ്ധ്വാ- വിദ്യാധരവൃന്ദവന്ദി
തപദഃ-അഭവൽ-യൽ-സഃ-അയം-തപച്ചരണാംബുജപ്രണതി
ഭഃ-പ്രസാദോദയഃ-

അന്യ- അല്ലയൊ ദൈവി ശ്രീവത്സരാജൻ ക്ഷിതിഭൂഷകളു
ടെ സാമാന്യമാത്രമായി അല്ലപരിമളമായിരിക്കുന്ന കലത്തി
ങ്കൽ ജാതനാകുന്നു എങ്കിലും പ്രതാപൊന്നതതായി നിശ്ശേഷാ
വനിമക്രവത്തിപദവിയെ ലഭിച്ചിട്ട വിദ്യാധരവൃന്ദവന്ദിതപ
ദനായി ഭവിച്ചു എന്നത യാതൊന്നൊ ആ ഇത തപച്ചരണാംബു
ജപ്രണതിഭമായിരിക്കുന്ന പ്രസാദോദയമാകുന്നു.

പരി- ശ്രീവത്സരാജൻ- ശ്രീവത്സരാജനാകുന്ന രാജാവ.
ക്ഷിതിഭൂഷകൾ=രാജാക്കന്മാർ. സാമാന്യമാത്രം=കൈവലംസാമാ
ന്യം. സാമാന്യം=സാധാരണം. അല്ലപരിമളം=അല്ലമായിരിക്കു
ന്ന പരിമളമുണ്ടാകട്ടെയത. പരിമളം=ധന്യധാത്യാദി. കലം=
വംശം. ജാതൻ=ജനിച്ചവൻ. പ്രതാപൊന്നതൻ= പ്രതാപം
കേന്ദ്രമായിട്ടു ഉന്നതൻ. പ്രതാപം=പരാക്രമം. ഉന്നതൻ=സു
വ്യോൽകൃഷ്ടൻ. നിശ്ശേഷാവനിമക്രവത്തിപദവി=നിശ്ശേഷാ
വനിമക്രവത്തിയുടെ പദവി. നിശ്ശേഷാവനിമക്രവത്തി=നി
ശ്ശേഷാവനിമക്രത്തെ വത്തിപ്പിക്കുന്നവൻ. നിശ്ശേഷാവനി
മക്രം=നിശ്ശേഷമായിരിക്കുന്ന അവനിമക്രം. നിശ്ശേഷം=ര
ദ്ദാഴിയാതെ ഉള്ളത. അവനിമക്രം=ഭൂമണ്ഡലം. വത്തിപ്പിക്കു
ത്തികൾ അധീനമാക്കി നിറുത്തുക. പദവി=മാറ്റം വിദ്യാധര
വൃന്ദവന്ദിതപദൻ=വിദ്യാധരവൃന്ദത്താൽ വന്ദിതങ്ങളായിരിക്കു
ന്ന പദങ്ങളൊടു കൂടിയവൻ. വിദ്യാധരവൃന്ദം=വിദ്യാധരന്മാരു
ടെ വൃന്ദം. വിദ്യാധരന്മാർ=വിദ്യകളെ ധരിച്ചവർ. വിദ്യകൾ=
വൈദൈവദാംഗാദികൾ. ധരിക്കു=ഗ്രഹിക്കു. വൃന്ദം=സമൂഹം. വ
ന്ദിതങ്ങൾ=വന്ദിക്കപ്പെട്ടവ. വന്ദിക്കു=നമസ്കരിക്കു. പദങ്ങ
ൾ= പരങ്ങളൾ. തപച്ചരണാംബുജപ്രണതിഭഃ=തപച്ചരണാം
ബുജപ്രണതിയിങ്കൽ നിന്നു ജനിച്ചത. തപച്ചരണാംബുജപ്ര

ന്നതി = തപ്തരണാംബുജങ്ങളെപ്രണതി. തപ്തരണാംബു
 ജം = നിന്ദിതവെളിച്ചമെ ചരണാംബുജങ്ങൾ. ചരണാംബുജ
 ജം = അംബുജങ്ങൾ പൊലെ ഇതിക്കെന്ന ചരണങ്ങൾ. അം
 ബുജങ്ങൾ = താമരപ്പൂക്കൾ - ചരണങ്ങൾ =. പാദങ്ങൾ പ്രണതി =
 നമസ്കാരം. പ്രസാദാദയം = പ്രസാദത്തിന്റെ ഉദയം. പ്ര
 സാദം = അനുഗ്രഹാഭിമുഖ്യം. ഉദയം = ഉൽഭവം.

സാ-വാമെച്ചുസുകുഡാരിണീമിത്യാദി ഏറ്റവും കഠിനമായ ദൈവിയെ സെവിപ്പാത്തവർ ഒരു കാലത്തിങ്കലും സർവ്വജ്ഞനായിട്ടു വികാശപ്പെന്നു പറഞ്ഞു ആയത സംഗ്രാജ്ഞെ പ്രാപിക്കയില്ല എന്നതിന്റെ ഉപലക്ഷണമാകുന്നു. ഈ ഏറ്റവും കഠിനസംഗ്രാജ്യാവസ്ഥയ്ക്കുതന്നെയും ദൈവിയെ സെവിച്ചാൽ ലഭിക്കപ്പെടുമെന്നതിനെ വത്സരാജാവസ്ഥയെ പ്രസംഗിച്ചിട്ടു ഭൂമമാക്കി വൈചിരികുന്നു.

ഒറ്റാകാത്മസംക്ഷേപം-അല്ലയോ ദൈവി വത്സരാജനെ
ന്ന രാജാവ അല്ലമായ സംഘത്തൊട്ടുകൂടിയ സാധാരണ രാജ
വംശത്തിൽ ജനിച്ചവനാകുന്നു എങ്കിലും പ്രതാപംകൊണ്ടു
ഇതരന്മാരായിരിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരെ ജയിച്ച സകലമായ ഭൂ
മണ്ഡലത്തെ തനിക്കു അധീനമാക്കി അത്രയുംപല ദൈവവെദാം
ഗാദിവിദ്യകളെഗ്രഹിച്ചവരാൽ നമസ്കരിക്കപ്പെട്ട പാദങ്ങളോ
ടു കൂടിയവനായി ഭവിഷ്ഠം ചെയ്തു. ഇത നിന്തിരുവദിയുടെ
പ്രസാദം ഫലപ്രദമായിട്ടു ഉണ്ടായതാകുന്നു.

[illegible][illegible]

അ-മെ-ഡണ്ഡി- താച്ചരണാംബുജാച്ചരകൃത- വില്പി
 ലോലുണ്ണനത്രുൽകണ്ടകുകൊട്ടിലി- പരിവന്തം- യെഷാംക

രാ. ന-ജമ-തെ-ദണ്ഡാംകശചക്രവാപകലിശശ്രീവത്സമ
സ്ത്യാംകിതൈഃ-അംഭോജപ്രഭൈഃ-പാണിഭിഃ. ഉപലക്ഷിതാഃ-
പുഥിവിഭൂഷഃ-കഥരിവ-ജായതെ-

അന-അല്ലയോ ചണ്ഡിയായുള്ളോവെ താച്ചരണാംബു
ജാമ്ബനത്തിനായിക്കൊണ്ടു വിലപീടലൊല്ലുന്നതൃത്യൽകണ്ടു
കകൊടികളൊട്ടുളുടെ പരിചയത്തെ യാവചിലരുടെ കരങ്ങൾ
ഗമിച്ചില്ലയൊ അവര ദണ്ഡാംകശചക്രവാപകലിശശ്രീവത്സമ
സ്ത്യാംകിതങ്ങളായിഅംഭോജപ്രഭങ്ങളായിരിക്കുന്നപാണികളൊ
ട. ഉപലക്ഷിതന്മാരായിരിക്കുന്ന പുഥിവിഭൂഷകളായിട്ട എങ്ങി
നെ ജനിക്കുന്നു

ചരി-—ചണ്ഡീ= അത്യന്തകൊപനം- (സെവികാത്തവക്
അനിഷ്ടഫലത്തെ കൊടുപ്പാൻസാമർത്ഥ്യമുള്ളവര എന്ന താൽപ
ര്യം) താച്ചരണാംബുജാമ്ബനം=താച്ചരണാംബുജങ്ങളുടെ അ
മൃതം. താച്ചരണാംബുജങ്ങൾ=നിന്തിരുവടിയുടെ പരണാംബു
ജങ്ങൾ. പരണാംബുജങ്ങൾ=അംബുജങ്ങൾപൊലെ ഇരിക്കുന്ന
പരണങ്ങൾ. അംബുജങ്ങൾ=താരെപ്പുകൾ. പരണങ്ങൾ=പാദ
ങ്ങൾ-അമൃതം=പൂജ, വിലപീടലൊല്ലുന്നതൃത്യൽകണ്ടുകകൊ
ടികൾ=വിലപീടലങ്ങളുടെ ഉല്ലാസനത്തികൾതൃത്വത്തികളായിരി
ക്കുന്നകണ്ടുകകൊടികൾ. വിലപീടലങ്ങൾ=വിലപിയുടെദലങ്ങൾ
വിലപീ=കൂവളം. ദലങ്ങൾ=ഇലകൾ ഉല്ലാസനം=ഹോദനം. തൃ
ത്വത്തികൾ=തൃട്ടിയങ്ങളായ. തൃടികൾ=തടയുക കണ്ടുകകൊടിക
ൾ=കണ്ടുകങ്ങളുടെകൊടികൾ. കണ്ടുകൾ=മുള്ളകൾ. കൊടികൾ=
അഗ്രങ്ങൾ. കരങ്ങൾ=കൈകൾ ഗമിക്ക=പ്രാപിക്ക ദണ്ഡാം
കശചക്രവാപകലിശശ്രീവത്സമസ്ത്യാംകിതങ്ങൾ=ദണ്ഡാംകശ
ചക്രവാപകലിശശ്രീവത്സമസ്ത്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു അംകിതങ്ങൾ
ദണ്ഡാംകശചക്രവാപകലിശശ്രീവത്സമസ്ത്വങ്ങൾ= ദണ്ഡവും
അംകശവുംചക്രവും ചാപവും കലിശവും ശ്രീവത്സവുംമസ്ത്വവും
ദണ്ഡം=ദണ്ഡരൊഖ (ഇതുപൊലെഅംകശംമുതലായതുകൾ. അം
കശരൊഖമുതലായതുകളാകുന്നു) അങ്കിതങ്ങൾ=അടയാളപ്പെട്ടവ.
അംഭോജപ്രഭങ്ങൾ=അംഭോജങ്ങളുടെപ്രഭരൊഖ ഇരിക്കുന്ന
പ്രഭയൊട്ടുടിയവ. അംഭോജങ്ങൾ=താരെപ്പുകൾ പാണികൾ=
കൈകൾ. ഉപലക്ഷിതന്മാർ=യുക്തന്മാർ (കൂടിയവർ) പുഥിവി
ഭൂഷകൾ=രാജാക്കന്മാർ

സാരം - ചണ്ഡി എന്നപദം കൊണ്ടു സെവികാത്തവക്
അനിഷ്ടഫലത്തെ കൊടുക്കുന്നവളാകുന്നു എന്ന വാക്യപ്പെട്ടതി

അനിഷ്ടത്തിനകൽനിന്ന ഭയത്തെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചിട്ടും കിലംശാ
സ്രാപാൽപ്പവനത്തെ നിരസിച്ചുനടക്കുന്ന നീലന്മാരെക്കൂടെ
തന്നെ സെവിക്കുന്നവരായി അവർ അനുഗ്രഹത്തെ ചെ
റുത്തുനമെന്നു ഹൃദയത്തിലിരിക്കുന്ന വാത്സല്യാതിശയത്തെ
ധനിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. ദണ്ഡാങ്കുശചക്രചാപകലിശശ്രീവ
ത്സമത്യാംകിരതഃ ഇത്യാദിവിശേഷണം പൃഥ്വിവീഭാദകുടുംബ
പുത്രവത്തിതാത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇവിടെ വാക്യ
ശേഷമായിട്ടു എങ്ങിനെകവികളായിട്ടും ജനിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു
ത്ത്ത്തിന്റെ വാചകങ്ങളായ പദങ്ങളെ ചെക്കുകയും വെണം
വാചമപുസ്കധാരിണീം ഇത്യാദിശ്ലോകത്തിങ്കൽ സാഗ്രാജ്യത്തി
ന്റെ ഉപലക്ഷണമാകുന്നു. ഇവിടെ വാക്യാർത്ഥം സമ്യക് അർത്ഥ
ത്തിന്റെ ഉപലക്ഷണമാകുന്നു.

ശ്ലോകാർത്ഥസംക്ഷേപം— അല്ലയോ ചണ്ഡിയായുള്ളൊവെ
നിന്നിരുവടിയുടെ പാദാരവിന്ദങ്ങളെ പൂജിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുകൂ
വളത്തിലകൾ പഠിച്ചെടുക്കുന്ന സമയം കൂവളത്തിന്റെ മുള്ളുക
ളുടെ അഗ്രങ്ങൾ ഉള്ളുകൈകളിൽ തടഞ്ഞു യാവചിലരുടെ കൈക
ൾക്കു രെഖാരൂപങ്ങളായ മുറിയുകൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലയോ അവർ ദ
ണ്ഡാങ്കുശാദിരേഖകളൊടു കൂടിയതുകൂടെ താമരപ്പൂവിന്റെ രൂപ
ഭാവപാലെ ഇരിക്കുന്നവരായൊടു കൂടിയതുകൂടെ താമരപ്പൂവിന്റെ രൂപ
കളൊടു കൂടിയ രാജാക്കന്മാരായിട്ടു ഒരു പ്രകാരത്തിലും ഭവിക്കുന്നി
ല്ല.

പരം. വിപ്രാക്ഷോണിഭൂജാവിശസ്തദിതരക്ഷീരാജ്യമ
ദ്ധ്യാസവൈസ്വപാങ്ഘവിത്രിപുരൈപരാവരമയീം സന്തപ്തപുഷ്പാ
വിയെഴിയാം യാം പ്രാർത്ഥയത്തെ മനസ്സീരതയാന്തരോന്തരപ്രത
പ്രവം താന്താം സിദ്ധിമവാസ്തവത്തിതരസാവിശ്വൈരവിഷ്ണിക്വ
താഃ ||

രൂപം— വിപ്രഃ (അ-പു-പ്ര-ബ) ക്ഷോണിഭൂജഃ (ജ-പു-
പ്ര-ബ) വിശഃ (ശ-പു-പ്ര-ബ) തദിതര (അ-പു-പ്ര-ബ)
ക്ഷിരാജ്യമദ്ധ്യാസവൈഃ (അ-ത-തു-ബ) തപാം (തപ-പി-എ)
ദൈവീ (ഇ-സ്മീ-സം-പ്ര-എ) ത്രിപുര (അ-സ്മീ-സം-പ്ര-എ)
പരാവരമയീം (രം-സ്മീ-ദി-എ) സന്തപ്ത (പു-അ) പുഷ്പാവി
ധൗ (ഇ-പു-സ-എ) യാം യാം (യ-പു-സ്മീ-ദി-എ) പ്രാർത്ഥ
തെ (പട്ട-അ-പ്ര-പു-എ) മന്തഃ സ-ത-പ്ര-എ) സ്ഥിരതയാ
(അ-സ്മീ-തു-എ) തൈഷാം (ത-പു-പു-ബ) തൈ (ത-പു-പു-
പ്ര-ബ) എതെ (എ-ത-പു-പ്ര-ബ) പ്രവം (അ) താം താം (ത

സാരം— വിപ്രാക്ഷോണീഭൂജാവിശുദ്ധിതരേക്ഷിരാജ്യ
മദ്ധ്യാസയൈഃ॥ എന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ക്ഷീരാദികനോലുംവിപ്രാ
ദികളൊട്ട പ്രത്യേകം സംബന്ധിക്കുന്നു എന്നും ക്ഷീരാദികളിൽ
കൊണ്ടൊന്നയഥാക്രമമായിട്ട് വിപ്രാദികളൊട്ടസംബന്ധിക്കുന്നുഎ
ന്നും അർത്ഥഗതിയുണ്ട് ഇതിൽരണ്ടാമത്തെപക്ഷത്തെഗ്രഹിച്ചാൽ
പ്രാമുഖ്യമെന്നസുരാംപിഞ്ചൽ എന്നുള്ള വാക്യത്തിന്റെ വി
ഷയസംക്തോപകല്പനയായിക്കൊണ്ട ഗതിയെ അന്വേഷിക്കാ
തെക്കഴിയും. പ്രഥമ പക്ഷത്തെ ഗ്രഹിച്ചാൽ ആയത വെണ്ടി
വരേമെന്ന ഇഷ്ടവിജ്ഞാനവിധിയാൽ ഉപവിശിക്കപ്പെടുന്ന

ഇഹമതുവരെയിട്ടുണ്ടാമത്തെ പക്ഷം യുക്തമാകുന്നു. ഗത്യന്തരമില്ല എങ്കിൽ ഇഷ്ടശിഷ്ടാശനവിധിയാനസാമന്ത്രിയെ ഹേതുവായിട്ടു ഇഷ്ടശിഷ്ടമായത ആസവമായിരുന്നാലും അത വിപ്രാദികളാൽ പാനം ചെയ്തപ്പൊഴെമെന്നുള്ള കല്പന ചെയ്യുന്നതാകുന്നു. ക്ഷീരാദികൾ യഥാക്രമേണ സംബന്ധിച്ചാൽ ഇഷ്ടശിഷ്ടത്വം ക്ഷീരാദികളിൽ തന്നെ അവർ നിയമമനുസരിച്ചിരിക്കുന്നതാകുകയും ഇഷ്ടശിഷ്ടാശനവിധിയാൽ മെൽപറകപ്പെട്ട സുരാപാനപ്രതിഷേധകവാക്യത്തിന്റെ വിഷയസംകോചം സാധിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുള്ള കല്പനയെ അവസരമില്ല. ആയതഹേതുവായിട്ടു വിപ്രാദികളോട ക്ഷീരാദികൾക്കു പ്രത്യേകസംബന്ധമാകുന്നു എന്ന ഇവിടെ തെളിയിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു കാരണമാകുന്നു. സിദ്ധാന്തസ്ഥിതി വിപ്രാദികൾക്കു തുല്യത്വമെന്ന പാല മുതലായതുകൾ നാലും ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവാൻ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു എന്നാകയാൽ ആദ്യപക്ഷംതന്നെ ഗ്രാഹ്യമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വേണം. സൗത്രാമണീന്ത്രിയായ പൈഷ്ഠിയാദികൾക്കു സുരകൊണ്ടു വിപ്രന പരദൈവതാത്പര്യം ദോഷത്തിന്നു കാരണമാകുമല്ല. ഉദ്യോഗസ്ഥപാനത്തെ ചെയ്യുന്ന വിപ്രനെ പരികൂയണം ചെയ്യേണമെന്നുള്ള വിധിയുടെ സാമന്ത്രിയെ ഹേതുവായിട്ടു മെൽപറകപ്പെട്ടപ്രകാരം ഇവിടെ സിദ്ധാന്തത്തെ ഗ്രഹിക്കുന്നത യുക്തമാകുന്നു. എന്നാൽ ആസവപാനം ബ്രാഹ്മണന്മാർ കർത്തവ്യമായിവരുമെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ട. സൗത്രാമണീന്ത്രിയായ ബ്രാഹ്മണക്ഷേണം കൊണ്ടു ഇവിടെയും ഇഷ്ടശിഷ്ടാശനവിധിവാക്യം ചരിതാർത്ഥമായി ഭവിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇവിടെ ബ്രാഹ്മണന്മാർ വളരെ പരാക്രമവിശേഷങ്ങളെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അവരുടെ മാർഗ്ഗത്തെ അനുസരിച്ചാൻ ശൗണല്ല-പൂജാപ്രകാരത്തെ ഇതിന്നു താഴെ സംക്ഷേപിച്ചു പറയുന്നു-പൊന്നിൻതകിടിലോ വെള്ളിത്തകിടിലോ ചെമ്പിൻതകിടിലോ ചതുരശ്രാകൃതമല്ലവന്തിയായ അഷ്ടലപത്ത് വരച്ച അതിന്റെ കണ്ഠികയിൽ നവയൊമ്പലകൃതത്തെ വരച്ച മനോഹരമായി ശുദ്ധമായി ഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങളെ പുഷ്പങ്ങളെ തായി ദാരുമയമായിരിക്കുന്ന പീഠത്തിൽ യഥാവിധി അഭിഷേകാദി സംസ്കാരത്തെ ചെയ്തു മെൽപറകപ്പെട്ട തകിടവെച്ചു മുമ്പിലിരുന്ന ജപാദിസംകല കർമ്മങ്ങളെയും ചെയ്തപ്പോൾ ഭാഗത്തിൽ ഒരു ശംഖിൽ സാമാന്ത്യാർഹ്യത്തെയും വലത്തേക്കാലത്തിൽ സ്വർണ്ണകൊണ്ടൊ വെള്ളി

കൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട പാത്രത്തിൽ വിശേഷാല്യുത്തേയും സംപാദിച്ചിട്ട മൂലാധിഷ്ഠിതാഥിപതിയെയും രഥസ്വരണപരമയുത്തേയും മൂലാധാരത്തിങ്കൽ ഗണപതിയെയും ഹൃദയത്തിങ്കൽ മൂലവിദ്യകൊണ്ടു സപതിവാദയായിരിക്കുന്ന ദൈവിയെയും ഗന്ധാക്ഷതകസുമാമൃതവിന്ദുക്കളെക്കൊണ്ടു തളിച്ചു തത്പത്രയപ്രകാരത്തെ ചെയ്യിട്ടു ദൈവതാത്രപനായിരവിച്ചു ആവാഹിച്ചു പുഷ്പയെ ആരംഭിക്കണമെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും ചെയ്തും. ഇവിടെ വിശേഷാല്യുത്തേ സംബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതുകൂടായിട്ടു ചില വികല്പങ്ങൾ ഉണ്ടു. ബ്രാഹ്മണൻ പാല-പാലകിട്ടാതെഇതന്നാൽ നെയ്യ-പാലം നെയ്യുംകിട്ടാതെഇതന്നാൽ തെൻ-പാലം നെയ്യും തെൻ-കിട്ടാതെഇതന്നാൽ മദ്യം-മെൽപറകപ്പെട്ടതുകൂടിയ നാലും കിട്ടാതെഇതന്നാൽ ഗന്ധാദികമെന്ന ആഗമസിദ്ധാന്തമാകുന്നു. ക്ഷത്രിയന്ന നെയ്യ-നെയ്യകിട്ടാതെഇതന്നാൽപാല-നെയ്യും പാലംകിട്ടാതെഇതന്നാൽ തെൻ-നെയ്യും പാലംതെൻ-കിട്ടാതെഇതന്നാൽ മദ്യം-സർപ്പാലാഭത്തിങ്കൽ ഗന്ധാദികംതന്നെ. വൈശ്യന്നതെൻ-തെൻകിട്ടാതെഇതന്നാൽ നെയ്യും തെൻ-നെയ്യും കിട്ടാതെഇതന്നാൽപാല-തെൻ-നെയ്യും പാലംകിട്ടാതെഇതന്നാൽ മദ്യം-സർപ്പാലാഭത്തിങ്കൽ ഗന്ധാദികംതന്നെ-ശ്രദ്ധണ മദ്യം-മദ്യംകിട്ടാതെഇതന്നാൽ തെൻ-മദ്യവും തെൻ-കിട്ടാതെഇതന്നാൽ നെയ്യും-മദ്യവും തെൻ-നെയ്യുംകിട്ടാതെഇതന്നാൽ പാല-സർപ്പാലാഭത്തിങ്കൽ ഗന്ധാദികംതന്നെ. ദക്ഷിണമറ്റാനുസാരികളായിരിക്കുന്ന വിപ്രക്ഷത്രിയവൈശ്യന്മാർ മദ്യംകൊണ്ടു ചെയ്തുകൊടുത്തു എങ്കിൽ അവർ അവസാനത്തിങ്കൽ മദ്യത്തെ പ്രാണിക്കുന്നവരാകുന്നു. തത്പത്രയപ്രകാരത്തെ ശംഖഗതമായിരിക്കുന്നതന്ധാദികംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നവരാകുന്നു വാമമാറ്റാനുസാരികളാകിൽ അവർ തത്പത്രയപ്രകാരനാദികമ്തെ മദ്യംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നവരാകുന്നു. ഇനി ബാഹ്യാച്ഛന്തവിധിയെ പരയുന്നു-പീഠത്തിന്റെ വാമദക്ഷിണഭാഗങ്ങളിൽ ഗുരുവിനെയും ഗണപതിയെയും അച്ചിച്ചു മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ കാലാഗ്നിരൂപിയെയും ആധാരശക്തിയെയും അനന്തയെയും പൂഥിവിനെയും വിദ്യാസ്തിയെയും പൊതാബ്ജാസനത്തെയും ചക്രാസനത്തെയും സർവ്വമന്ത്രാസനത്തെയും സാധ്യസിദ്ധാസനത്തെയും രത്നപയ്യുക്കത്തെയും ശക്തിപീഠാസനത്തെയും അച്ചിച്ചു ധർമ്മാദികളെ അച്ചിക്കുക. കാലാഗ്നിരൂപികളെ ചതുർത്ഥന്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന

സ്വന്തമങ്ങളെ നമുക്കുവെച്ചുവെക്കുകയും അതുകൾക്കുണ്ടു പൂജി
കുക. അതുകൾക്കുവെച്ചു വിദ്യാഭ്യാസികൾ ശുദ്ധവിദ്യാഭ്യാസികൾ
കൊണ്ടു പൂജിക്കപ്പെടുകയുംവെണം. പീഠത്തിന്റെ അഗ്ര
ഭാഗത്തുള്ളിൽ ധർമ്മാദികളെയും ഐന്ദ്രാദികളായിരിക്കുന്ന
ദൈവങ്ങളിൽ അധർമ്മാദികളെയും മെൽപ്രകാരം അച്ചു മൂന്നുതിന്റെ
ഉപരിഭാഗത്തിൽ ശ്രീമദ്വാദശാധിപത്യം കൊണ്ടു മംസതുലി
കളെയും അതിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തിൽ മായാവിദ്യകളെയും
പരമമന്ത്രയും അച്ചിച്ചു മൂന്നുതിലും കണ്ണികയിലും നവശക്തി
കളെ അച്ചിക്കുക. നവശക്തികൾ-ഇക്ലാ, ബുദ്ധി, ക്രിയാ, കാ
മാ, കാമദായിനി, രതി, തേജപ്രയാഗനം, മനോഹനീ ഇവരുക
ന്നു. ഇവിടെ മൂല പക്ഷമുണ്ടാകും ഉണ്ടു. ഏകിലും ശൈവാ
ഗമരഹസ്യത്താൽ അനുഗൃഹീതകളായിരിക്കുന്ന നവശക്തികൾ
ഇവരുകുന്നു. ശൈവാഗമരഹസ്യം- ഇക്ലാബുദ്ധിക്രിയാകാമാ
കാമദായത്വതഃപരം ' രതിശ്ചരതിപുഷ്പാപപ്രയാഗനമനോഹ
നീ|| നവശക്തയപ്രതിപുരായാസ്സമുച്ചയി പൂജാദൈവ
പത്മസ്തകണ്ണികയാബോധാർത്ഥം|| എന്നാകുന്നു അനന്തരം
വയോനി ചക്രമദ്ധ്യത്തിൽ ശക്തിവാദശക്തിയെയും പീഠ
തൃക്കണ്ണിയെയും അച്ചിക്കുക. വാമാ, ജ്യേഷ്ഠ, രൗദ്ര, അംബികാ,
ഇക്ലാ, ജ്ഞാനം, ക്രിയാ, കണ്ണിക, രവിമധി, വിഷ്ണു, ഭൂതരീ,
സൂര്യനന്ദാ ഇങ്ങിനെ ശക്തിവാദശക്തികൾ അപ്രകാരം ആഗമ
ങ്ങൾ. വാമാജ്യേഷ്ഠാദരൗദ്രീയസാംഖികകൃഷ്ണാതമൈവ ച|| ജ്ഞാ
നാക്രിയാകണ്ണികാമരവിഷ്ണുസവിഷ്ണു|| ഭൂതരീമൈവ സ
ർവാഗ്രാ നന്ദാവാദശക്തിയഃ|| നവയോനിഗയോനിസ്ഥാപൂജാ
സുഖരൂപസുന്ദരി|| എന്ന ശൈവാഗമരഹസ്യത്തിൽ കാണ
പ്പെടുന്നു. കാമതിരി, ജാലസന്ദം, പൂണ്ണതിരി, ഡ്രാഗൺ. ഇ
ങ്ങിനെ പീഠതൃക്കണ്ണി അച്ചിക്കുമ്പോൾ മെൽപറകപ്പെട്ട പദങ്ങളു
ടെ ആദിയിൽ ബാലാബീജങ്ങളിൽ ഒരൊന്നും ബാലാബീജ
ത്രയവും ക്രമേണ ചെങ്കുളപ്പുകയും അവസാനത്തിൽ ചതു
ർത്വന്തമായ പീഠപദങ്ങളെയും ചെറുതെ സമാസസ്തംഭയെ വര
ന്ന ശബ്ദങ്ങളുടെ രൂപത്തെ സംപാദിച്ചു അതുകൾക്കു അവസാ
നത്തിൽ നമഃപദങ്ങളെയും ചെറുതെ അതുകൾക്കുണ്ടു അച്ചി
ക്കുകയും വെണം. മദ്ധ്യത്രികൊണമദ്ധ്യത്തിൽ മകാരസമീ
താന്ത്യബീജംകൊണ്ടു സദാശിവപ്രൈതാസനമാകുന്ന പീഠത്തെ
ഗന്ധാക്ഷതകസുമാമൃതവിഷ്ണുകൾ കൊണ്ടു അച്ചിച്ചു യുഗലീപ
ങ്ങളെ കൊടുത്തു ബാലാബീജങ്ങളെയും ചതുർത്വകവപനാന്ത

മായി ശ്രീപദ്മസ്തോത്രമായിരിക്കുന്ന ത്രിപുരാദൈവീമൂർത്തിപദത്തെ
യും നമഃപദത്തെയും ഉച്ചരിച്ച മൂർത്തിയെ സ്തരിച്ച അതികുൽ
തന്റെ ഏതെങ്കിലും തിന്ന ജ്യോതിസ്വരൂപയായദൈവിയെ
ആവാമിച്ച ഖാലകൊണ്ട മൂന്നപ്രാവശ്യം വ്യാപകംചെയ്ത
ലിപിയെയും മന്ത്രത്തെയും അംഗങ്ങളെയും ഋഷ്യാദികളെയും
സ്മരിച്ച പ്രാണപ്രതിഷ്ഠയെ ചെയ്ത മുദകളെ കാണിക്കുക മു
ദകൾ അക്ഷസ്രഗാദിപ്രാപ്തകാര്യ വരദങ്ങളാകുന്നു. നാലി
ന്റെയും അവസാനത്തിൽ യൊനിമുദയെ കാണിക്കുകയും
ചെയ്യണം. അനന്തരംനമസ്കരിച്ച ബാലാബീജങ്ങളിൽ ഒന്നാമ
ത്തുകൊണ്ട ആസനസ്വാഗതപാദ്യാംബ്യാചമനീയ മധുപ
കംസ്താനവാസൈയുഗളഭൂഷണങ്ങളെ ദാനംചെയ്ത രണ്ടാമത്തെ
ബീജകൊണ്ട മൂന്നാമത്തിയൊടുട്ടുടവണ്ണം ജലാദികളെക്കൊ
ണ്ട അച്ചിച്ച ആബീജംകൊണ്ട ഏഴുപ്രാവശ്യമോ ഇരുപ
ത്തെഴുപ്രാവശ്യമോ മൂന്നുപ്രാവശ്യമോ അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുവിനെ
ദാനംചെയ്ത അനന്തരം വാങ്ങി പരിവാരങ്ങളെ അച്ചിക്കു
ക. അക്ഷസ്രഗാദികളെ ദൈവീഹസ്തങ്ങളിലും, ആദിചതുരപാദ
കയെ ദൈവീശ്രീപാദപത്മത്തികലും ശേഷിച്ചതിനെ ദൈവീ
പുഷ്പഭാഗത്തിൽപ്രാങ്ദ്ധ്യയൊനിക്കിടക്കെ അന്തമാളത്തികലും
പരാവരാപരാവരകളെ ഭരണികളെ തന്നെ സാധാരണമായിട്ടും
അനന്തനാഥാദികളെയും വിശ്രേഷ്ടതന്റെ ഗുരുഭയത്തേ
യും ദൈവീപുഷ്പഭാഗത്തികലും മതിയെയും പ്രീതിയെയും പാ
ർവ്വങ്ങളിലും അച്ചിച്ച അഗ്രത്തിൽതന്നെ മന്ദമനെയും അ
ച്ചിച്ച മദ്ധ്യത്തികൊണത്തിന്റെ അഗ്നീശനിദൃതിവായുകൊ
ണാഗ്രമദ്ധ്യങ്ങളിൽ ഷഡംഗങ്ങളെ അച്ചിച്ചമദ്ധ്യത്തികൊണ
ത്തിന്റെ ഇരുഭാഗങ്ങളിലും ഞരണ്ട മുഖിൾക്കുന്ന ഇങ്ങിനെപ
ഞ്ചബാണങ്ങളെ അച്ചിക്കുക, ശോഷണം, മോഹനം, നന്ദീപനം,
പ്രാപനം, മോദനം ഇവപഞ്ചബാണങ്ങൾ ഇതിന്നപ്രമാണം
അഭിതൊമദ്ധ്യയൊനെശ്വരോദയദൈവപഞ്ചമഗ്രന്ഥ ബാണാൻ
സംപൂജയൽപഞ്ചദാംദീംക്ലീംസ്സംസന്തദിമാൻ|| ശോഷണോ
മോഹനസ്സന്ദീപനോപ്ലാപനഽധിവചമോദനശ്ചൈതിപഞ്ചൈതാ
ൻ പ്രകല്പതീഭിച്ഛഞ്ജേതി|| എന്നുള്ള ആഗമമാകുന്നു. അനന്തരം ന
വയൊനി വക്രത്തിന്റെദിക്കിലുള്ള കൊണകളിൽ സുഭഗയെ
യും ഭഗയെയും ഭഗസുപ്തിണിയെയും ഭഗമാചിനിയെയും അ
ച്ചിച്ച വിദിക്കിലെ കൊണകളിൽ അനംഗയെയും ഭഗനംഗക
സുഭയെയും അനംഗമെവലയെയും അനംഗഭഗനയെയും അ

ച്ചിട്ടു അഷ്ടമുഖത്തിന്റെ ദലങ്ങളിൽ ബ്രഹ്മാണീമസിതാം
 ഗൗതമാമൗശിംഭരണാസഥാ കൌമാരീംചണ്ഡസംഭജ്ജത
 ക്രോധേനസമഭവസ്സവീം || ഉന്മത്തനചവാദാധീമിദ്രാണീ
 ബുദ്ധാലിനാ ഭീഷണതാപിചാമുണ്ഡാംസംഹാരണാപി
 ചണ്ഡികാംപിഎന്നുള്ള ആഗമത്തെ അനുസരിച്ച അഷ്ടമാതൃക്ക
 ൈള അഷ്ടഭൈരവന്മാരെടുചെയ്ത അ-ആ ഇത്യാദികളെ അനു
 സ്ഥാനമാക്കി അസിതാംഗനൊട്ടും ബ്രഹ്മാണിയൊഴുംചെയ്ത
 ചതുർത്വന്തങ്ങളാകി നമഃ പദത്തെട്ടു കൂടെ ചെയ്ത ജപിച്ച അ
 ച്ചിട്ടു പിന്നെമ്പതിദാഗത്തിങ്കൽ ഇത്യാദികളെയും അതിന്റെ
 പുറമെ വത്യാദികളെയും ഗന്ധാക്ഷതകസ്മാദൃതവിന്ദുക്കളെ
 കൊണ്ടു അച്ഛിച്ചിട്ട ദൈവീമൂർത്തിയിങ്കൽ പുഷ്പാഞ്ജലിചെയ്തപ്പു
 പദീപങ്ങളെക്കൊടുത്തുകുളിപ്പഴം, നാളികേരം, നെയ്യു, പഞ്ചസാ
 ര ഇവയൊട്ടുകൂടിയ ശാല്യന്നത്തെ തിരവെരിച്ചുസമപ്പിച്ച അഗ്നി
 കായ്ക്കത്ത ചെയ്ത പ്രണവപ്രീകാരങ്ങളെ ആദിയിൽ ചെയ്ത
 ഹോങ്കാരത്തെയും സ്വാഹാങ്കാരത്തെയും അവസാനത്തിലും ചെ
 യ്ത മന്ത്രത്തെ ഉരപ്പിച്ചു സർവ്വകൃത്യകാളായിരിക്കുന്ന് സർവ്വഭൂത
 ങ്ങൾക്കു ബലിതുകിനമസ്തരിച്ച പാനീയാമൃതത്തെ ദാനംചെയ
 ത തിരവെഴുത്തെ വിസർജ്ജിച്ച ഉണ്ണിച്ചുവണ്ഡാലിക്കായിക്കൊ
 ണ്ടദാനംചെയ്ത ഗന്ധുഷാദികളെ ദാനംചെയ്ത പ്രസന്നപൂജ
 യെയും ബ്രഹ്മാർപ്പണത്തെയും ആത്മാർപ്പണത്തെയുംചെയ്തതി
 ങ്ങത്തെ സ്വീകരിച്ച സ്മരിച്ച നമസ്തരിച്ച താൻതന്നെ ദൈവ
 താരൂപനായി ലയാംഗത്തെ ചെയ്തതന്ത്രമാവികൾ ഉദാസിച്ച്
 പ്രാണപ്രതിഷ്ഠയെ ചെയ്ത തങ്കലും ദൈവിയുടെ മൂർത്തിയിങ്കലും
 ഓരൊപ്രാവശ്യം പുഷ്പാഞ്ജലിചെയ്ത ശംഖപൂജചെയ്ത യഥാകാ
 ലംയഥാഭവിജപയോഗാദികളെചെയ്തഅഭൈരവേശ്വരീയേശ്വര
 മാക്കുക, ഇതെത്ര ഇവിടെ പൂജാവിധിശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥമാ
 കുന്നത്. ഇതിനെക്കുറിച്ചു സകലത്തെയും നല്ലവണ്ണം വിശദമാ
 കി പറയേണമെങ്കിൽ അധികമായ ആയുസ്സും നിത്യമായ ആ
 രോഗവും ഇതരൈകാമ്യത്തിയും ശ്രോതാക്കൾക്കുണ്ടെ ഉന്മ
 ഷാദിഗുണസംപത്തിയും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ പിന്നെവെണ്ടത
 വിദ്യാശക്തിയുടെ സുപ്രസാദമാകുന്നു. ഇതരകൈയുമാണായിര
 ന്നാൽ സാധ്യമായിവരാം എന്നതുകൂടാതെ നിഷ്കാമത്തെകണ്ടിട്ട
 ല്ല സാധാരണമായ ആനുകൂല്യവിചാരംകൊണ്ടു മനസ്സിന്നു
 വന്നുകൂടുന്ന ശുദ്ധിമാത്രം മരംപ്രപഞ്ചത്തിന്നു പലമാകുന്നു എ
 ന്നതൊൻ വിചാരിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്പുറുമായതിനെ അധിക

വിടെ കർമ്മബോധം അതിനെ അറിവാൻ ചിലർ ഇച്ഛയേറിച്ചാൽ അമർഗ്ഗസേവകൊണ്ടു അറിയുകയും വെണം. ഇത ഗുരൂപദേശം ഹേതുവായിട്ട അറികപ്പെടുന്നതല്ലാതെ വെറുതെ കാണുന്ന അറിഞ്ഞാലും ആ അറിവ അനുഷ്ഠാനോപയോഗിയാകുമില്ല. പ്രവചിതമായ ഗുരുത്വത്തെ സംഭാവനം ചെയ്ത ശിഷ്യന്മാരെ അനുഗ്രഹിച്ചാനം ഇതികവഴിയില്ല ബാഹ്യാർത്ഥം മെൽപ്രകാരം വിചിതമായിരുന്നാലും ആയത് സമയികൾക്കു വിരുദ്ധമാകയാൽ അന്താഭയമാകുന്നു എന്ന യോഗാന്തരസ്ഥാമികളുടെ അനുശാസനം ഇതിക പ്രമാണമാകുന്നു. പ്രാപ്തിനവ്യാപ്താന സിദ്ധാന്തത്തെ അനുസരിച്ച ക്ഷേത്രാഭിഷേകസന്തോഷികളെ എന്നവിചാരിച്ച ഇവിടെ അർത്ഥത്തെ വിവരിച്ചു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വെണം.

ഏകാന്തസംക്ഷേപം— അല്ലയോ ത്രിപുരയായുജ്ജ്വലൈരഭവി-ബ്രാഹ്മണകം ക്ഷത്രിയകം വൈശ്യകം ശൂദ്രകം പാല, നെയ്യ, തെൻ, മദ്യം ഇതുകളെക്കൊണ്ടു പൂജാവിധാനത്തിൽനിന്നിരുവടിയെ സന്തോഷിച്ചിട്ട മനസ്സുകൊണ്ടു അപേക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന സകലസിദ്ധികളെയും വിഷ്ണുജ്ഞാത കൂടാതെ വെറുനെ ലഭിക്കുന്നു നിശ്ചയം എന്നാകുന്നു.

ഘ. ശബ്ദാനാജനതീതമരൂഢവനെ വാഗ്വാദിനിത്യപ്രസേതപത്തുകേശവവാസവപ്രഭൃതയൊപ്യാവിദ്വന്തിധ്രുവം, ലീയന്തെ വലയതകല്ലവിരമെ ബ്രഹ്മാഭയസ്പൃമീസംതപം കുമിദവിന്ത്യരൂപഗഹനാശകുതിഃപരാഗീയസേവി

രൂപം— ശബ്ദാനാം (അ-പ-ഷ-ബ) ജനനീ (ഐ-സ്മീ-പ്ര-ഘി) തപം (യഷ്ട-പ്ര-ഘി) അത്ര (അ) ഭവനെ (അ-ന-സ-ഘി) വാഗ്വാദിനി (ഐ-സ്മീ-സം-പ്ര-ഘി) ഇതി (അ) ഉപ്രസേ (ലട്ട-ആ-മ-പ്ര-ഘി) തപത്തഃ (തസി-അ) കേശവവാസവപ്രഭൃതയഃ (ഇ-പ്ര-പ്ര-ബ) അവി (അ) ആവിദ്വന്തി (ലട്ട-പ-പ്ര-പ്ര-ബ) ധ്രുവം (അ) ലീയന്തെ (ലട്ട-ആ-പ്ര-പ്ര-ബ) വല (അ) യത്ര (അ) കല്ലവിരമെ (അ-പ്ര-സ-ഘി) ബ്രഹ്മാഭയഃ (ഇ-പ്ര-പ്ര-ബ) തെ (തപ്ത-പ്ര-പ്ര-ബ) അവി (അ) അമീ (ഇദം-പ്ര-പ്ര-ബ) സാ (തപ്ത-സ്മീ-പ്ര-ഘി) തപം (യഷ്ട-പ്ര-ഘി) കാമിൻ (അ) അമിന്ത്യരൂപഗഹനാ (ആ-സ്മീ-പ്ര-ഘി) ശകുതിഃ (ഇ-പ്ര-പ്ര-ഘി) പരാ (ആ-സ്മീ-പ്ര-ഘി) ഗീയസേ (ലട്ട-പ-ക-പ്ര-ഘി).

അ-ഐ-വാഗ്വാദിനി-തപം-അത്ര-ഭവനെ-ശബ്ദാനാം-ജ

നന്ദി-ഇതി-ഉപ്യസ-കേശവവാസവപ്രഭൃതയഃ-അവി-തപ-
 തഃ-അവിദ്വന്തി-സ്രവം-അമീ-ബ്രഹ്മാദയാ-തെ-അചി-ക
 ല്യാവിരമേ-യത്ര-ചീയന്തേ-ഖലു-സാ-തപഃ-അചിന്ത്യരൂപഗ
 മനാ-പരാ-കാചിൽ-ശക്തിഃ-ഗീയസേ.

അഥ-അല്ലയോ വാഗ്വാദിനിയായുജ്ജ്വാലൈ നിന്തിരു
 വടിംരണ്ടവനത്തിൽ ശബ്ദങ്ങളുടെ ജനനി എന്ന വചിക്കപ്പെ
 ടുന്നു .കേശവവാസവപ്രഭൃതികളും നിന്തിരുവടിയിൽനിന്ന
 ആവിർഭവിക്കുന്നു നിശ്ചയം. രംബ്രഹ്മാദികളും അവരുംകല്പവി
 രമത്തിൽ യായൊരു നിന്തിരുവടിയിൽ ലയിക്കുന്നു.ആനി
 ന്തിരുവടി അചിന്ത്യരൂപഗമനയായി പരയായിരിക്കുന്ന ഒരു
 ശക്തി എന്ന ഗാനംചെയ്യപ്പെട്ടു.

പരി-വാഗ്വാദിനീ=വാക്കിനെവദിച്ചിരിക്കുന്നവൾ - വാക്=
 വാഗ്വിദ്യ-വദിച്ചിടം=പരയാനായിക്കൊണ്ടു അനുകൂലമാക്കി
 ചെയ്ക- ഭവനം=പ്രപഞ്ചം-ജനനീ=ജനിച്ചിരിക്കുന്നവൾ.വചി
 ക്ക=പറയുക . കേശവവാസവപ്രഭൃതികൾ=കേശവവാസവന്മാ
 ൾ തുടങ്ങിയവർ- കേശവവാസവന്മാർ=കേശവനും വാസവ
 നും- കേശവൻ=വിഷ്ണു- വാസവൻ=ഇന്ദ്രൻ- ആവിർഭവിക്കു
 പ്രകാശിക്ക- ബ്രഹ്മാദികൾ=ബ്രഹ്മാവതുടങ്ങിയവർ-അവർ=
 വാസവാദികൾ-കല്പവിരമം=കല്പാവസാനം.ലയിക്ക=ലയക.
 അചിന്ത്യരൂപഗമനം=അചിന്ത്യമായിരിക്കുന്ന രൂപംമെതുവാ
 യിട്ടുതന്നെ-അചിന്ത്യം=ചിന്ത്യമല്ലാത്തത-ചിന്ത്യം-ചിന്തിക്ക
 പ്പെടുവാൻകഴിയുന്നത-ചിന്തിക്ക=ചിന്തിക്കുക- രൂപം=സാരൂ
 പം-ഗമനം=ദൃഷ്ടാന്തം-(അറികപ്പെടുവാൻകഴിയാത്തവൾ) പ
 രാ=സർവ്വോക്താ- ഗാനംചെയ്ക=പാടുക (ഉപതിഷ്ഠയ്ക്കു
 ൾപറകപ്പെടുന്നു എന്ന താൽപര്യം)

സാ- വാഗ്വാദിനീ എന്നതിന്ന അല്ലയോ സരസ്വതീ
 എന്നതാൽപര്യം അത്ര എന്നുള്ളവിശേഷണത്തിന്ന ശബ്ദാന്ത
 കമായിരിക്കുന്ന എന്നതാലും. ശബ്ദാനാം ജനനീ എന്നതി
 ന്ന അമ്പത അക്ഷരങ്ങളായി പരിണമിച്ച അയ്യകളുടെ സം
 യോഗവിശേഷങ്ങളെക്കൊണ്ടു നാനാപദവാക്യാനുപൂർണ്ണവന
 കൾക്കു അനുകൂലയായി വർത്തിക്കുന്നവൾ എന്നതാൽപര്യം.കെ
 ശവവാസവപ്രഭൃതയഃ എന്നതിന്ന കേശവാദികളും വാസവാ
 ദികളുമെന്ന താൽപര്യം. കേശവാദികൾ എന്നുള്ളതെ
 ആദിപദമുത്പന്നങ്ങളെ സംഗ്രഹിക്കുന്നതായാൽ അതിന്ന
 സർവാഭി പഞ്ചകൃത്യകർമ്മമായിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മവിഷ്ണുരൂപര

സദാശിവന്മാർ എന്നതാൽപര്യം. വാസവാദികൾ എന്നുള്ളതെന്തെ ആദിപദം ഇതരന്മാരെ സംഗ്രഹിക്കുന്നതാകകൊണ്ടു അതിന ഇന്ദ്രാദിദൈവന്മാരും അസുരന്മാരും മനുഷ്യരും മറ്റും പലരുമെന്ന താൽപര്യം. അമീബ്രഹ്മാദയ ഇന്ദ്രാദിവാക്യം പൂർവ്വാക്യാൽമുതൽ ഉറപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

ഒറ്റാകാത്മസംക്ഷേപം—അല്ലയോ സരസ്വതിയായുള്ളോവെ ശബ്ദാത്മകമായിരിക്കുന്ന പ്രപഞ്ചത്തിങ്കൽ നിന്തിരുവടി ശബ്ദങ്ങളുടെ തന്നെ ജനനിയാകുന്നു എന്ന ചിലർ പറയുന്നു. അതാൻ അതിനെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. ബ്രഹ്മാദികളും ഇന്ദ്രാദികളും നിന്തിരുവടിയിങ്കൽനിന്നു ജനിക്കുന്നു എന്ന നിശ്ചയമാകുന്നു. എന്ന ഫലതുവായിട്ടെന്നാൽ അവർ കല്പത്തിന്റെ അവസാനത്തിങ്കൽ പയിക്കുകയും നിന്തിരുവടി അവരുടെ ലയത്തിന്നു ആധാരമായി ഭവിക്കുകയുമുണ്ടല്ലോ. ഇതുതന്നെ ഫലതുവാകുന്നത. അപ്രകാരമിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടി എല്ലാവർക്കും സുക്ഷ്മമായി അറിവാൻ കഴിയാതെ ഉള്ള രൂപത്തോടു കൂടിയവളായി സർവ്വാർക്കു കൃഷ്ടയായിരിക്കുന്ന ഒരു ശക്തിയാകുന്നു എന്ന ഉപനിഷത്തു കളാകുന്ന ദിവ്യശ്രീകൾ പാടുന്നു

ഹന- ദൈവാനാം ത്രിതയം ത്രയീഹുതജ്ജാം ശക്തിരൂപം ത്രിസ്വരാശ്വൈലോക്യം ത്രിപദീ ത്രിപുഷ്കരമൊത്രിബ്രഹ്മവണ്ണാസ്യ യഃ യൽകിഞ്ചിജ്ജഗതിത്രിധാനിയമതം വസുത്രിവർഗ്ഗാത്മകം തത്സർവ്വാത്രിപുരമതിനാമഭേദവത്ത്രൈവതിതൈത്തതഃ || *

രൂപം—ദൈവാനാം (അ-പു-ഷ-ബ) ത്രിതയം (അ-ന-പ്ര-എ) ത്രയീ(രം-സ്രീ-പ്ര-എ) ഹുതജ്ജാം (ജ-പു-ഷ ബ) ശക്തിരൂപം(അ-ന-പ്ര-എ) ത്രിസ്വരാഃ (അ-പു-പ്ര-ബ)ത്രൈലോക്യം(അ-ന-പ്ര-എ)ത്രിപദീ(രം-സ്രീ-പ്ര-എ)ത്രിപുഷ്കരം (അ-ന-പ്ര-എ)അമൊ(അ)ത്രിബ്രഹ്മ (ന-ന-പ്ര-എ)വണ്ണഃ (അ-പു-പ്ര-ബ)ത്രയഃ (സം-പു-പ്ര-ബ)യൽ(യജു-ന-പ്ര-എ)കിഞ്ചിൽ(അ) ജഗതി(ത-ന-സ-എ)ത്രിധാ(അ)നിയമിതം (അ-ന-പ്ര-എ) വസു(ഉ-ത-പ്ര-എ)ത്രിവർഗ്ഗാത്മകം(അ-ന-പ്ര-എ) തൽ (യജു-ന-ദി-എ) സർവ്വം (അ-ന-ദി-എ)ത്രിപുരാ-ഇതി (അ) നാമ (ന-ന-പ്ര-എ) ഭേദവതി(രം- സ്രീ-സം-പ്ര-എ) അനൈവതി (ലട്ട-പ-പ്ര-പ-എ) തൈ (യജു-ഷ-എ) തത്തതഃ (തസി-അ)

അ- ഫലഭേദവതി- ദൈവാനാം- ത്രിതയം ഹുതജ്ജാം-ത്രയീ-ശക്തിരൂപം-ത്രിസ്വരാഃ-ത്രൈലോക്യം-ത്രിപദീ ത്രിപുഷ്കരം-

അഥാ-ത്രിശ്വര-ത്രയ-വണ്ണം-ജഗതി-ത്രിധ-നിയമിതം-
ത്രിവക്ത്രാത്മക-കിഞ്ചിദ്വസ്തു-പൽ-സർവ്വം-തൽത്രി പുരാ-ഇതി-
തെന്നാ-തത്ത്വത-അന്തര-പരി-

അഥ-അല്ലാത്ത-ഭവതി-യായുള്ളൊരുവെ ദൈവന്മാരുടെ ത്രി-
തയവും ഹൃദഭക്തികളുടെ ത്രിയും ശക്തിതയവും ത്രിസ്വരങ്ങളും
ത്രൈലോക്യവും ത്രിപദിയും ത്രിപുഷ്പരവും ത്രിബ്രഹ്മവും മു-
ന്നുവണ്ണങ്ങളും ജഗത്തിങ്കൽ ഇപ്രകാരം മൂന്നായിട്ടു നിയമിത-
മായിട്ടു ത്രിവക്ത്രാത്മകമായിട്ടു ഇരിക്കുന്ന വൈഭവവസ്തുവും
യാതൊരു സർവ്വമായിരിക്കുന്ന അതിനെ ത്രിപുരാപ്പുണ്ണങ്ങളു-
ന്നിരുവടിയുടെ നാമം തത്ത്വം മൊതുവായിട്ടു അനുഗമിക്കുന്നു-

പരി-ഭവതി-ഐശ്വര്യം-പിതൃണയം-ത്രിതയ-മൂന്ന-
ഹൃദഭക്തികൾ-അഗതികൾ-ത്രയീ-മൂന്ന-ശക്തിതയ-ശക്തിക-
ളുടെ-ത്രയം-ത്രിസ്വരങ്ങൾ-ഉത്തമ-അന്തര-പരി-ത്രൈ-
ലോക്യം-മൂന്നുലോകങ്ങളുടെ-സമുഹം-ത്രിപദി-മൂന്നുപദങ്ങളു-
ടെ-സമുഹം-ത്രിപുഷ്പം-മൂന്നുപുഷ്പങ്ങളുടെ-സമുഹം-പുഷ്പ-
രങ്ങൾ-ഉപവി-തത്ത്വം- (പുണ്യലോകം) ത്രിബ്രഹ്മ-മൂന്നുബ്രഹ്മ-
ങ്ങളുടെ-സമുഹം-വണ്ണങ്ങൾ-അഞ്ചരങ്ങൾ- (അല്ലാത്ത) തത്ത്വ-
തികൾ-ജഗത്ത്വം-ലോകം-നിയമിതം-നിയമിക്കപ്പെട്ട-ത്ര-വക്ത്ര-
ത്മകം-ത്രിവക്ത്രായിരിക്കുന്ന ആത്മാവൊടു കൂടിയത-ത്ര-വക്ത്രം-
മൂന്നുകൊണ്ടു വളർത്തപ്പെടുന്നു-മൂന്നു-സംഗാപസ്യ-മൂന്നു-
ങ്ങൾ-വളിക്ക-വിഭജി-മ-വസ്തു-പാതം-സർവ്വം-കൊട്ടാഴിയ-
തെ ഉള്ളത-അത-ദൈവത്വം-നാമം-പരം-തത്ത്വം-തത്ത്വ-
വത്ത്വം-അനുഗമിക്ക-പരക-

സാ-ഐശ്വര്യം, വീര്യം, യശസ്സ്, ശ്രീ. ജ്ഞാനം, വൈരാ-
ഗ്യം, അനുഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു പലമന-പലമന-ഭവതി-
പദത്തിന്നു മൊപദകപ്പെട്ടു അനുഭവങ്ങളൊടു കൂടിയവർ ഐ-
ന്നത്ത്വംകൊണ്ടു സർവ്വപാപപ്രത്യാപനം അതിനാൽ ധ്വനിപ്പിക്ക-
പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ദൈവന്മാരുടെ ത്രിതയമെന്നതുകൊണ്ടു ബ്രഹ്മവി-
ഷ്ണുഭഗവാൻ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്ന ഹൃദഭക്തി-മൂന്നു എന്നതുകൊണ്ടു
ഗാർവ്വതാത്മ്യവനിയമിക്കുന്നതിനാൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു. ശ-
ക്തിതയമെന്നതുകൊണ്ടു ഇപ്പോഴത്തെ ത്രിയാശക്തികളെ ഗ്രഹി-
പ്പിക്കുന്നു. ത്രിസ്വരങ്ങൾ ഉത്തമ-അന്തര-പരി-പ്രകാരം
എന്നു മുഖപരകപ്പെട്ടു. ത്രൈലോക്യമെന്നതുകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗ-
ഭൂമിപാതാലങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു. ത്രിപദി എന്നതുകൊണ്ടു
മൂന്നുപദങ്ങളാകുന്ന സ്വരൂപത്തൊടു കൂടിയതായ ഗായത്രിയെ

ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. പുഷ്പരശ്മിത്തികലെ പുഷ്പ എന്ന രശ്മിത്തിന്നു പുഷ്പി എന്നർത്ഥമാകുന്നു— അതൊരുവായിട്ടു പുഷ്പികര മെന്നർത്ഥമായി പുഷ്പരമെന്ന പൂണ്ടുലിന്നു പെരുണ്ടു. ആയത ഇടത്തും വലത്തും നെരെയും ഇങ്ങിനെ മൂന്നുവിധമാകുന്നു. ഒന്നിനെത്തന്നെ അവസ്ഥാഭേദംകൊണ്ടു മൂന്നാക്കികല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ത്രിബ്രഹ്മ എന്നതുകൊണ്ടു ഭൂമി, യജുസ്സു, സാമം, ഓം മൂന്നു വെദങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ത്രയം-വണ്ണം എന്നതുകൊണ്ടു സ്വരങ്ങളെയും വൃണുനങ്ങളെയും ഉദയാന്തകങ്ങളായിരിക്കുന്ന അനുസ്വാരിസ്വരങ്ങളെയും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു— വിപ്രക്ഷത്രിയവൈശ്വന്താര എന്നും പക്ഷാന്തരം ഉണ്ടു. ജഗതി-ത്രിധാനിയമിതം എന്നതുകൊണ്ടു ധർമ്മാർത്ഥകാർഷ്വര ജാഗൽസ്വപ്നസൃഷ്ടിപുനർ ഇത്യാദികളെഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ത്രിവർഗ്ഗാത്മകം എന്നതുകൊണ്ടു സാത്വികരാജസതാമസഭേദമെന്ന മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന സകലത്തെയും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു തത്ത്വപാത്ര്യ പത്ത്പദങ്ങളെടുത്തെ തൽപദംകൊണ്ടു മുൻപറകപ്പെട്ട ദൈവത്രയാദിയെ ഗ്രഹിക്കുകൊണ്ടതാകയാൽ ത്രിപുരാ ഇതിനാമെന്നതിന്നു ത്രിപുരാ എന്നുള്ള നാമത്തിന്റെ അവയവമായ പുരശബ്ദമെന്ന നിഷ്പഷ്ടമാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ പൂർവ്വന്മാരുടെപക്ഷം. ആധുനികന്മാർ ലക്ഷണാപ്തേശ്വരത്തെ ആദിരാമിച്ച് തൽ സർവ്വം എന്നപദങ്ങൾ പ്രഥമാന്തങ്ങളാകുന്നു എന്നും നാമ എന്നതദിതീയാന്തമാകുന്നു എന്നും കല്പിച്ച സർവ്വമായ അത ത്രിപുരാ എന്നുള്ള നിന്തിരുവടിയുടെ നാമത്തെ തത്ത്വപം ഹേതുവായിട്ടു അനുഗമിക്കുന്നു എന്നൊരു വിശേഷത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നു. അനുഗമികം=സംബന്ധിച്ചിരിക്കു. ത്രിപുരാപദാവയവമായപുരശബ്ദത്തിന്നു വാചകതയും തൽപദാർത്ഥത്തിന്നു വാച്യത്വവും ഇതു തമ്മിലുള്ള സംബന്ധമാകുന്നു. തത്ത്വമെന്നതിന്നു നാമാഭേദം ഹേതുവായിട്ടു എന്നർത്ഥമാകുന്നു. ത്രിപുരാ എന്നുള്ള നാമത്തിങ്കലെ ത്രിപദവാച്യമായ സംഖ്യാവിശേഷവും പുരപദവാച്യമായ സമന്വയസ്ഥാനത്വവും ദൈവത്രയാദികളിൽ ഉണ്ടാകയാൽ നാമാഭേദം സുലഭമാകുന്നു എന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയുംവേണം.

ഔകാർത്ഥസംക്ഷേപം—അല്ലയോ ഭഗവതിയായുള്ളൊവെ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുരുന്മാരാകുന്ന മൂന്നുവൈന്മാരും ഗാർഹപത്യാദിമുന്ന അഗ്നികളും ഇച്ഛാദിമൂന്നുശക്തികളും ഉദാത്താദി മൂന്നുസ്വരങ്ങളും സ്വർഗ്വാദി മൂന്നുലോകങ്ങളും ഗായത്രിയുടെ മൂന്നു പാദങ്ങളും മൂന്നുപ്രകാരമിരിക്കുന്ന പൂണ്ടുലും ജഗാദി മൂന്നുവെദങ്ങളും വി

പ്രാദി മൂന്നുജാതികളും ധർമ്മാദിമൂന്നുപുരുഷാർത്ഥങ്ങളും സാത്വികരാജസതാമസങ്ങളായ സകല വസ്തുക്കളും നിന്നിരവദിയുടെ വാസസ്ഥാനങ്ങളാകുന്നു.

൧൭ ലക്ഷ്മീരാജ - ലെജയാംരണമുഖൈക്ഷമംകരീമദ്ധാനി ക്രവ്യാദദിപസപ്താജിശബരീകാന്താരദഗ്ഗഗിരൈ ഭൂതപ്രൈതപിശാചജംഭകഭയേന്ധൂതപാചമാരൈരവീം വ്യാമൊമൈത്രിപ്തംതരന്തിവിപദസ്പാരാഞ്ചതായപവെ ।

രൂപം - ലക്ഷ്മീം(രം-സ്മീ-ദി-എ)രാജകല(അ-ന-സ-എ) ജയാം (അ-സ്മീ-ദി-എ)രണമുഖ(അ-ന സ-എ)ക്ഷമംകരീം (രം-സ്മീ-ദി-എ) അദ്ധാനി (ന-പ-സ-എ)ക്രവ്യാദദിപസപ്താജി (ജ-പ-സ-എ)ശബരീം(രം-സ്മീ-ദി-എ) കാന്താരദഗ്ഗ (അ-പ-സ-എ) ഗിരൈ (ഇ-പ-സ-എ)ഭൂതപ്രൈതപിശാചജംഭകഭയേ (അ--ന-സ-എ)ന്ധൂതപാ (അപ-അ) മമാരൈരവീം (രം-സ്മീ-ദി-എ) വ്യാമൊമൈ (അ-പ-സ-എ) ത്രിപുരാം(അ-സ്മീ-ദി-എ),തരന്തി(ലട്ട-പ-പ്ര-പ-ഞ്ച) വിപദഃ (ദ-സ്മീ-ദി-ഞ്ച) താരാം(അ-സ്മീ-ദി-എ)വ (അ) തൊയപ്പവെ (അ-പ-സ-എ).

അ-രാജകല-ലക്ഷ്മീം-രണമുഖ-ജയാം-ക്രവ്യാദദിപസപ്താജി-അദ്ധാനി-ക്ഷമംകരീം-കാന്താരദഗ്ഗ-ഗിരൈ-ശബരീം-ഭൂതപ്രൈതപിശാചജംഭകഭയേ-മമാരൈരവീം- വ്യാമൊമൈ- ത്രിപുരാം-തൊയപ്പവെ-താരാം-വ-ന്ധൂതപാ-ജനാ-വിപദ-തരന്തി--

അനപ- രാജകലത്തിങ്കൽ ലക്ഷ്മിയെയും രണമുഖത്തിങ്കൽ ജയയെയും ക്രവ്യാദദിപസപ്താജിക്കായിരിക്കുന്ന അദ്ധാവിംകൽ ക്ഷമംകരിയെയും കാന്താരദഗ്ഗമായിരിക്കുന്ന ഗിരിയിങ്കൽ ശബരിയെയും ഭൂതപ്രൈതപിശാചജംഭകഭയേത്തിങ്കൽ മമാരൈരവിയെയും വ്യാമൊമൈത്തിങ്കൽ ത്രിപുരയെയും തൊയപ്പവത്തിങ്കൽ താരയെയും സ്തുരിച്ചിട്ട ജനങ്ങൾ വിപതുകൾക്കുതരിക്കുന്നു.

പരി-രാജകലം=രാജസമൃദ്ധം. ലക്ഷ്മീ=ലക്ഷ്മിയാകുന്നദൈവി. (ഇപ്രകാരം തന്നെ ജയാദിപദാർത്ഥവുമെന്ന അറിഞ്ഞുകൊൾകയുംവേണം) രണമുഖം=രണത്തിന്റെ മുഖം രണ.=യുദ്ധം-മുഖം=അതരംഭം- ക്രവ്യാദദിപസപ്താജി=ക്രവ്യാദദിപസപ്തങ്ങളെ ഭജിക്കുന്നത ക്രവ്യാദദിപസപ്തങ്ങൾ=ക്രവ്യാദമുഖം ദിപങ്ങളും സപ്തങ്ങളും. ക്രവ്യാദജം=വ്യാഗ്രജം. ദിപങ്ങൾ=ഗൗരവങ്ങൾ. ഭജിക്കും=ആശ്രയിക്കും. അദ്ധാപരമാർഗ്ഗം- കാന്താരദ

ഗ്ളം=കാന്താരം=മരുഭൂമിയായിട്ട ദ്വ്ഗ്ളം=കാന്താരം=നടന്നു കൂടാത്തവ
 മി. ദ്വ്ഗ്ളം=ഗമിക്കപ്പെട്ടവൻ കഴിവാത്തത. ഗമിക്കുക=കരകളെ നി
 രം=പവ്വതം. ഭൂതപ്രതിപാദനം=ഭൂതപ്രതിപാദനം. ഭൂതപ്രതിപാദനം
 ജംഭുകന്മാരിൽനിന്നുള്ള ഭയം. ഭൂതപ്രതിപാദനം=ഭൂതപ്രതിപാദനം
 തങ്ങളും പ്രേതങ്ങളും പിശാചന്മാരും ജംഭുകന്മാരും. ജംഭുകന്മാർ=
 രാക്ഷസർ. വ്യാജമാമം=ബുദ്ധിമുട്ടം. തൊയപ്പവം=തൊയത്തുക
 പെപ്പണം. തൊയം=ജലം. സ്വപ്നം=മജ്ജനം. സ്മരിക്കു=വിചാരി
 ക്ക. വിപത്തുകൾ=ആപത്തുകൾ. തദ്യം=കുടമ.

സം-ലക്ഷ്മിദിശസ്തോത്രം തമ്മിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും അർത്ഥമുണ്ടാകരുത്. അതുപോലെ തന്നെ ലക്ഷ്മി എന്ന നാമത്തെക്കുറിച്ചു നിന്തിരുവടിയെ ലക്ഷ്മീനാമംകൊണ്ടു സ്മരിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മി
 ന് വസിക്കുന്ന മനസ്സാൽ ആപത്തുകളെ കടക്കുന്നു എന്നു പ്ര
 കാശം എല്ലാ വാക്യങ്ങൾക്കും ഗ്രാമീണന്മാർക്കും വെണം-

ഏകാക്ഷരം=ഏകാക്ഷരം—രാജാക്കന്മാരെ സെവിച്ച അവരു
 ടെ സമീപത്തിൽ വസിക്കുന്നവർ ലക്ഷ്മിയാകുന്ന നിന്തിരു
 വടിയെ ലക്ഷ്മീനാമംകൊണ്ടും വ്യാജമാമംകൊണ്ടും മാത്രത്തി
 കൽ കൈമറക്കുകയാകുന്ന നിന്തിരുവടിയെ കൈമറക്കുന്നതിനാലും
 കൊണ്ടും നടന്നുകൂടാത്ത വഴിയെഴുതുന്നതിനാലും ആരോർമ്മിച്ചാൽ
 കഴിയാത്തതായ പവ്വതത്തിൽ ആരോർമ്മിക്കുന്നതിനാലും അ
 വിടെ ശബരിയാകുന്ന നിന്തിരുവടിയെ ശബരിനാമംകൊണ്ടും
 ഭൂതദികളിൽ നിന്നുള്ള ഭയത്തിൽ മറ്റൊരാളെപ്പോലെയോകുന്ന
 നിന്തിരുവടിയെ മറ്റൊരാളെപ്പോലെയോകുന്നതിനാലും ബുദ്ധിമുട്ടത്തിൽ
 ത്രിപുരയാകുന്ന നിന്തിരുവടിയെ ത്രിപുര നാമംകൊണ്ടും ജല
 ത്തിൽ തൊന്നി മറിഞ്ഞ മുട്ടുവാനടുത്താൽ ആ സമയം താ
 യാകുന്ന നിന്തിരുവടിയെ താരാതാമംകൊണ്ടും വിഭക്തിയാക്കി
 സ്മരിച്ചിട്ടു ജനങ്ങൾ ആപത്തുകളെ കടക്കുന്നു.

മദ്ധ്യം മായാകണ്ഡലീവിക്രിയാധുനികാലീകലാമാലിനീ
 മാതംഗീവിജയാജ്ഞാഭവതീദേവീപിശാചാഭവീശക്തിശ്ച
 വല്ലഭാത്രിനയനാവാഗാദിനീദൈവീശ്രീകോശിത്രിപുരാപുരാ
 വരമഹിമാതാകമാരിത്യസി||

രൂപം—മാതാ(ആ-സ്മി-പ്ര-എ)കണ്ഡലീ(വി-രം-സ്മി-പ്ര-
 എ)കൃയാ(ആ-സ്മി-പ്ര-എ)ധുനീ-കാലീ(രം-സ്മി-പ്ര-
 എ)കലാ(ആ-സ്മി-പ്ര-എ)മാലിനീ-മാതംഗീ(രം-സ്മി-പ്ര-
 എ)വിജയാ-ജ്ഞാ(ആ-സ്മി-പ്ര-എ)ഭവതീ-ദൈവീ(രം-
 സ്മി-പ്ര-എ)ശിവീ(ആ-സ്മി-പ്ര-എ)ശാഭവീ(രം-സ്മി-
 പ്ര-എ)

പ്ര-എ) കന്നി (ഇ-സ്മി-പ്ര-എ) ശങ്കരവല്ലഭ-തിരുനന്ദ
(ന-സ്മി-പ്ര-എ) പാശാലി പീ-ഭൈരവി-ഹിംകാരി (രം-
സ്മി പ്ര-എ) (തിപുരാ (ന- സ്മി-പ്ര-എ) പരാവരമഞ്ചി (രം-
സ്മി-പ്ര-എ) ശാതാ (ദ-സ്മി- പ്ര-എ) കമാരി (രം-സ്മി-പ്ര-
എ) ഇതി (ന) അംഗി (പട്ട-പ-മ-പ്ര-എ)

അ - തപാ-ധായ-കണ്ഠലിനി-ക്രിന്ദാ-മധുരതി-കുളി-
കലാ-മാലിനി മാതംഗി-നിളയാ-ജയാ-ദേവരീ-ദേവി-ശി
വാ-ശാജവി-ശാങ്ഖ-ഃ-ശംകരവല്ലഭാ-ത്രിനയനാ-വാഗ്ദാരി
നി-ഭൈരവി-പ്രീ-കാശി-ത്രിപുര-പരമാമയീ-മാന്ദാ-ക
മാരി-ഇതി-അസി-

അന്ധ-നിന്തിരുവടി മാതാ കണ്ഡലിനീ' ക്രിയ, മധുര
തീ, കാളീ, കലാ, മാലിനീ, മാതംഗീ, വിജയാ, ജയം ഭഗവതീ,
ദ്രവീ, ശിവാ, ശംഭവീ, ശക്തി, ശംഭരപ്പട്ടഭാ, ത്രിനയനം,
വാനാഭിനീ, ഛൈരവീ, ഹ്രിംകാരി, ത്രിപുര, പരാവരമതീ, ജാ
താവ, കമാരി എന്നിപ്രകാരം പ്രസിദ്ധമായി ഭവിക്കുന്നു.

പരി-മാതാ=ശ്രീകാരം-കണ്യലിനീ=ഐകാരം-കൃയാ=ക്രീം
കാരം- മധുരീ=കാതുക- (അമ്പത്തൊന്ന് മൂലാക്ഷരങ്ങൾ
എന്നതാൽപര്യം) കാളീ=കാളീപിന്നപെരാട്ടുകിയവൾ-(കു
ലാ പിന്ന തുടങ്ങി ശാരംഭം; പിന്നുള്ളതവരെ രംഗായത്തെ അ
നുസരിച്ച പരിഭാഷയായ ഉപരിമൂലകാരംകയും വെണം) ശ
ക്തി=ബാലാബീജങ്ങളിൽപ്പെട്ടതായതും. അകരയല്ലടാ-നൂറുകുറി.
ത്രിയനാ=കാമബീജം-വാഗ്ദാദിനി=വാഗീശാദി-ദൈവീ-
പഞ്ചമുടവിദ്യാ. ശ്രീംകാശീ=ഭുവനേശ്വരിസ്തം. ത്രിപുര=ശ്രീ
സെതോത്സവിദ്യാ. പരാദാശയീ=ശിവശക്തിവിദ്യാ. മതാവ-
ദാദശാലവിദ്യാ-കുമാരീ=ബാലാ-

സാ-മാധാദികളായ നാലുശബ്ദങ്ങൾ ലക്ഷണകൊണ്ടു മാ
യാദി ശബ്ദങ്ങളുടെ ബീജങ്ങളെ പറയുന്നതുകൊണ്ടു-കാല്പാ
ദികളായ പത്തു ശബ്ദങ്ങൾ നാമസംഗ്രഹങ്ങൾ ആകുന്നു. ശബ്ദാദി
കളായ പത്തുശബ്ദങ്ങൾ മെൽപ്രകാരം ഭേദമായി ദൈവതകളുടെ
ബീജമെന്നുപറയേ പറ്റുന്നതുകൊണ്ടു- മായാബീജമെന്ന
ത ഹിം എന്നുള്ളതാകുന്നു. കണ്ഡലിന ബീജം ബാലാബീജങ്ങ
ളിൽ ഒന്നാകത്താകുന്നു. ഇതിന്നുമുമ്പു യാദൃച്ഛികമെന്ന സം
ജ്ഞയെ കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു. ക്രിയാബീജം ബാലാബീജങ്ങളിൽ
മേന്മയാകത്താകുന്നു. സമുദരീഭാഗത്തു കാണുന്ന മെൽപറകളെപ്പോ
തുക്കൊണ്ടു ശുദ്ധലിപി, വിഷലിപി, വിസർഗ്ഗലിപി ഇങ്ങിനെ

മൂന്നുപ്രകാരമുള്ള ലിപികളെ ഗ്രഹിക്കുകയും വെണം. ശക്തി
 ബീജം ബാലാബീജങ്ങളിൽ ഒട്ടകത്തന്താകുന്നു. തദ്ദശക്തി
 എന്നത ഹകാരസകാരരേഫസമ്മിതമായ ഇരും എന്നതാകുന്നു.
 ത്രിതയനാം=കാമബീജമെന്നത ബാലാബീജങ്ങളിൽ രണ്ടാമത്ത
 താകുന്നു. വാഗ്വാദിനി=വാഗീശ്വരീ എന്നത ശബ്ദാനാജന
 നീതാമെന്ന ജ്ഞാകത്തികൾ സൂചിക്കപ്പെട്ട വാഗ്വാദിനീമന്ത്ര
 മാകുന്നു. ആയത ഉപദേശം കൂടാതെ ഗ്രഹിക്കത്തക്കതായ വിധ
 ബിലാകരുത എന്ന ആഗമമുണ്ടാകയാൽ മെൽപറകപ്പെട്ട ജ്ഞാ
 കത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ മന്ത്രസൂചനയെക്കുറിച്ചു ഒന്നും
 പ്രസംഗിക്കപ്പെട്ടില്ല. ഇവിടെയും അതിനെ വ്യക്തമാക്കുന്നി
 ല്ല. ആഗമം-ശുദ്ധയാദിജനൈശ്വൈശ്വര്യമൊരവമുവാദിമം ।
 വാഗ്വാദിനാമഹാമന്ത്രമനുബന്ധമാമാപ്തം ॥ ഗ്രാമയെ
 ക്ലിപ്തമെകാഞ്ഞെവാചൈവാതിരഹസ്യയാ । അന്യമാഗ്രാഹയ
 മൊഹാദല്ലായുസ്സു പ്രാജ്ഞഡാപിച ॥ എന്നശൈവാഗമരഹസ്യ
 താകുന്നു പഞ്ചകൂടകവിദ്യാ എന്നത-ഹ് സ് ര് ക്ലീം എന്നാകുന്നു
 മൂവനെശ്വരീബീജം. ഹ്രീം എന്നാകുന്നു. ശ്രീസൗഭാഗ്യവിദ്യ
 യുടെ സ്വരൂപം റും ജ്ഞാകത്താൽ തന്നെ സൂചിക്കപ്പെട്ടിരി
 കുന്നു. ഇവിടെ മായ എന്നപദത്തിന്ന ഹ്രീംകാരമെന്നർത്ഥം
 കയാൽ ഹ്രീംകാരി എന്നപുനരുകിക്കൊണ്ടുംക്രിയാ എന്നുള്ളപദ
 ത്തിന്ന കാമബീജമെന്നർത്ഥമുള്ളപ്പോൾത്രിയനാ എന്നതുകൊ
 ണ്ടു അതിനെത്തന്നെപറക്കുകൊണ്ടും വേറെ ഒരുഫലമില്ലായ്കയാ
 ല്ല. ആയത സൗഭാഗ്യവിദ്യയെ സൂചിക്കേണ്ടതിനായിക്കൊണ്ടു
 കുന്നു എന്ന പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു, ഹാകാര
 സകാരസമ്മിതമായബീജത്തെ രണ്ടുപ്രാവശ്യം ഉച്ചരിച്ചു മെൽ
 പ്രകാരമിരിക്കുന്ന കാമബീജത്തെ മെൽപ്രകാരം ഉച്ചരിച്ചാൽ
 ആയതസൗഭാഗ്യവിദ്യയാകുന്നു. ഹാകാരസകാരങ്ങളെ പരായ
 മമഗീ എന്നതുമാകുന്നു. ഗ്രഹിക്കുകയുംവെണം. ശിവശക്തിവി
 ദ്യാ എന്നതഹ് സ്തേ എന്നാകുന്നു ദ്വാദശാൽവിദ്യാ എന്നതഹ്
 കാരസകാരരഹിതം കാരലകാരലകാരങ്ങളോടുകൂടിയബാലയാ
 കുന്നു ഹേം. ക്ലീം-സൗഃ ഇതിന്ന പെര ബാലാ എന്നാകുന്നു. മാ
 യഭിബീജങ്ങളും ലിപിയും കാളാദിനാമങ്ങളും ശക്തിബീജാദി
 പട്ടംകൂടമെന്ന വെക്കപ്പെട്ടാൽ വളരെ മന്ത്രങ്ങളായി ഭവിക്കുക
 യ്ക്കുമെ'യ്ക്കും ഹ്രീംഅകാളീ സൗഃ ഇതെന്നാമത്തെ മന്ത്രമാകുന്നു
 ഇപ്രകാരം ശുദ്ധമാത്രകാളാക്ഷരയോഗത്തിൽ ഹ്രീംക്ഷകാളീ
 സൗഃ എന്ന അവസാനമായി അവതരണമെന്ന മന്ത്രങ്ങൾ ഉ

ഞാകും വിദ്യാനുകൂലമായ ചെത്താലും വിസ്തൃതമാകുകയായ ചെ
 ത്താലും വെറൊരങ്ങുവകയായിട്ട അമ്പത്തെരണ്ടിന ഉണ്ടാകും
 വിദ്യാവിസ്തൃതായാത്തതായിട്ടും ചെക്കാമെന്നും ഒരുപക്ഷമുണ്ടാ
 കയാൽ അപ്പൊഴും അമ്പത്തെരണ്ടാമത്തേതും വെറൊ ഉണ്ടാകും.
 ആ പക്ഷത്തെ ഗ്രഹിക്കുംപൊൾ മധ്യമനീശബ്ദം ചതുർവിധവിവി
 മ്യ പരയുന്നതാകുന്നു എന്ന ധരിച്ചുകൊൾകയും വേണം ലി
 പ്താശ്രിവിധായൊജ്യായുജ്യന്തെന്തെന്തെന്തുവിധാഃ | യഥാകാ
 മന്തുസംഗ്രാഹ്യംമരയൈവാഭയമീരിതി എന്നതു ഗമമുണ്ടു. എ
 ന്നാൽ ആകെ ൨൦൪. രംസംഖ്യ വാഭവബീജത്തിന്റെയും കാ
 മബീജത്തിന്റെയും യോഗത്തിങ്കൽ പ്രത്യേകമുണ്ടാകുന്നതാക
 കൊണ്ടു ആകെ ൩൧൨ ഇങ്ങിനെ പത്തനാമങ്ങളുടെ യോഗ
 ത്തിങ്കലും വരുന്നതാകുകൊണ്ടു ആകെ ൩൧൨൦. രംസംഖ്യ ശ
 ക്യാദികളായ പത്തിന്റെ യോഗത്തിങ്കലുമുണ്ടാകുകൊണ്ടു ആ
 കെ സംഖ്യാ ൩൧൨൦൦, കാളീനാമയോഗത്തിങ്കൽ ചതുർവിധ
 ലിപികളുടെയും മായാസ്ഥാനത്തിങ്കൽ വാഭവകാമരാജങ്ങളുടെയും
 ശക്തിസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ശങ്കരവല്ലഭാദികളുടെയും യോഗം ഫല
 തുവായിട്ട വരുന്ന മന്ത്രസംഖ്യ ആറായിരത്തൊരുനൂറ്റിരുപതി
 ൽ കാളീനാമം ഉള്ളപ്പൊൾതന്നെ കലാനാമത്തെ ചെത്താലും
 വിരോധമില്ല. അതൊരുവായിട്ടുമ്പി അകാളികലാസംഘം ഇ
 ങ്ങിനെ ആദിയായിവരുന്ന സംഖ്യാ ൩൧൨൦. രം സംഖ്യാ
 മെഴുംപ്രകാരം മാലിന്യാദി യോഗത്തിങ്കലുമുണ്ടാകയാൽ ആ
 കെ ൫൫൦൦൦. രം സംഖ്യയൊട്ടുള്ളിന്റെ മുൻപറഞ്ഞ സംഖ്യ
 ആറായിരത്തൊരുനൂറ്റിരുപതി ചെത്താലും അറുപത്തൊരായിര
 ത്തൊരുനൂറ്റ സംഖ്യഉണ്ടാകും. അറുപത്തൊരായിരത്തൊരുനൂറ്റ
 മുൻ പറപ്പെട്ട പ്രകാരം ഉള്ളതൊട്ടുള്ളി രണ്ടാമത കാണിക്ക
 ്പ്പെട്ടപ്രകാരം അമ്പത്തയ്യായിരത്തൊഴിഞ്ഞ ചെത്താൽ ആകെ
 ൧൧൩൩൦൦. ഇങ്ങിനെലക്ഷ്മീമോജകിലെപ്പിന്നുള്ള ഞാകത്തിങ്ക
 ൽപറപ്പെട്ടപക്ഷം പ്രാദിനാമയൊജനകൊണ്ടുംമന്ത്രങ്ങൾസിദ്ധി
 ക്കും. ലക്ഷ്മീനാമത്തിങ്കൽപിം. അലക്ഷ്മീ-സംഘം ഇത്യാദിമുൻപ
 റപ്പെട്ട പ്രകാരം ൩൧൨൦. രം സംഖ്യ ജയാദികളായിരിക്കു
 ന്ന അറനാമങ്ങളിലുമുണ്ടാകയാൽ ആകെ സംഖ്യാ ൪൨,൮൪൦.
 ലക്ഷ്മീനാമം ഉള്ളപ്പൊൾ തന്നെ ജയാനാമവും ജയാനാമം ഉ
 ള്ളപ്പൊൾതന്നെ കൈമംകരീനാമവും ഇത്യാദികളുമെന്ന വരുന്ന
 സംഖ്യാ ൩൩൩,൪൨൦. മുൻ പറപ്പെട്ട നാല്പത്തിരായിരത്ത
 ഞാനാല്പത്തൊട്ട ചെത്താൽ ആകെ ൭൯,൪൩൦. ഇതു മുൻ കാ

നിന്ന പരഞ്ഞായിരിക്കുന്ന അതുകൾക്കായിക്കൊണ്ടുനമസ്കാരം.

പരി—ദൈവപത്നി=ദൈവന്റെപത്നി. ദൈവൻ=സദാശിവൻ. പത്നി=ഭാര്യ. ആരം പല്ലവിതങ്ങൾ=ആരംകൾ കൊണ്ടു പല്ലവിതങ്ങൾ. ആരംകൾ=ആകാരവും രംകാരവും. പല്ലവിതങ്ങൾ=സഞ്ചാരങ്ങളായിരിക്കുന്ന പല്ലവങ്ങളോടുകൂടിയവ. സഞ്ചാരങ്ങൾ=ഉണ്ടായവ. പല്ലവങ്ങൾ=തളിരുകൾ. സ്വരാദികൾ=സ്വരങ്ങളാകുന്ന ആദികളോടുകൂടിയവ. സ്വരങ്ങൾ=അകാരാദിപതിനാറക്ഷരങ്ങൾ. ക്ഷാന്തഗതങ്ങൾ=ക്ഷാന്തത്തെ ഗതങ്ങൾ. ക്ഷാന്തം=ക്ഷയിനുള്ള അന്തം. അന്തം=അവസാനക്ഷരം. ഗതങ്ങൾ=പ്രാപ്തങ്ങൾ. കാദ്യങ്ങൾ=കകാരാദികൾ. ദ്വിചിക്രമം=രണ്ടുകൂട്ടിൽഉള്ളദ്വിചിക്രമം. രണ്ടുകൾ=രണ്ടുഭാഗങ്ങൾ. ദ്വിചിക്രമം=രണ്ടുകൂട്ടെത്രം. രണ്ടുകൾ=രണ്ടക്ഷരങ്ങൾ. ക്രമം=പ്രവേശം-പരസ്പരയുതങ്ങൾ=അന്യോന്യം ചെന്ന്വ (നന്നാലക്ഷരങ്ങളായി ചെന്ന്വ എന്നതാൽപര്യം.) സസ്വരങ്ങൾ=സ്വരങ്ങളോടുകൂടിയവ-സ്വരങ്ങൾ=അകാരാദി പതിനാറക്ഷരങ്ങൾ. ക്ഷാന്തങ്ങൾ=ക്ഷയിന്ന അന്തത്തോടു കൂടിയവ. അന്തം=അവസാനം. അതുകൾ=കാദികൾ. അക്ഷരങ്ങൾ=അ-കാ-രം ഇത്യാദികളിൽചെന്ന്വരിക്കുന്ന അകാരാദികൾ. അത്യന്തഗുഹ്യങ്ങൾ=ഏറ്റവുംഗുഹ്യങ്ങൾ. ഗുഹ്യങ്ങൾ=ഗോപ്യങ്ങൾ. നാമങ്ങൾ=നാമങ്ങൾ വിശദി സമസ്രങ്ങൾ=ഇരുപത സമസ്രങ്ങൾ. (ഇരുപതിനായിരമെന്നർത്ഥം.) പരങ്ങൾ=അധികംസംഖ്യയോടു കൂടിയവ-അതുകൾ=നാമങ്ങൾ.

സാ—ആരം പല്ലവിതങ്ങൾ എന്നതുകൊണ്ടു ആകാരവും രംകാരവുമാകുന്ന പല്ലവങ്ങളോടുകൂടിയവ എന്നു പറയപ്പെട്ട അർത്ഥത്താൽ അവസാനത്തിങ്കൽ ആകാരത്തോടും രംകാരത്തോടും ചെന്ന്വ എന്നുള്ള ഭാവം വ്യക്തമാക്കപ്പെടുന്നു രം ചെട്ട് ഏകകാലത്തിങ്കലാകുന്നു. സ്വരാദിഭിഃ എന്നതുകൊണ്ടു ആദിയിൽ അകാരാദ്യക്ഷരയോഗത്തെ പറഞ്ഞതി ക്രമയോഗാഭിപ്രായത്തോടു കൂടിയതാകുന്നു. രം രണ്ടുയോഗവും കകാരാദികളായതുകൾക്കു സിദ്ധിക്കാമെന്നുള്ളതാകുന്നു. എന്നാലും ഒരുയോഗം വ്യവധിതമായിട്ടും പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ കാദിവണ്ണങ്ങൾ ഒന്നിലെത്രചെട്ട്പ്പെടണമെന്ന സംശയമുണ്ടാകും. അതിന്റെ പരിഹാരത്തിനായിക്കൊണ്ടു ദ്വിചിക്രമാൽ പരസ്പരയുതങ്ങൾ എന്നതിന്റെ അപേക്ഷയല്ലാ ഇവിടെവെണ്ടിവരുന്നതും ആയതരം വിധത്തിലായാൽ ചെരുതയില്ല. പരസ്പരങ്ങൾ സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ല.

അത്ഥമേതുവായിട്ട ക്ഷാന്തഗതൈകാദ്യൈഃ എന്നുള്ളത സമാ
 യ്ഥത്തിൽ പ്രകാരമാകുന്നു. അതഥമേതുവായിട്ട അക്ഷരൈഃ എ
 ന്നപദത്തിന്ന അക്ഷരസമൂഹങ്ങൾ എന്ന നിഷ്പന്നമാകുന്നു. അ
 തുകഴിടെ ആപ്താവയവങ്ങൾ അകാരാദികളാകുന്നു. അന്ത്യാവയ
 വങ്ങൾ ആ-ഃ-ഓ എന്ന രണ്ടക്ഷരങ്ങളാകുന്നു. മദ്ധ്യാവയവങ്ങൾ
 കകാരാദികളാകുന്നു. ദ്വിദവിക്രമാൽ പരസ്പരയുക്തൈഃ എന്ന രണ്ട
 ക്ഷരവിശേഷണംകൊണ്ട പരസ്പരയോഗം പറകപ്പെട്ടത സ
 മൂഹത്തിൽ അന്തർഗതങ്ങൾക്കകന്നു വാസ്തവമായിട്ടുള്ളത. സ
 മൂഹത്തിന്ന ഔപചാരികമാകുന്നു. ആ വിശേഷണത്തിന്ന പൂ
 വ്യാത്തരഭാഗങ്ങളിൽ ഓം രണ്ടവണ്ണത്തിന്റെ പ്രവേശത്തെ
 അനുസരിച്ച അന്ത്യാപ്തംവെന്ന്വ എന്ന താൽപര്യമാകുന്നു.
 അതഥമേതുവായിട്ട മെൽപ്രകാരമുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ കൊണ്ട ഉ
 ണ്ടാകുന്ന നാമങ്ങൾ അ-കാ-ഓം-ഇത്യാദികളായി അഃ കാ ഓം
 ഇത്യന്തങ്ങളായിട്ട പതിനാറാകുന്നു. ഇത കകാരാദി മുപ്പത്തഞ്ചു
 അക്ഷരങ്ങളുടെയും യോഗത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നതാകകൊണ്ട ആ
 കൈസംഖ്യാ ഗുണം. സസപരങ്ങളായി ക്ഷാന്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന ക
 കാരാദികളൊടു കൂടിയതുകുളായും എന്നുള്ള വിശേഷണംകൊ
 ണ്ട മെൽപറകപ്പെട്ട അക്ഷരങ്ങൾക്കു കൈവലസപരയോഗ
 ത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു സപരയുക്തങ്ങളായിരിക്കുന്ന കകാരാദികളുടെ
 യോഗത്തെ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുതഥമേതുവായിട്ട മെൽപ്രകാ
 രമുള്ള അക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന നാമങ്ങൾ ക-കാ-ഓം ഇ
 ത്യാദികളാകുന്നു. ആകൈസംഖ്യാ ൧൩. ഓം സംഖ്യാവാദിയോഗ
 ത്തികൾമുണ്ടാകയാൽ ആകൈസംഖ്യാ ൩൩. ഓം സംഖ്യ കി-
 പാ-ഓം ഇത്യാദി ക്രമമേന മുപ്പത്തഞ്ചിന്നും സമാനമാകയാൽ
 ആകെ ൧൩,൩൦൦. ഇതിൽ മുൻ പറകപ്പെട്ട അഞ്ചുരൂപത
 വെന്ന്വാൽ ആകെ നാമസംഖ്യാ ൧൦൦,൧൩൦൦. ഇതിൽ ഇരുപതി
 നായിരം കഴിച്ച ഒരുനൂറ്റാറുപത അധികമുണ്ടാകകൊണ്ടാകുന്നു
 വിശദതിസഹസ്രൈഃ പരൈഃ എന്നുള്ള പരഗ്രഹണമെന്ന
 അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വേണം.

ശ്ലോകാർത്ഥസംക്ഷേപം—മെൽപ്രകാരമിരിക്കുന്ന തിന്തിരു
 വടിയുടെ ഏറ്റവും ഗൊപ്യങ്ങളായിരിക്കുന്ന നാമങ്ങൾക്കായി
 കൊണ്ട നമസ്കാരം എന്നാകുന്നു— നാമങ്ങൾക്കനമസ്കരിച്ചത
 പ്രാപ്തം കൂടാതെ തന്നെജപിച്ചാൽ ഫലസിദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കുന്ന
 തുകുളാകതിമത്തമായിട്ടുണ്ടായബഹുമാനംതഥമേതുവായിട്ടാകുന്നു

൨൦. ബോധവ്യാപ്തിപുണ്യബുദ്ധ്യസ്തുതിരിയക്തപാമന
സുൽഗതം ഭാരത്യാത്രിപുരേത്യനന്യമനസായത്ത്വാദ്യവുണ്ണ
ടം | ഏകദിത്രിപദക്രമേണകമിതസുൽപാദസംഖ്യാക്ഷരൈ
ജന്ത്രാലാരവിധിവിശേഷസഹിതസ്സൽസംപ്രദായാനിതി |

രൂപം—ബോധവ്യാ. (അ-സ്മി-പ്ര-ഏ) നിപുണം (ക്രി-
വി) ബുദ്ധ്യഃ (അ-പ-തൃ-ബ) സുതിഃ (ഇ-സ്മി-പ്ര-ഏ) ഇ
അ(ഇദം-സ്മി-പ്ര-ഏ) കൃതാ(ക്രപാ-അ) മന്ദ(സ-ന-ദി-
ഏ) തൽഗതം(അ-ന-ദി-ഏ) ഭാരത്യാ (ഓം-സ്മി-ഷ-ഏ) ത്രി
പുരാ(അ-സ്മി-പ്ര-ഏ) ഇതി(അ) അനന്യമനസഃ (സ-പ-ഷ-
ഏ) യത്ത്വ (അ) ആദ്യവുണ്ണ (അ-ന-സ-ഏ) സ്തടഃ(ക്രി-വി)
ഏകദിത്രിപദക്രമേണ (അ-പ-തൃ-ഏ) കമിതഃ(അ-പ-പ്ര-
ഏ) തൽപാദസംഖ്യാക്ഷരൈഃ (അ-ന-തൃ-ബ) മന്ത്രാലാര
വിധിഃ (ഇ-പ-പ്ര-ഏ) വിശേഷസഹിതഃ സൽസംപ്രദായാനി
തി (അ-പ-പ്ര-ഏ)

അ-മം-ഭൈരവപത്നി ത്രിപുരാ-ഇതി-പ്രസിദ്ധായഃ-ഭാ
രത്യാഃ-തവ-ഇ-യം-സുതിഃ-ബുദ്ധ്യഃ-മനഃ-തൽഗതം-കൃതാ-
നിപുണം-ബോധവ്യാ-അനന്യമനസഃ-യത്ര-ആദ്യവുണ്ണ-
ഏകദിത്രിപദക്രമേണ-തൽപാദസംഖ്യാക്ഷരൈഃ-വിശേഷ
സഹിതഃ-സൽസംപ്രദായാനിതി-മന്ത്രാലാരവിധിഃ-സ്തടം-
കമിതഃ-

അനാ— അല്ലയോഭൈരവപത്നീ ത്രിപുരാ എന്ന പ്രസി
ദ്ധയായി ഭാരതിയായിരിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ ഓം സുതി
ബുദ്ധന്മാരാൽ മനസ്സിനെ തൽഗതമാക്കിയെത്തിട്ട നിപുണ
മാകുവണ്ണം ബോധവ്യയായി ഭവിക്കുന്നു. അനന്യമനസ്സാ
യിരിക്കുന്നവന്ന യാതൊന്നിനിലെ ആദ്യവുണ്ണത്തിങ്കൽ ഏക
ദിത്രിപദക്രമേണതൽപാദസംഖ്യാക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ട വിശേഷ
സഹിതമായി സൽസംപ്രദായാനിതിയായിരിക്കുന്ന മന്ത്രാ
ലാരവിധി സ്തടമാകുവണ്ണം കമിതമായി.

പതി— ഭാരതീ=വാഗീശ്വരീ. സുതി=സ്മൃതം. ബുദ്ധന്മാ
ർ=വിദ്വാന്മാർ. തൽഗതം=അതിനെതമിച്ചത. അത=സുതി. ഗ
മിക്ക=പ്രാപിക്ക. നിപുണം=സമീചീനം (വഴിപൊലെ എന്ന
താൽപര്യം) ബോധവ്യാ=ബോധിക്കപ്പെട്ടവാൻ യോഗ്യാ.
ബോധിക്ക=അറിക. അനന്യമനസ്സ=അനന്യമനസ്സല്ലാത്തവൻ.
അനന്യമനസ്സ=അനന്യത്തിങ്കൽ മനസ്സോട കൂടിയവൻ. അന്യം=
മറ്റൊരുവസ്തു (അല്ലാഹികിൽ—അനന്യമനസ്സ=അനന്യമായി

രിക്കുന്ന മനസ്സോടു കൂടിയവൻ. അനന്തം=അത്യന്തോടു കൂടാത്തതുക. അന്തം=മരണമെന്ന. എന്നതന്നെഭവവാം. യാതൊന്നും=സൂതി. ആദ്യമുത്തം=പ്രഥമശ്ലോകം. എകദവിത്രിപദശ്രമം=എകദവിത്രിപദങ്ങളുടെ ക്രമം. എകദവിത്രിപദങ്ങൾ=എകദവിത്രിസംബന്ധികളായിരിക്കുന്ന പദങ്ങൾ. എകദവിത്രിസംബന്ധികൾ=ഒന്നു രണ്ടു മൂന്നു സംഖ്യകളുടെ സംബന്ധമുള്ളവ. (ഒന്നാമത്തെയും രണ്ടാമത്തെയും മൂന്നാമത്തെയുമായിരിക്കുന്നവ എന്നതാൽപര്യം.) പദങ്ങൾ=പാദങ്ങൾ. തൽപാദസംഖ്യാക്ഷരങ്ങൾ=തൽപാദസംഖ്യാസംബന്ധികളായിരിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങൾ. തൽപാദസംഖ്യാസംബന്ധികൾ=തൽപാദസംഖ്യകളുടെ സംബന്ധത്തോടുകൂടിയവ. തൽപാദസംഖ്യകൾ=തൽപാദങ്ങളുടെ സംഖ്യകൾ. തൽപാദങ്ങൾ=അതിന്റെ പാദങ്ങൾ. അത=പ്രഥമശ്ലോകം—(ഒന്നാമത്തെ പാദത്തിന്റെ അദ്വൈത അക്ഷരവും രണ്ടാമത്തെ പാദത്തിന്റെ ദ്വൈതത്തെ അക്ഷരവും മൂന്നാമത്തെ പാദത്തിന്റെ മൂന്നാമത്തെ അക്ഷരവും എന്നതാൽപര്യം.) വിശേഷസൂചിതം=വിശേഷങ്ങളോടു കൂടിയത. വിശേഷങ്ങൾ=ത്രിപുരാമന്ത്രവിശേഷങ്ങൾ. സത്സംപ്രദായാനിതം=സത്തായിരിക്കുന്ന സംപ്രദായത്തോടു കൂടിയത. സത്ത=നല്ലത. സംപ്രദായം=പാരമ്പര്യപ്രദേശം. മന്ത്രാധാരവിധി=മന്ത്രാധാരത്തിന്റെ വിധി. മന്ത്രാധാരം=മന്ത്രത്തിന്റെ ഉദ്ധാരം. ഉദ്ധാരം=ഗ്രഹണം. വിധി=വിധാനം. ഋടം=സ്തോത്രം. കഥിതം=കഥിക്കപ്പെട്ടത. കഥിക=പരക.

സാ—ഐ ദൈവപത്നി എന്നും തവ നന്ദനം പൂർവ്വശ്ലോകത്തിന്റെ അടുപ്പം കൊണ്ടു കിട്ടിയതാകുന്നു. ത്രിപുരാ ഇതി എന്ന ഇതിശബ്ദം പ്രസിദ്ധിദ്വാരകമായിരിക്കുവാൻ പ്രസിദ്ധായാ എന്നെത്തിരിക്കുന്നു. ഭാരത്യാ എന്നവിശേഷണം വാസുവാദിപ്രായേണ പറയപ്പെട്ടതാകുന്നു. സർവ്വത്തിനും ത്രിപുരാത്ത ഉണ്ടാകുകൊണ്ടു എന്തുനാമകൊണ്ടെങ്കിലും പറയുന്നതിന്നവിരോധമില്ലെന്ന സിദ്ധാന്തമാകുന്നു ദൈവപത്നി എന്നുള്ള പദത്തിങ്കലെ ദൈവപദംകൊണ്ടു പരമാത്മാവായിരിക്കുന്ന പരമേശ്വരനെ ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുകൊണ്ടു സർവ്വത്തിനും തദാത്മതക്കു വിരോധമില്ല. ഭാരത്യാ എന്നുള്ളവിശേഷണം സൂതിയുടെ സാരസ്വതത്വത്തെ പ്രധാനമായി കാണിച്ചാണായിരിക്കോണ്ടാകുന്നു. വാഗീശ്വരീ സൂതിയാകുകൊണ്ടു ബുദ്ധന്മാരായ് നിവൃത്തിമാകുവണ്ണം ബോധിപ്പിച്ചുവെന്ന് യോഗ്യത.

ജ്ഞാതീയനാലും അവാതടമനസ്സു അന്യഗതമായാൽ ആയത കഴികയില്ലല്ലോ. അതമൈതുവായിട്ട മനസ്സിനെ തൽഗതമാക്കി ചെയ്തിട്ട എന്നുതൂടെപറക്കപ്പെട്ടു. അതന്യമനസ്സായിട്ട തന്റെ സൂരിയെ പരിശീലിച്ചാൻ ഉടങ്ങുന്നവനെക്കുറിച്ചു ദയ മൈതുവായിട്ട തന്നാൽ ചെയ്തപ്പട്ട മന്ത്രാക്ഷരനിയെശങ്ങൾ അപ്രകാരമിരിക്കുന്നവന്നുമാത്രം ഫലമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നതിനെ അന്യമനസ്സു എന്നുതൂടെപറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മന്ത്രാക്ഷരവിധി: സ്തോത്രകർമ്മിത: എന്നത പ്രായികസ്തോത്രപാദിച്ചായ തെന്താട്ടുകൂടിയതാകുന്നു. അതമൈതുവായിട്ട പ്രഥമപാദത്തിന്റെ പ്രഥമക്ഷരമായ, ഐം എന്നും ദ്വിതീയപാദത്തിന്റെ ദ്വിതീയാക്ഷരമായിരിക്കുന്ന ഐം എന്നും തൃതീയപാദത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സൌ എന്നും ക്രമമെന്നപെത്താൽ ഐം ഐം സൌ എന്നല്ലാതെ വിസർഗ്ഗാന്തരം കിട്ടാത്തതാണു സ്തോത്രകർമ്മം എന്നു തൂടെപറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വിസർഗ്ഗാന്തരം ലഭിച്ചാൽ വഴിയുണ്ടാകുന്നില്ല. സൂത്രം എന്നുള്ളപദത്തിൽ ഉണ്ടെല്ലാ. ആയതിനെഗ്രഹിക്കാം വിസർഗ്ഗം സകാരകാരണമാകയാൽ പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്ന വിചാരിച്ചിട്ടത്രെ മനോഭാവത്തിനെക്കുറിച്ചു തന്നെ അറിഞ്ഞുകൊൾകയും ചെയ്താൽ വിശേഷമന്ത്രങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടാൽ വെറുപോയതെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കയാൽ വിശേഷസാധിത: എന്നതുകൊണ്ടു വിശേഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ആയത പ്രഥമശ്ലോകമുപാസനത്തിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു, സൽസംപ്രദായാനന്ദിത: എന്നത ആധുനികതാമയത്തെ തടുത്ത പ്രമാണസ്ഥാപനത്തിനായിക്കൊണ്ടാകുന്നു.

ശ്ലോകാർത്ഥസംക്ഷേപം— വിദ്വാന്മാരായ് ഓം സൂതി നല്ലവണ്ണം മനസ്സിനെ ഓം സൂതിയിലാക്കി ചെയ്തിട്ട വഴിപൊലെ അറികപ്പെട്ടവൻയോഗ്യയാകുന്നു. യാതൊരു ഓംസൂതിയിൽ ആദ്യശ്ലോകത്തിന്റെ ആദ്യദ്വിതീയ തൃതീയപാദങ്ങളിലെ ആദ്യദ്വിതീയ തൃതീയാക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ടു വിശേഷ മന്ത്രങ്ങളാക്കുകയെന്ന ബാലാമന്ത്ര ഗ്രഹണത്തിനായിക്കൊണ്ടു വെണ്ടുന്നസാധനത്തെ പ്രായേണ വ്യക്തമാക്കി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മന്ത്രഗ്രഹണത്തിന്നു വെണ്ടുന്നത മന്ത്രാപദേശമാകുന്നു ഉപദേശ രൂപമായ മന്ത്രഗ്രഹണ സാധനത്തെ മെൽപ്രകാരമുള്ള അക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രായേണ സ്പഷ്ടമാക്കി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നറിപ്പാക്കുക.

൨൧. സാവദ്യംനിവേദ്യമസ്മയദിവാകിംവാന്യചിന്തയാ.

നാനം സ്തോത്രമിദം പരിച്ഛേദിതമിതി തത്സ്മാസ്തി കേണിസ്യധി സ
ജ്ഞിന്ത്യാപി ലഘുതപമാത്മനി ദൃഢം സഞ്ജായമാനം ഫരാത്ത്വൽഭ
ക്ത്യാ മുഖരീകൃതൈരരചിതം യസ്താൻയഥാപി പ്രവം ||

ത്രപം-സാവദ്യം-നിരവദ്യം (അ-ന-പ്ര-എ) അസ്തു (ലൊ
ട്ട-പ-പ്ര-പ്ര-എ) യദിവാ-കിംവാ (അ) അനയാ (ഇദം-സ്മീ-
തു-എ) ചിന്തയാ (ഭര-സ്മീ-തു-എ) നാനം (അ) സ്തോത്രം (അ-
ത-ദി-എ) ഇദം (ഇദം-ന-ദി-എ) പരിച്ഛേദി (ലു-ട്ട-പ-
പ്ര-പ്ര-എ) ജനഃ (അ-പ്ര-പ്ര-എ) യസ്യ (യജ്ഞ-പ്ര-പ്ര-എ)
ഭരസ്മി (ലു-ട്ട-പ-പ്ര-പ്ര-എ) കേണി (ഇ-സ്മീ-പ്ര-എ) തപി
(യു-പ്ര-സ-എ) സഞ്ചിന്ത്യ (പ്ര-ഭര) അപി (അ) ലഘുതപം
(അ-ന-ദി-എ) ആത്മനി (ന-പ്ര-സ-എ) ദൃഢം (ക്രി-വി)
സഞ്ജായമാനം (അ-ത-ദി-എ) ഫരാൽ (അ-ന-പ്ര-എ) തപ
ൽഭക്ത്യാ (ഇ-സ്മീ-തു-എ) മുഖരീകൃതൈ (അ-പ്ര-തു-എ) രചിതം
(അ-ന-പ്ര-എ) യസ്താൻ (യജ്ഞ-ന-പ്ര-എ) മയാ (അസ്തു-തു
എ) അപി-പ്രവം (അ).

അ -- സാവദ്യം-യദിവാ-നിരവദ്യം-അസ്തു-അനയാ-വി
ന്തയാ-കിംവാ-യസ്യ-തപി-കേണി-അസ്മി-സഃ-ജനഃ-ഇദം-
സ്തോത്രം- പരിച്ഛേദി -നാനം- യസ്താൻ-ആത്മനി-ദൃഢം-സ
ഞ്ജായമാനം-ലഘുതപം-സഞ്ചിന്ത്യ-അപി-തപൽഭക്ത്യാ-ഫരാ
ൽ-മുഖരീകൃതൈ-അലുബ്ധിനാ-അപി-മയാ-രചിതം-പ്രവം

അതപ-സാവദ്യമായിട്ടൊ നിരവദ്യമായിട്ടൊ കവിഷം. രാമി
ന്തകൊണ്ടുപിന്താകുന്നു. യാവനൊരുത്തന്ന നിന്തിരുവടിയിക
ൽഭക്തിഭവിഷണുവൊണ്ടുജനം രാ സ്തോത്രത്തെ പഠിക്കുന്നിത്വ
യം. യാതൊന്ന ഫെതുവായിട്ട ആത്മാവിങ്കൽ ദൃഢമാകുവണ്ണം
സഞ്ജായമാനമായിരിക്കുന്ന ലഘുതപത്തെ വഴിപൊലെ ചി
ന്തിച്ചിട്ടും തപൽഭക്തിയാൽ ബലാൽകാരണ മുഖരീകൃതനായി
ട്ട അലുബ്ധിയായിരുന്നു എങ്കിലും എന്നാൽ രചിതമായിനി
ശ്ചയം.

പരി-സാവദ്യം=അവദ്യത്തെടുക്കിയത. അവദ്യം=ഭൊഷം-
നിരവദ്യം=അവദ്യത്തെടുക്കുമാത്തത- ചിന്താ=വിചാരം- സ്തോ
ത്രം=സ്തുതി-ആത്മാവ=താന ദൃഢം=പ്രബലം. സഞ്ജായമാനം=
വഴിപൊലെ ജനിച്ചിടത്തുനിന്നു ജനിക്കുമാക-ലഘുതപം=ലാ
ഘവം. (പരിഹാസകയാഗ്രന്താഗ്നിനതാൽപര്യം.) ചിന്തിക്കേവി
ചാരിക-തപൽഭക്തി=നിന്തിരുവടിയിങ്കൽ ഉള്ളഭക്തി. മുഖരീകൃത
യ=മുഖനൊക്കെച്ചെട്ടവർ മുഖരൻ=വാചാലൻ. (വജ്രരവദയ്യ

നവൻപിന്നത്തം)രവിതം=ഉണ്ടാകപ്പെട്ടത.

സാ— ശബ്ദാലംകാരാത്മാലകാരസപരിപൊഷാദികളോടു കൂടാതെ ഇരുകിൽആപ്രബന്ധം ദൃഷ്ടമായിരിക്കും. എന്നാൽ പൃത്തിനെബുധമാർ അംഗീകരിക്കുമെന്നുള്ള ശങ്കയുടെസമധാനപരമാകുന്നു റം ഓടാകം.

ഓടാകാത്മസംക്ഷേപം— റംസ്തുതി ദൊഷത്തൊടു കൂടിയതായിട്ടൊ ദൊഷത്തൊടു കൂടാത്തതായിട്ടൊ ഭവിക്കും. റംവിചാരം കൊണ്ടുസാധ്യമില്ല. യാവനൊരുത്തന്നു നിന്നിരുവടിയിങ്കൽ ഭക്തിഭവിക്കുന്നു അതുവൻഇതിനെ പഠിക്കുമെന്ന നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്നു ഹേതുവായിട്ടെന്നാൽ സൂതിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ തനിക്കു ബുദ്ധിപൊരാഴ്ന്നു ഹേതുവായിട്ടു ജനങ്ങളുടെ പരിയാസപാത്രത ഉടനെസിദ്ധിക്കുമെന്നവിചാരിച്ചു മടിച്ചിരിക്കുംപൊലുംഎന്നെക്കൊണ്ടു റം സൂതിയെന്നിമ്മിച്ചിട്ടു തിന്തിരുവടിയിങ്കൽ ഉള്ള ഭക്തിയാകുന്നു എന്നതിന്നുസംശയമില്ല. അതുഹേതുവായിട്ടു ഭക്തന്മാരിലുള്ള ഭക്തിഅവമെക്കൊണ്ടു റം സ്നേഹത്തെ പഠിച്ചിരിക്കുമെന്നതിനും സംശയമില്ല എന്നാകുന്നു ചിന്തിപ്പാൻ സംഗതികാണപ്പെടുന്നതെന്നു അഭിപ്രായമാകുന്നു.

ഓടാ— അഭിമതസകലാത്മാനാമധവാതത്വപ്രപഞ്ചവിഷ്ണുതൈത്ത്വം അവലോകയതാമവിരാടസുസദാസൌ രമസ്യകല്പതരദി||

ഇതിവാശാസോപനാമകരാമാനന്ദനാഥപണ്ഡി
തപാരശവരവരവിരവിതരമസ്യകല്പതര
നാമകത്രിപുരാസ്നോത്രവ്യാഖ്യാനം
സമാപ്തം.

മാന്യരെ,

വിശ്വവിശ്രുതനായി പഞ്ചതാപ്രാപിച്ച കൃഷ്ണഭട്ടാര രാമവാര്യരവർകളാൽ നൂതനമായും വിസിറ്റിങ്ങുമായും മലയാളത്തിൽ വ്യാപ്യാനിക്കപ്പെട്ട അനേകതര ഭാഷാവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ അഷ്ടാംഗദ്വൈത വൈദ്യപുസ്തകങ്ങൾ ആരോഗ്യകല്പദ്രുമം ബാലചികിത്സ എന്നിവകളും മറുപൊതുവാരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട യോഗം വെദാന്തം മുതലായവകളും വിശേഷമായും ആദായവിലക്കു ഇവ അച്ചുകൂടത്തിൽ അടിച്ചു തയ്യാറുണ്ട്. ഇവയുടെ വിശേഷതയെയും ഉപയോഗത്തെയും പറ്റി അനേകരും സാക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതും വായനക്കാർക്കു തിഷ്ഠയാസന ഗ്രഹിച്ചാൻ കഴിയുന്നതും ആണ്.

വിശേഷതര മലയാളഅക്ഷരങ്ങളും അവയുടെ ചെമ്പുകളും (മാർക്സ്) വില്പാൻതയ്യാറുണ്ട്- എല്ലാത്തരം അച്ചടികളും വിശേഷമായും സഹായമാജ്ജിനം അടിച്ചു കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു.

ആവശ്യക്കാർ താഴെക്കാണുന്ന മെൽവിലാസത്തിൽ ഏഴുതിയാൽ പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം മാജ്ജിവിവരലിസ്റ്റാ മറ്റൊരു ഉടനെ അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്.

എന്ന 'പി. സി. ജെയിംസ്'

കൊ- പ്രൊപ്രൈറ്റർ

ശ്രീ വിദ്യരത്നപ്രഭു അച്ചുകൂടം

കുന്നാകുളം കൊച്ചിസംസ്ഥാനം